

LUGLIO

1964

C E C A

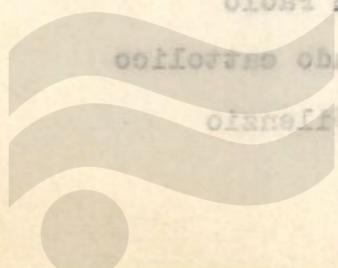
		Il Concilio e la liturgia	P.Novotný	22
		Le liturgie delle chiese	P.Novotný	23
		Notizie dal mondo cattolico	P.Novotný	24
		San Giacomo	P.Novotný	25
		Notizie della vita della Chiesa nei Paesi d'oltre cortina	P.Ovečka	26
1	P.Novotný	La Musica nella liturgia /St 40/	P.Ovečka	27
2	P.Novotný	L'Arte nella liturgia /St 34/	H.Božek	28
3	P.Novotný	San Procopio	P.Ovečka	29
4	P.Novotný	SS.Cirillo e Metodio	chytr	30
6	P.Novotný	Notizie dal mondo cattolico	P.Ovečka	31
7	P.Novotný	Notizie della vita della Chiesa nei Paesi d'oltre cortina	In memoriam S.M.Domitilla Rotter	
8	P.Novotný	L'Arte sacra nella liturgia /St.36/		
9	P.Novotný	L'Anno liturgico /St.44/		
10	P.Novotný	Notizie dal mondo cattolico		
11	P.Novotný	San Alessio		
12	P.Novotný	Omelia		
13	P.Novotný	Notizie dal mondo cattolico		
14	P.Novotný	Dalla Chiesa del Silenzio		
15	P.Novotný	800 anni della Cattedrale di Notre Dame /St 47/		
16	P.Novotný	L'Arte Sacra /St- 38/		
17	P.Novotný	Notizie dal mondo cattolico		
18	P.Novotný	San Vincenzo da Paolo		
20	P.Novotný	Notizie dal mondo cattolico		
21	P.Novotný	La Chiesa del Silenzio		

A O E O

22	P.Novotný	Il Concilio e la fraternita <i>St.48/</i>
23	P.Novotný	Le Immagini sacre /St.48/
24	P.Novotný	Notizie dalle missioni
25	P.Novotný	San Giacomo
27	P.Ovečka	Notizie dal Vaticano e dal mondo cattolico
28	P.Špidlík P.Ovečka	La "nuova" storia della Cecoslovachia
29	P.Ovečka	L'Udienza generale a Castel Gandolfo
		L'Uganda Cattolica
30	P.Ovečka	Il Card. Bea sulla Unita dei cristiani
31	Don Vrána P.Ovečka	400 anni dalla nascita di Galileo Galilei /1/

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Ústav pro studium
totalitních rezimů

Konstituce o posvátné liturgii druhého vatikánského koncilu může být považována zároveň za cíl k němuž se dospělo jako za začátek, od něhož se startuje.

Cíl, až se díváme retrospektivně na celé to hntí, jež mělo začátek před šedesáti lety papežským Motu proprio sv. Pia X "Tra le sollecitudini" ze dne 22. listopadu 1903. Svatý papež jenž chtěl omnia instaurare in Christo, všechno obnovit v Kristu, chtěl, začít realisaci svého programu tím, že vrátil posv. hudbě ten ~~základní~~ ráz zbožnosti důstojnosti a služby kultu, jež v posledních stoletích se nemálo přehližel. K tomu si určil dálší cíl: návrat k lepším, antickým tradicím, jež odůschnuly nejvyšší formy hudby ve službě kultu, totiž nejprve gregoriánský chorál a pak klasická polyfonie.

Úspěch byl oslepující. Všude kvetou "Scholy cantorum", jež opustily ona hudební díla, jež v té době tak málo odpovídaly duchu liturgickému a věnovali se studiu gregoriánského zpěvu a klasické polyfonie. Objevilo se mnoho časopisů o posvátné hudbě a posloužily k tomu, aby přesvědčily a strhly k následování tohoto nového ducha i ty kteří nebyli právě nejochotnější. V tomto ovzduší kolektivníhonadění, vzrostla celá řada hudebních skladatelů, kteří v obnoveném prostředí tvořili v duchu disposicí Motu proprio a zanechali opravdová umělecká veledíla.

Tak Motu proprio Pia X. bylo dostatečným vůdcem posvátné hudbě během této poloviny století. Ale již sám Pius X. cítil, že bude třeba upravit je podle požadavků doby novými instrukcemi. K těm se pak připojily jiné papežské doklady hlavně Pia XI. Apoštolská konstituce Divini cultus sanctitatem z 20. prosince 1928 a Pia XII encyklika Musiace sacrae disciplina ze dne 25. prosince 1955 a instrukce o posvátné hudbě ze dne 3. září 1958. Ve všech těchto dokladech ~~jsou~~ stejně jako v encyklike Mediator Dei, se sice předvírá nutnost nových doplňků, ale sleduje se směr ukázaný papežským M^utu proprio sv. Pia X.

Toto hnutí bylo tedy zápočato ve světovém měřítku a jako každá živá věc, přinášelo sebou nové prvky, jak v pozdějších úpravách jako v samém prostředí posvátné hudby. Všichny tyto idee, které ~~se~~ mezikolem objevily byly pak formulovány ve čtvrté hlavě konstituce o posvátné liturgii ~~anum~~ vydané druhým vatikánským koncilem, ~~anum~~. Tato čtvrtá hlava je věnována posvátné hudbě. A právě v tomto světle tento dokument druhého vatikánského koncilu musí být považován z jedné strany jako konec jedné periody a z druhé strany jako začátek ~~anum~~ nové éry. Možná že by bylo přesnější říci, že konstituce se má k Motu proprio jako toto Motu proprio se málo k době předešlé. Ukazuje novou mentalitu, uzavírá jednu epochu a otevírá dvěře epoše nové,

V Motu proprio hlavní myšlenkovou nití, kolem níž se točilo vše ostatní, byl hlavní význam gregoriánského zpěvu a klasické polyfonie. V konstituci druhého vatikánského sněmu se mluví především o aktivní účasti lidu na liturgické oslavě prostřednictvím společného zpěvu, lidového a ne lidového. Místo Scholy cantorum z Motu proprio zde nastupuje ^{samo} schromáždění věřících.

Jak je připomínáno, ani jedno ani druhé nevelučují jiné projevy posvátné hudby. Motu proprio např. vybízel k lidovému zpěvu (za který po nějakou dobu se ~~omylem~~ považoval gregoriánský chorál). Dekrét druhého vatikánského sněmu si přeje, aby ^{ve} Scholy cantorum se ~~v~~trvale pokračovalo. Ale vždy v okruhu oných základních myšlenek, ~~na~~ o kterých jsme se zmínili.

Slova Motu proprio s jeho klavní myšlenkou znějí takto:

Tyto vlastnosti, svatost, krása formy a všeobecnost nacházíme v nejvyšším stupni gregoriánském zpěvu, jenž v důsledku toho je zpěvem římské církve, takže, můžeme stanovit tenot všeobecný zákon: tím více nějaká monodická skladba určená pro církev je světější a liturgištější, čím více se monodické připodobňuje gregoriánskému nápadu. a tím méně je hodná monodickému chrámu, čím více se od tohoto vysokého vzoru oddaluje. Starý tradiční gregoriánský zpěv nutno znova zavést do obřadu kultu. Zvláště se musí hledět, aby lidé znova přivykli k gregoriánskému zpěvu.

Naopak slova konstituce znějí takto:

Liturgická akce dostává důstojnější formu, když posvátné obřady se slouží slavnostně se zpěvem, s kněžimi a ministranty za činné účasti lidu. Biskupové a ostatní pastýři at se pilně staryjí, aby v každém posvátném úkonu, slaveném se zpěvem, celé schromázdění věřících mohlo brát činnou účast. Horlivě at se rozšiřuje lidový náboženský zpěv, tak aby během zbožných evičení a posvátných obřadů, stejně jako při liturgických úkonech mohly znít hlasa věřících.

Důležité uznání pro všechny druhy lidové náboženské hudby. Např. V některých krajích, zvláště v misích, existují národy s vlastní hudební tradicí... Význam této hudby nutno uznat, nutno jí dát vhodné místo stejně ve výchově náboženského citu oněch národů, jako v přizpůsobení kultu jejich národní psychol. Proto hudební výchově misionářů buď pilně dbáno toho na kolik je možno, aby byli schopni podporovat tradiční hudbu oněch národů jak ve škole tak i v posvátných obřadech.

V Motu proprio naopak se pravilo doslovně: Ale posvátná hudba musí mít zároveň všeobecný ráz, v tom smyslu, že i když v každém národě možno připustit ony zvláště formy, jež tvoří specifický ráz hudby jim vlastní, přece musí být podřízeny všeobecným vlastnostem posvátné hudby.

Týž kontrast můžeme vidět, když se jedná o klasické polyfonii. Motu proprio říkalo: Výše zmíněné vlastnosti, svatost, krása formy a všeobecnost se ve vysočém stupni nacházejí také v klasické polyfonii, v polyfonii římské školy. Klasická polyfonie se dosti dobře přiřazuje k nejvyššímu vzoru veškeré posvátné hudby, což jest gregoriánský chorál... Proto i ona musí znova zavedena v širokém měřítku při církevních slavnostech, zvláště slavnostech významějších.

V konstituci naopak posvátná polyfonie si zasluzuje jen letmou poznámku, kdy v níž, všimněme si toho dobře, se prostě nevylučuje. Konstituce praví: Ostatní druhy posvátné hudby a zvláště polyfonie se nijak nevylučují, jen když odpovídají duchu liturgického úkonu.

Naopak. když se jedná o moderní skladby, postavení se úplně převrací. Motu proprio je prostě jen dovolovalo : V důsledku toho moderní hudba je dopuštěna v kostele... Ale hned bylo třeba stáhnout se do ochranné pozice: Ale protože moderní hudba vznikla především v službě profánní nutno z ní připustit jen taková díla, jež neobsahují nic profánného nepřipomínají žádné divadelní motivy a ani se nepřizpůsobuje jejich vnějším formám.

Naopak konstituce praví prostě: Skladatelé nechť skládají melodie, jež mají ráz opravdové posvátné hudby, takové, jež by mohly být zpívány většími scholae cantorum, ale jež by mohly sloužit i menším scholám a jež by podporovaly aktivní účast celého schromáždění věřících.

Jak se dá snadno uvodit těchto několika poznámek, jadná se skutečný vývoj ideí, mající svůj původ ve dvou opačných situacích.

Úmyslem Pia X. bylo odstranit definitivně ony dobré známé hudební skladby devatenáctého století, jimž nejen chyběl veškerý náboženský cit, ale jež také měly malou uměleckou cenu a měnily kostel v divadlo. Proto si přál návrat k vlastnímu zpěvu církve, jenž vznikl v církvi pro církev. Nesmí se však ani zapomínat, že v těch dobách lid chtěl spíš poslouchat než zpívat, hudební zbožnost, řekli bychom dnes, čistě pasivní.

Druhý vatikánský sněm našel situaci úplně změněnou především díky reformě Pia X. Náboženská hudba jak se stanoviska technického tak vnitřním duchem není lehodná chrámu. Ale Otcové koncilu se domnívali, že tato hudba, i když dobrá a náboženská, nedala se již dosti dobře přizpůsobit mentalitě velmi důležité částečnosti, jež se zatím změnila, jak se změnil i pasivní postoj k účasti na církevních obřadech. Jedním slovem mentalita je dnes druhá.

Abychom byli upřímní musíme říci nakonec, že ne všichni souhlasí s touto změnou mentality anebo ne všichni přiznávají že se co změnilo v tak velikém stupni, jak to hlásají heraldi nového směru v posvátné hudebě. A vskutku po prvních pokoncilních zkušenostech nechybí sem tam určité známky nejistoty, ne-li ústupu do starých pozicí.

Ale mluvit o tom teď je snad přiliš brzo.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Všeobecné zásady.

Sedmá kapitola, posvátné umění a posvátné věci v konciliární konstituci o posvátné liturgii, schválené druhým vat. ekumenickým koncilem dne 4. prosince 1963 nesmí být považována za systematický traktát o bohosloví posvátného umění, ani jako za pokus dát řešení mnohých a složitých otázek, jichž si dnes musí všímat vědci, kteří se tou otázkou zabývají. Koncil chtěl prostě ustanovit několik velkých všeobecných zásad, všeobecných a proto tím vlivnějších o posvátném umění nakolik posvátné umění stojí v službě církve.

Takové omezení se asi nebude líbit těm, kdo si očekávali větší ~~mnohem mnohem~~ bohoslovecké prolhoubení této otázky. Jiní zase myslí, že vnější formulace kapitoly je stále ještě svázána s pojmy, jež nejsou pojmy dnešního uměleckého světa.

Tato stanoviska mají svou pravdivou stránsku, hledí-li se však na ně pod světlem té psychologie, jež se vypravocala v církvi za pontifikátu papeže Jana, poslední úsudek musí být jasně příznivý.

A vskutku ~~mnohem mnohem~~ cosi nového a positivního, je v této kapitole všeobecných zásadách, jež jsou v ní obsaženy.

V předešlých rozhodnutích, na koncilu tridentském stejně jako na druhém niceském se hledělo jen na jeden ráz ~~mnohem~~ této otázky, totiž otázka je-li dovolen kult posvátných obřadů, jaký má být jeho ráz, jeho šíře. Tridentský koncil pro útoky reformátorů vzal v úvahu také mravní stanovisko.

Konstituce druhého vatikánského sněmu jde dále, protože určuje úzký vztah, který existuje mezi posvátným uměním a liturgií. Jistě nechybějí dřívější projevy v papežských dokladech, jako např. Mediator Dei, jehož duch umožnil prohlášení koncilu. Nyní však plody se zdají mnohem zralejšími. Tato intimní jednota mezi posvátnou liturgií a posvátným uměním stačí k tomu, aby objasnila některé body, o nichž se dnes diskutuje, o možnostech, o existenci a o podstatě posvátného umění.

"Církev, tak praví ~~komunitu~~ konciliární konstituce, se vždy považovala za soudce, a to plným právem, za soudce, jenž by mezi díly umělců vybral ta, která loupovídají víru, zbožnosti a normám ~~amom~~ náboženské tradice.

Soudcem, ano, ale její úsudek se netýkal ~~vlastní~~ umělecké ceny děl samých, nýbrž jen možného vlivu na poli naučném a mravním. Proto její rozhodnutí během staletí se skoro výhradně týkaly ikonografie, kde dogmatické omyly měly větší možnost existence. Když např. zakazovali zobrazení zvěstování, kde se maluje také Ježíšek jak s malým křížem na ramenou sestupuje s nebe do luna Panny Marie, zákaz měl za účel zamezit nějaké vysvětlování podle něhože Panna Maria nebyla skutečnou Matkou Boží, protože přijímala své dítě již vytvořené v nebi, jak tomu kdysi učila jedna stará herese. Tento negativní úsudek se netýká nikdy romanského a gotického slohu. Byly-li po tridentském konciliu některé obrazy oblékány, jako postavy na michelan-gelově posledním soudu v sixtinské kapli anebo socha Krista Pána v Minervě, nestalo se tak proto že se jednalo o díla renesanční, nýbrž protože se soudilo že nebyla právě vhodná k tomu, aby u věřících vzbudila zbožné city. V žádném z těchto případů církev neřešila otázkou uměleckou, nýbrž jen prostě otázkou náboženskou.

Teprve v druhé polovině 17. století se objevují případy, kdy církevní autorita odsuzuje některá díla pro jejich umělecký ráz.

Byly to doby romantického nadšení pro všechno středověké. Chtěli stotožnovat středověké umění s uměním církvi vlastním. Po prvé v lidské paměti se stanoví rčení Posvátné umění je umění středověké. Jako přirozený důsledek všechny tvary, jež tehdy byly moderní, byly vyloučeny jako necírkevní.

Vliv těchto ideí snad nezmizelo ani v našem století. Tento vliv je todovědný za tolik ~~monumēntů~~ nedorozumnění, jež vznikla mezi uměleckým a církevním světem. Snad od toho okamžiku bylo přerušeno pouto blízkých vztahů, jež vždycky k sobě měly církev a současné umění. Tato roztržka, aspoň v některých krajinách byla provedena na celé čáře. Bylo to jakoby jakási závorka, jež se otevřela, ale jež se dnes ~~hmm~~ slavnostně zavírá 7. sedmou kapitolou koncilní konstituce.

Mezitím okolnostmi, jež připravovali k tomuto novému duchu, nemůžeme zapomenout dvě skutečnosti, poněvadž se jedná o dva kardinály, kteří pak dosedli na papežský stolec, návštěva kard. Roncalliho na benátském festivalu r. 1958 a nikdy dosud studovaný projev kard. Montiniho k italským umělcům r. 1963. Návštěva a projev, jež skutečně byly předchůdci nového ducha.

Pak vzniká otázka zásadního rázu: můžeme říci, že církev má svůj vlastní umělecký styl? Podle nás odpověď by měla být vlastně negativní.

Když církev začíná tuto sedmou kapitolu koncilní konstituce zpěvem obdivu a úcty vůči umění vůbec a zvláště vůči posvátnému umění, nečiní pouze konstataci dějinného faktu, nýbrž předpokládá i dogmatickou pravdu.

Církev nemá pro umění ona všeobecné ~~mom~~ pochopení, jež by mohl mít každý vzdělaný člověk, ale vidí v tomto umění odlesk nestvořené krásy a upozorňuje na to, že ona sama se může vtělit hmotným způsobem v prostoru a v čase.

Církev jako viditelná společnost má zapotřebí umění, protože jejím prostřednictvím církev sama se projevovala během staletí. Kostely nejsou jen místem určeným ke kultu, nýbrž i architektonickým projevem jedné vitální skutečnosti: totiž posvěcující přítomnosti církve ve všech ~~staletích~~ v každém století zvláště Jsou kamenní svědkové božské spořečnosti. Proto se zdá logické, že církev sám přeje, aby toto svědectví bylo stále dokonalejší, a co nejlépe přizpůsobené svému účelu.

Proto latinsky i společnost, i místo kultu se nazývá ecclesia. Souběžný život církve a umění během dějin se jeví tím, že v dobách, kdy církev více umění přeje, umění se zaskívá větší dokonalostí. Bylo by proto omylem ztotožňovat církev s jednou určitou kulturou, s jednou určitou uměleckou formou. Svatý Otec Jan XXIII. řekl, že církev se neztotožňuje s žádnou kulturou, i když má zvláštní pouta ji vážou ke kultuře západní.

Proto koncil mohel říci, že církev nikdy ~~měla~~ neměla žádný svůj zvláštní umělecký sloh, ale podle rázu a životních podmínek národů a potřeb jednotlivých ritů přijímala umělecké formy vlastní každé době.

Podle této zásady, dnes nemůžeme tvrdit, že středověké umění je umění posvátné, anebo že to je umění starokřesťanské. Kdybychom chtěli nutit k užívání těchto slohů, dopouštěli bychom se zradily na jedné vlastnosti církve, což je zjeví stálá vitalita.

Posvátné umění tedy bude umění, jež nejlépe v dáný moment bude projevovat přítomnost církve ve světě. Kdo by chtěl lépe definovat, jaké by měly být charakteristiky tohoto posvátného umění, musel by čekat až do konce časů. Kdy tyto vlastnosti již konkrétně existovaly v tomto umění.

V našem století církevní umění je vždy umění našeho století. Proto přidává konstituce, také umění naší doby, všech národů a všech zemí, musí mít v církvi svobodu výrazu. Takovým způsobem dnešní umění bude moci sjednotit svůj hlas k podivuhodnému hymnu slávy, jejž významní lidé povznášeli během minulých staletí katolické víře.

Nikdy by nás nebylo ani ve nenapadla, že naše země bude muset znova volit mezi křesťanstvím a pohanstvím, mezi královstvím Kristovým a královstvím či diktaturou jeho protivníka, knížete tohoto světa, jenž ve své drzosti na Šamém Kristu vyžadoval hold oddanosti, ovšem marně.

Naše země tuto volbuž dělaly již dávno, kdysi v temné minulosti, v červánkách našich dějin. A z toho, co nám nám tradice zachovala víme, že to byla volba radostná. Odkládalo se pohanství s jeho zlobou otroctvím a tmou, přijímalо se křesťanství, náboženství Vtělení zmrtvýchvstání a vzkříšení, náboženství dobra, světla svobody dítek Božích, náboženství Boží milosti. Jako i jinde církev ani v našich zemích nepřihlížela k šíření evangelia nečině. Různými prostředky se starala o to, aby je všichni znali, oceňovali, přijíimali. Církev neměla nikdy nejmenší pochyby o svém právu na šíření své nauky. Toto právo vyvěrá ze skutečnosti, že

pro celé lidstvo připravuje nejen věčné spasení, nýbrž i podporuje spořádaný a skutečně lidský život již zde na zemi, život spočívající na přikázání, jejichž zákonodárcem a odplatitelem není člověk, nýbrž Bůh sám. Výsledná zkušenost nezkámalala očekávání a země začala dychat novým svobodným duchem nový volný vzduch. Prodej otroků, hlavní zdroj příjmů starých pohanských knížat slovanských přestal. Po přijetí křtu si již neodvážili prodávat své vlastní poddané, jak to dělávali jejich děd a praděd. Ti ovšem křesťanských přikázání neznali, a mysleli si, že si sami mohou dávat předpisy, podle nichž jednat.

Nehledě na skutečnou výhodu křesťanství, nové náboženství muselo ještě dlouho bojovat, aby si zajistilo místo v životě národa, místo, jež mu mělo právem příslušet. Již tehdy platilo Masarykovo, tolik budou mít katolíci svobody, kolik si jí vydobudou. Zbraně křesťanstva jsou ovšem mírumilovné a ne násilné. Někdy tak třeba měnit taktiku. Jakousi změnu aktivity v boji křesťanství za uznání v našem národním životě vidíme právě v životě sv. Prokopa.

Svatý Prokop již v první části svého života sledoval církevní kariéru. Byl kanovníkem v Praze. Nikdo mu tehdy nezazlíval, že byl ženat. Z toho však, že později odešel do pustiny, podle vzoru všech křesťanů, kteří se snaží o dokonalost, vidíme, že se svým prvotním postavením spokojen nebyl, že onen prvotní stav mu nepřinesl očekávaných výsledků. Církev žřejmě již měla svou organizaci ve stínu moci knížecí a daleké protekce

císařské. Ale jednalo se dzá se více o vnější administraci než o vnitřní apoštolskou sílu, jež by strhovala k následování. Země by byla potřebovala vzor, za kterým by mohla jít, vzor, který na svém životě by jim ukázal, co je to české křesťanství, a jak se toto české křesťanství má žít.

Křesťanství je náboženství všeobecné, určené pro všechny lidi. Není v něm sektářských výhod pro určité skupiny obyvatelstva, Je-li veškerý lid křesťanský, pak je křesťanský stejný způsobem. Rozdíl je jen ve svědomí každého, nakolik zachovává křesťanská přikázání. Křesťanství je tedy svou vlastní podstatou náboženství světové. Národy se v církvi usídlují jako ptáci ve větvích kříku zrna hořčičného. Každý národ si pak musí najít odstín, kterým toto křesťanství prožít. A Prokop hledal, pod vedením Boží milosti, právě tento český způsob jak křesťanský žít.

Ne vnější organisace, jak by se mohl někdo domnívat, jak sám obyčejně myslí pronásledovatelé církve, je důležitá pro život církve, nýbrž vnitřní život modlitby a odříkání. Stačí si připomenout, že kníže Václav byl zabit, když ráno spěchal na modlitbu a že biskup Vojtěch, jeden z prvních evropanů širokého stylu české krve, při všech pastoračních starostech hledal vnitřní posilu v zákoutích římského Aventinu, kde se právě v té době rodila nová středověká církev v kolébce mlčení. Také Prokop se utekl do sázavských hvozdů. Prvotně to bylo pro něho osobní útočiště, ale Bůh mu pak během času dal poslání národní.

Tehdy nebylo nesnadné najít tiché místecko v hlubokých hvozdech. Země byla k volné disposici ve velkých rozlohách.

V podobné situaci byla i česká duše plná hlubokých hvozdů, kvetoucích a plodných sice, ale nepřístupných a plných jakéhosi nejistého zmatku. Hotovala na velké činy, ale kdo jí ukáže cestu po níž jítí.

Pro člověka zaujatého křesťanským ideálem bylo ve světě ještě mnoho světského. Snad ještě přiliš mnoho toho typicky česky odmítavého postoje ke všemu, co druzí hromadně přijímají a nadšeně vítají, a ne proto, že by to bylo špatně, ale abychom nedělali totéž co všichni ostatní.

Prokop hledá klíč k této uzavřené komnatě. Legenda o něm zdůrazňuje dvě věci. Mluví o orbe s dáblem a o jeho setkání s knížetem Oldřichem setkání, jež mělo nemalý, či spíše rozhodující význam pro vnější úspěch Prokopova díla.

Orba s dáblem se pro nás ovše řadí do říše bájek a připadá nám na nejvyšší stupeň legendární. Vystihuje však velmi názorně vnitřní skutečnost duchovního života Prokopova.

Staří asketé brali otázku vnitřního boje velmi vážně. Protivník dábla nepodceňovali. Jsouce věrni Kristu, uvnitř hájili jeho posice a protivili se pokušiteli. On měl však nad nimi nemalou moc. A tím více se o ně zajímal, čím více oni si vnitřního života a duchovního boje hleděli. Nemálo bylo také pádů. Protivník nebyl nijak slabý, padlý anděl se vši silou nadlidského ducha.

Zde si vzpomínám na svoje domácí loutkové divadlo se scénou dělanou v nepovinných ručních pracích ve škole. Loutek bylo málo, některé doma oblékané, ale mezi těmi koupenými byli dva čerti. Museli tam být, náleželi každému dobrému čeckému loutkovému divadlu. Jeden s kopytem venku, druhý švihák, typ mefistofela. Ale ve hrách kde vystupovali, museli vždycky nakonec udělat dojem hlupáků. Hrálo se, jak byla hra napsána autorem a moc se nerozvažovalo.

Ale když se nad tím člověk dědatečně zamyslí, nutno říci, že jejich postavení v loutkových hrách mělo velmi mnoho společného právě s legendou sv. Prokopa. Každý z posluchačí se cítil spoluobčanem sv. Prokopa, a jak on dí dábla do pluhu zapřáhl, tak musí dábel i jinde prohrát. Tedy s jedné strany volný projev dobrého svědomí, jež se temných mocí nemusí bát. Boj se Boha, praví patristické slovanské Dobrotoljubie, a nemusíš se bát ani lidí ani zlých duchů. S druhé strany však si lidé trošili falešný pojem o moci zlého ducha. Prakticky se nakonec ~~mají~~ nevěřilo nejen v jejické existenci ale i v jejich moc. Nepřítel neznámý má všechny výhody strategie pro sebe. Jak se to pak mělo osvědčit pravdivým.

Člověk ne sám, nýbrž jen ve spojení s Vykupitelem a jeho všemohoucí milostí je s to překonat tak strašného nepřítele, jenž přes všechnu slepotu dnešního světa existuje.

Z toho plyne pro legendu svatoprokopskou, že její hrdina byl věrným následovníkem svého božského mistra, až od něho čerpal svou sílu. V samotě dělal to, co si z vnuknutí Božího předsevzal a tím se také líbil Bohu protože tím plnil vůli Boží.

Mistr Zahradníček ve své Korouhví sv. Prokopa hojně využívá tématu loun. Knižecí lovec je příkladem duše, jež honbou za svými osobními, často nízkými přáními narazí na Krista nebo na jeho služebníka. Podobně i lan představuje duši honěnou starostmi tohoto světa, duši jež nakonec ráda klesá u nohou Krista Pána anebo jeho služebníka Prokopa.

Ostatně toto téma je tak staré jako křesťanská nauka sama. Již sv.

Pavel připomíná, že se snaží dostihnout Krista, ale hned přidává, že veškerý jeho pokrok, veškerý jeho intimní duchovní život, spočívá v tom, že ne on Krista, nýbrž Krtistus jeho dostihl a zajal pro sebe.

Sv. Prokop znal také prostředek, jak by usnadnit, setkání národa s Kristem neboť nemylme se, v Oldřichovi český národ setkával se v tom okamžiku s Kristem. Tímto prostředkem, jenž měl setkání podstatně usnadnit byl slovanský jazyk národní. Liturgie, již Prokop a pak jeho klášter pěstoval, byla lidu srozumitelná a lákala jak svou melodickou krásou, tak i svým jasným významem. O kolik staletí sv. Prokop předběhl svou dobu!

Kéž nám tento horlivý sázavský světec pomůže zachovat naši víru, po otcích sděděnou, ale ať nám dá také ocenit slovanskou liturgii jako vzácný prostředek, Bohem daný a našemu národu kdysi darovaný, prostředek moderního ekumenismu, toho sjednotovacího hnutí, které dnes stále více roste jak v Církvi tak i mimo církev, podle vůle Kristovy.

1764

RadioVaticana.cz

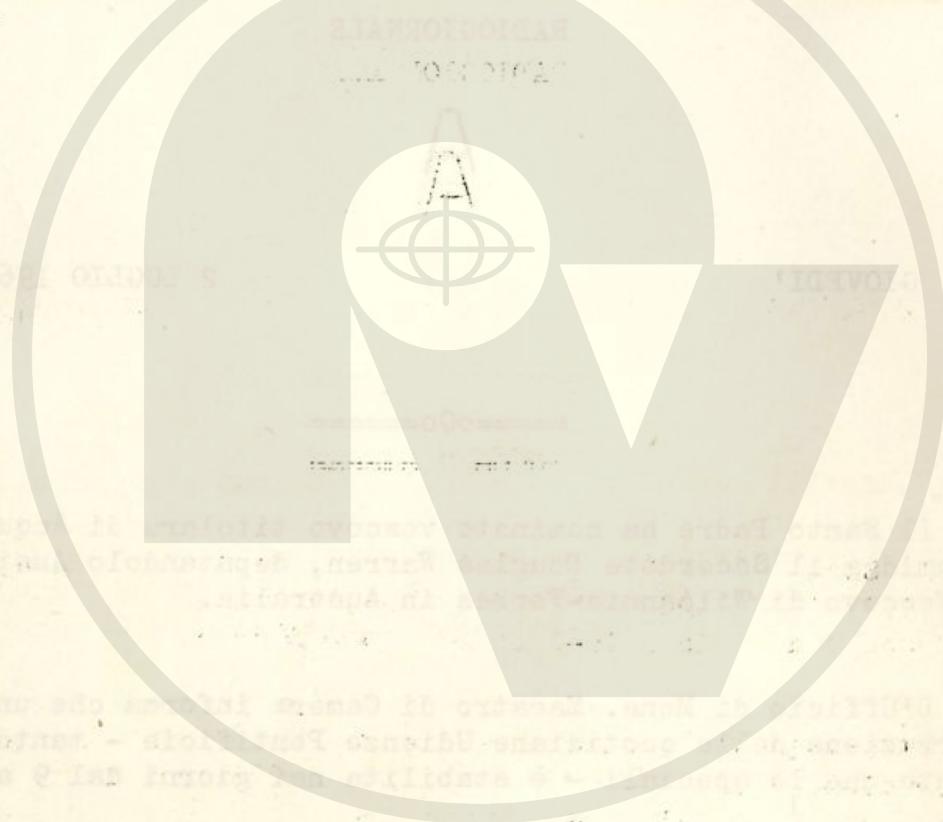
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Nyní zdejší zprávou, jež se říká zdejší katolické
volonců v Rímě.

ŘÍM - Dne 3. července M.M. zemřela ctih. M. Domitilla Rotterová, mmmá generální představená Školských sester sv. Františka. Pohřeb se konat z Villa Betania na via Aurelia antica v Římě v pondělí 6. července v 9. hodin ráno. O horlivé činnost M. Domitilly a Školských sester podáme zvláštní zprávu příští úterý v našem obvyklém vysílání.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

VATIKANSKE MESTO - Dne 27.června přijal sv.Otec v malém trůnním sále skupinu osobnosti japonského budhismu, doprovázenou kard. Pavlem Marella, presidentem sekretariátu pro nekřestány.

S vedoucím této vynikající skupiny, profesorem Gyokusen Hosaka, rektorem university Komazawa byli přítomni generální sekretář národního sdružení japonského budhismu prof.Šokai Azabu a ředitel všeobecných záležitostí tohoto sdružení doktor Ruyden Abe.

VATIKANSK9 MESTO- Sv.Otec přijal ve skupině poutníků z Bresci také nového faráře v Castel Gāndolfo, kde je letní residence papežské, dona Maria Sirio, ze Společnosti salesiánů, rodáka z Bresci.

VATIKANSKE MESTO - Na svátek sv.Petra a Pavla svatý Otec si prohlédl novou bronzovou bránu basiliky, dílo sochaře Manzú, jež v minulých dnech byla založena do veřejí a v předvečer svátku odhalena.

Brána je plodem patnáctileté práce, všeobecným tématem jejich reliefů je deseti smrt. Smrt důležitá v dějinách křesťanství a lidstva. Znázorňují se tam, ukřižování, smrt Panny Marie, smrt Abělova, smrt sv.Josefa, proručedníka sv.Štepána, papeže Řehoře VII a Jana XXIII. A pak v symbolických obrazech smrt Člověka na zemi, smrt v prostoru, násilná smrt.

Na rubu brány je dlouhý relief, jenž připomíná začátek druhého vatikánského koncilu a ukazuje papeže Jana XXIII. v okamžiku, kdy africký kardinál Rugambwa mu líbá prstěn.

Tato nová broncová prána je skutečným uměleckým dílem, zapadá harmonicky do monumentálního atria svatopetrské basiliky vedle brány Filaretovy a tím hodnotně obohacuje vatikánskou basiliku.

RIM - J.Em.kardinál Augustin Bea, president sekretariátu pro jednotu křesťanů, v jednom interview uděleném jedné americké rozhlasové společnosti se šířil o ekumenickém díle papežů Jana XXIII. a Pavla VI. "Papež Jan, pravil mezi jiným kardinál, má tu velkou zásluhu, že dostal do pohybu ekumenické hnutí, zvláště svou mimořádnou charismatickou osobností, laskavostí a prostotou, tím, že přijal jednotu křesťanů aspoň za nepřímý cíl koncilu a tím že se obrátil k nekatolickým křesťanům s výzvou zúčastnit se sezení koncilu aspoň jako pozorovatelé. Papež Pavel VI. pak přijal úplně za svůj tento postup Jana XXIII. On ještě více zdůraznil, že jednota křesťanů tvorí jeden ze čtyř cílů koncilu. Kromě toho už dal v činnost dílo velkého naukově bohosloveckého vzájemného pronikání, aby se mohly brát na přetřes otázky, jež vznikají ze styku mezi katolíky a křesťany nekatolickými. Rozvíjil živou a energickou pastorační akci, aby se připravila půda k setkání a aby toto setkání mohlo přinášet hojně plody. Svatý Otec to udělal svou poutí do sv.země a zvláště setkáním s patriarchou Athenagorou a s ostatními východními patriarchy. A pak nedávné oznámení, že vzácný ostatek sv.Ondřeje apoštola bude vrácen metropolitnímu chrámu v Patrasu v Řecku. Toto oznámení bylo tím vzácnější a významnější, že bolo doprovázeno výrazy úcty a křesťanské lásky, se kterými Svatý Otec mluvil o řecké pravoslavné církvi."

BOLOGNA - Početná skupina poutníků, vedená kardinálem arcibiskupem bolognským Giacomo Lercaro se vypravila na pouť do svaté země. 6.července nejdř. kardinál bude sloužit slavnostní pontifikální mši sv. v jeskyni Narození Páně v Betlémem.

Zprávy 6.7.1964-2

CASTELGANDOLFO - Obyvatelé diecéze albánské a ostatních měst položených v blízkosti albánského jezera, t.zv. Castelli romani vzpomínali dobročinnost papeže Pia XII. s níž jám poskytl přístřeší v papežském paláci v Castelgandolfo během nejtěžších dnů války. Zástupu, jenž se schromáždil na náměstí před papežským palácem promluvil generální president italské katolické akce profesor Bachelet, a vzpomněl oněch pohnutých měsíců mezi 1943 a 1944 a vyjádřil uznání Piu XII. jenž svou křesťanskou láskou dovedl překonat zlomyslnost lidí, ~~svámařomam~~ jeho slovo předcházely a doprovázely dobré skutky ve prospěch pronásledovaných bez rozdílu rasy náboženství, barvy pleti anebo sociální třídy. Tím církev katolická již od té doby připravovala svou vnitřní obrodu, jež se projevila v učení Jana XXIII. a pak na ekumenickém koncilu. Prof. Bachelet pak zdůraznil, že tehdejší substitut Mons. Montini, dnes na katedře sv. Petra, ukazuje dále světu a národům světlou cestu naznačenou prvenstvím duchovních hodnot, jedinou cestu, jež je schopna osvobodit lidstvo v tomto století pokroku, osvobodit ho od strachu a blázností jimiž nové vynálezy horzí." Již před tím starosta Castelgandolfa doktor Costa a diecézni president katolické akce senátor Negroni znova vyjádřili vděčnost obyvatelstva za neúnavnou činnost "Andělského pastýře" a znova osvětlili onu pomocnou akci, jež na výslovné přání Sv. Otce byla zorganisována v místnostech papežských vil ve prospěch tisíců italských občanů a příslušníků jiných národností.

VIDEN - ~~Wien~~ 141 jáhnů přijme v těchto dnech kněžské svěcení v různých rakouských diecézích. Ve Vídni na svátek sv. Petra a Pavla, kardinál Koenig vysvětíl 20 nových kandidátů na kněžství. Z těch 141 novokněží 86 jich přísluší světskému klérku kdežto 55 různým řádům a kongregacím řeholním. Řeholní a kněžská povolání jsou ve stálém vztahu v Rakousku během posledních let.

ALEPPO - Do své residence v Aleppu v Sýrii se vrátil jeho Blažanstvo Maximus IV. Saigh melchitský patriarcha Antiochie a všeho Východu, ejnž se vrátil ze své cesty v Turecku, během níž navštívil ekumenického patriarchu Athénagoru. V prohlášení k žurnalistům patriarcha zdůraznil, že je velmi spokojen se srdečným setkáním s patriarchou Athénagorem, s nímž ho pojí již dlouhé přátelství a připomněl, že i turecké úřady mu během jeho pobytu vyhradily velmi uctivé přijetí. Mons. Saigh zůstane v Aleppu několik dní apak bude konsakrovat nový chrám zasvěcený svaté Matildě.

STUTTGART - V Stuttgartě se konají horešné přípravy na 80. katolický den, jenž se bude konat od 2. do 6. září. Německé federační dráhy organizují k této příležitosti 33 zvláštních vlaků uděluji účastníkům katolického dne 50 procent slevy na drahách. Zvláštní komité studuje otázku parkování aut, kterých se k té příležitosti očekává na 40.000. Sjezd bude mít tématem "Přeměna prostřednictvím nového myšlení. zúčastní se ho i 20.000 mladých lidí, kteří budou ubytování pověšině pod stany, připravených kolem Stuttgartu.

VIDEN - Jedna z nejmodernějších vídeňských kostelů byl nedávno konsekrován arcibiskupem koadjutorem kardinála Koeniga mons. Jáchymem na periferii rakouského hraníčního města. Chrám, zasvěcený Nejdrahocenější Krvi Páně má 400 míst a byl postaven podle posledních vývoje posvátné architektury.

ŠTOKHOLM - Během léta bude ve Štokholmě ve Švédsku postaveno středisko pro mládež katolického hnutí Adolfa Kolpinga, jež se věnuje zvláštním způsobem hmotné a náboženské pomoci dělnické mládeži. Mezinárodní organizace soudruhů stavitelů, jež zaručila svou spolupráci na tomto projektu pošle příští týden 15 mladých dobrovolníků do Štokholmu. Minulého roku Kolpingovo dílo postavilo ve Finsku velké ekumenické centrum.

LOGROÑO - Třináct páterů ze Společnosti misionářů Afrik, jimž se říká Bílí Otcové, přijali na sv. Petra a Pavla kněžské svěcení z rukou Mons. Makarakiy, biskupa z Ngozi, v Burundi. Tento slavnostní obřad se konal v Logroño ve Španělsku, ve scholastikátě této kongregace. Je to poprvé, co africký biskup uděluje kněžské svěcení španělským řeholníkům ve Španělsku samém.

BOSTON - Kardinál Richard Cushing, arcibiskup bostonský zajede do Peru, Bolívie a Ekvádoru během příštího srpna. Kardinál zdůraznil, že tam chce navštívit 125 misionářů Společnosti sv. Jakuba apoštola, kterou on sám založil r. 1958, aby pomohl církvi v latinské Americe. Tito misionáři nyní působí v oněch třech zemích. Kardinál kromě toho řekl, že přestože nezná jazyk lidu latinské Ameriky, přece doufá, že mu stejně porozumí ~~mám~~ řeči jeho srdce. "Lidé okamžitě chápou, pravil když je máte rádi."

OTAVA - Přes 500.000 korespondenčních kursů přípravy na manželství bylo rozděleno v Kanadě, ve Spojených státech a v jiných 14 zemích na celém světě, katolickým střediskem university v Otavě, během jeho 20 let činnosti. Středisko uveřejnilo a rozšířilo též 15.348 zvláštních kursů pro manžely a 7.371 cyklů lekcí domácího hospodářství. Tato data byla uveřejněna v minulých dnech listem uveřejněným nedávnou kanadskou konferencí o rodině, jež se konala v Otavě. Korespondenční kurzy byly vydány nejprve francouzsky a anglicky, pak přeloženy do němčiny, flámskiny, portugalštiny, španělštiny, holandštiny, italštiny, arabštiny a sesotho, jazyka, kterým se mluví v Basutoland v Jižní Africe.

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Dnes byl přednášec svátku
M.C. + M. si shovívají sítí
vzpomínky na obrovské celek
totalitních režimů

SOVETSKY SVAZ - V poslední době sovetská vláda se snaží upozorňovat cizí veřejnost na mnohé skutky, ž nichž by se zdálo, že oficiální mínění sovětských veřejných činitelů se přiblížuje náboženství.

Tak se mluví a piše velmi mnoho o pouti 14 Rusů, profesorů Moskevské duchovní akademie, do Svaté země.

Kromě toho sovětský vyslanec v Aténách se neobvykle zajímal o stav budov ruských pravoslavných klášterů na Athose, kde zůstalo několik málo starých mnichů. Podle novin Le Monde sovětský vyslanec prohlásil, že jeho země je hotova se pustit do opravných prací kláštera sv. Pantelejmona, aby mohl přijmout těch 15 mnichů, o jejichž příchod ^z Sovětského svazu se již dělá doba jedná.

To je ovšem všechno propaganda určená pro zahraničí, protože uvnitř země si vláda věřících mnoho neváží, projevem tohoto pohrdání je nová vlna pronásledování, jež se teď velmi často projevuje prostým šikanem.

V prvé řadě byl zase zavřen jeden seminář a to v Minsku na Bílé Rusi. To je zřejmé z ročního seznamu seminářů Žurnále moskevského patriarchátu.

Věřící člověk nesmí být vyznamenán za svou práci a kdo dá pokřtit své dítě musí se zdát výhod stachanovce, zasloužených tvrdou prací. Jako ostatně i v Československu ani okem nemrknou, když zbaví starého nemocného člověka jeho poctivě zasloužené pense, již si získal prací ve službě národa, a to jen proto, že si dopisuje se svými rodnými za hranicemi. Za křesťanských dob ~~xx~~ něco podobného mělo zvláště jméno, jež zavádělo pranýřem, totiž hřich do nebe volající. On volá i dnes i když se tak nejmeneje. Jak chcete pak, aby se vám hospodářsky dobře vedlo? Vždyť vás všichni proklínají.

CESKOSLOVENSKO - Josef Florián byl prostarou katolickou generaci jakýmsi druhem vesnického podivína, jenž si žil svým literárním zájmem a širokým kruhem nebyl právě nejvíce znám. Nyní však je vidět, že jeho působení přineslo hojně plody. Literární noviny a Tvar považují za nutné všimnout si jeho osobnosti. Pravda ve spojení s komunistou Halasem, ale přece jen,. František Halas totiž napsal básničky v čest Floriánovi.

Tvar ve svém článku charakterisoval Floriána jako jednoho z nejbojovnějších katolíků československých a zodpovědného redaktora katolického časopisu Archy. Archy, píše s pohrdáním Katolické noviny, uveřejňovaly i tituly knih, jež byly Vatikánem dány na index. Mezi svou vydavatelskou a překladatelskou činností Florián vychoval generace katolíků. Podařilo se mu také obrátit některé komunisty ke katolictví. Josef Florián udělal více než pražský arcibiskup pro katolickou kulturu v Československu. Až dodnes mnoho jeho žáků působí aktivně v různých oblastech našeho kulturního života.

Co se týče Halase, tohoto zdánlivého komunista, přidává týdeník, jeho sympatie ke katolicismu byla jedním z nedostatků jeho poesie. Florián ho přirozeně obdivoval jako ho obdivoval, podle článku ve Tvaru, také Vladimír Holan, jiný komunistický básník, jenž byl obžalován pro své duchovní a metafysické idee marxistickými kritiky již před válkou. Literární noviny pak tvrdí, že ~~manžela~~ v nejlepších básních Holanových není sledu takové duchovnosti. Týdeník pak pohoršeným tónem přidává, že nynější obdivovatelé Holanovi chodí pravidelně do kostela.

Podobné tendenze se v literárním oboru nedají trpět. A hlavně, tak se tvrdí v závěru, socialistická společnost se musí ptát sama sebe jaký druh umění podporovat a k jakému cíli.

Dovolíme-li, aby naše umění se zaměřilo ke katolické spiritualitě, skončíme brzdim, že budeme mít velký počet odpadlíků a katolické semináře budou plny syny nejlepších pražských rodin.

Pochopitelně v rozhlasových vysíláních, určených zařazaných komunisté se vyjadřují mnohem pozorněji. V programu pražského rozhlasu, Dnes v Italii se mluvilo dne 8. května o rozhovoru mezi komunisty a katoliky jako o významném rozvoji. Pravilo se tam, že existují nepochybně styčné body mezi křesťanstvím a marxismem a že z určitých hledisek mezi oběma ideologiemi není rozporu, nevraživosti ani ani nesnášenlivosti. Mezi komunisty teď převládá mínění, že v křesťanství je mnoho pozitivních hodnot a že touha po vytvoření nové společnosti není v kontrastu s náboženským duchem.

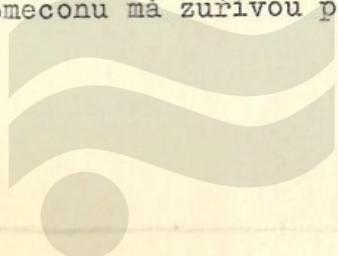
Ale že toto není než vývozní artikel vysvítá dosti jasně z toho, že když si čet československých jesuitů dovolilo illegálně, jak se praví v rozsudku, udělovat svátosti a rozdávat exempláře encyklik, kde právě se vykládá ono učení jež podle pražského rozhlasu má tolik styčných bodů s marxismem, byli prostě odsouzeni až na pět let žaláře.

Bulharsko. Bulharské komunistické noviny Rabotničesko dělo ~~jiemapoklani~~ jsou spojeny s výsledky vědecké bezbožecke propagandy hlavně v Sofii a ve Varně, Plovdiře a Kolarovgradě. Bylo uveřejněno mnoho knih a brožur, protináboženských rozumí se, a civilní ~~ceremonie~~ nahrazují obřady náboženské. Ovšem Rabotničesko dělo zapomíná poznamenat, zda v tomto smyslu protináboženská kampaň měla úspěc nebo ne.

Něco dříve tvrdily tytéž noviny, že se mnohem zlepila ideologické přesvědčování mezi tureckou menšinou. Ve vesnici Zornica dříve všichni obyvatelé chodili do mešity, teď tam nachází členové strany a mladí vůbec. Tak ve vesnici Voivodovo není ani kostela ani mešity, místo nich je tam čítárna, kino, rekreační sál a škola.

Ovšem to je jen jedna strana mince. Měsíčník strany, Partijen život si však stěžuje, že kdo je ve styku s tureckým obyvatelstvem, musí vědět, že tam zůstává ještě mnoho náboženského fanatismu.

Také tento rok, jako minulá léta bandy výrostků chtěly rušit náboženské obřady pravoslavných velikonoc dne 3. května v katedrále Alexandra Něvského v Sofii. Tentokrát však policie nezůstala nečinnou jako předešle. Ono to dělá špatný dojem na zahraniční turisty a bulharská vláda jako všechny země úspěšného ~~uma~~ Comeconu má zuřivou potřebu cizích valut.

V pátek dne 3. července 1964 v 10.00 hodin zemřela v Pánu ctih. M. Domitila Rotterová, generální představená Školských sester sv. Františka, jež byly nejlépe známy svým velkým ústavem na Královských Vinohradech.

Ctihodná Matka Domitilla se narodila v Kolíně, Po vstupu ke Školským sestrám byla nejprve profesorkou na Královských Vinohradech, později představenou na Slovensku. Nakonec byla zvolena generální prokurátorkou a od 1942 generální představenou. V této hodnosti pak od 1948 žila v Římě, aby tam postavila generální dům, k němuž se nyní pojí i klinika Villa Betania, kde matka Domitilla zemřela, a odkud se v pondělí dne 6. července 1964 o 9.00 ranní konal také pohřeb.

Ctihodná matka Domitila byla velmi aktivní a energickou představenou a pod jejím vedením celý řád, přes nepříznivé poměry vůči hledě vzrostl. Dnes čítá asi osmset sester v šesti provincích.

Americké provincie jsou dnes tři a jejich původ datuje od r. 1913, kdy se sestry do Spojených států po prvé dostaly. Domů je asi 34 a v nich na 300 sester. Nejnovější provincie byla založena již matkou Domitilou v Chile r. 1947 dnes tam existuje 6 domů s 57 řeholnicemi. Také kolem římského generalátu vzniklo jiných 5 domů, jež tvoří italskou či evropskou provincii s 60 řeholnicemi.

V Německu se také začalo s jednou nemocnicí.

Vůbec možno říci, že tyto původně Školské sestry se přeorientovaly na ošetřovatelskou práci, jež ve zmeněných okolnostech pomáhá udržovat počet povolání a usnadňuje život řádu.

Tuto změnu bylo nutno provést především ve vlasti, kde se sestry dostaly do správy ústavy pro choromyslné, pro slepce a pro staré lidi. Ještě dodnes působí s chvályhodnou vytrvalostí za nesnadných okolností na mnoha místech v Čechách.

Na svou zemřelou velebnou matku budou Školské sestry dlouho vzpomínat. Nemálo se zasloužila o řád svou neúnavnou aktivitou, jež jí však jinak nebránila v tom, aby byla všemi milována. Ve svých rozhodnutích se projevovala bystrou, pohotovou, energickou, praktickou, plnou františkánského ducha.

Druhý vatikánský koncil je zřejmě odleskem základních tendencí moderní duse. Jednou z nejcharakterističtějších těchto tendencí je touha po zdůraznění podstatných skutečností, a ponechat stranou všechno vedlejší, veškerý prvek, který zmenšuje jasnost celku.

Tato charakteristika přítomná v celé konstituci o posvátné liturgii je zvláště jasná v páté kapitole, jedné z nejkratších tohoto dokladu od 102 do Lll, kde se načrtávají základní normy pro reformu liturgického roku. Také zákroky otců v tomto směru nebyly početné. Je jich 86 stran, zatím co poznámky Otců koncilu o mši sv. a breviáři dosahují 260 a 204 stran. Řekněme si několik slov o obsahu této kapitoly.

Církev chápe liturgický rok jako kruh, Anni circulus anebo jako ~~mmmmmm~~
~~mmmmmmmmmm~~ onen věnec svitý z dobroty Boží, o němž mluví žalmista.

Střediskem tohoto kruhu či věnce má být tajemství velikonoční, tajemství smrti, zmrvýchvstání a oslavě Páně, vrchol a souhrn celého tajemství vykoupení.

Proto také výraz velikonoční tajemství, Mysterium paschale, přichází čtyřikrát v této krátké kapitolce, zatímco v ostatním textu konstituce přichází opět jen čtyřikrát. Počítáme-li s tím, že tento způsob vyjadřování byl v módě během celého prvního tisíciletí církve, ale pak zmizel, můžeme si představit, jak se nás musí dotknout tento způsob řeči Otců koncilu. Je to skoro jako svět světla, jenž znova otevírá své dvěře. Nemůžeme se divit, že ve snaze podstatném, naše generace znova chtěla zdůraznit ústřední položení velikonočního tajemství ve vykoupení a v životě církve, ne méně než v celém životě všech křesťanů. Toto je snad základním prvkem této kapitoly. Představuje celou liturgii jako stálou oslavu velikonočního tajemství.

Ale církev si stále připomíná toto tajemství, zvláště při ~~mmmm~~ nedělním slavení eucharistie. Proto liturgická komise připravila ten vzácný text, článek 106, kde nám podává docela jakousi mystiku neděle. Původní svátek, základ a jádro liturgického roku, jenž má svůj původ v samém dni zmrvýchvstání Páně. Pak se rachle vypočítávají podstatné prvky nedělní slavnosti: schromáždění celé skupiny věřících, hlásání slova, oslava památky utrpení, zmrvýchvstání a oslavě Páně. Neděle má být dnem naděje a křesťanské radosti, hlavním předmětem pastoračních starostí.

Během všech neděl církevního roku církev bude neúnavně ^{a zbožně} ~~připomínat~~ tajemství našeho vykoupení. Tak bude stále hlouběji pronikat do bohatství tajemství Kristova. Takový cyklus bude musit uvést křesťana do dějin jeho spásy a tím dá jeho existenci křistocentrické zaměření, jež mu patří. Tento křistocentrický smysl a tento historický dynamismus jsou podstatnými složkami křesťanského života. Proto si koncil přeje, aby rozvoj liturgického roku stále lépe odpovídal celému cyklu tajemství našeho vykoupení a nedovoloval, aby jakákoliv jiná slavnost rušila nevěstu Kristovu v tomto nazírání na tajemství svého ženicha. Tak chápeme, proč koncil nechtěl přijmout návrh některých Otců, kteří na neděli chtěli přenetí nást svátky, jež se nemohly konat během týdne.

Koncil si též přeje, aby každá liturgická doba znova nabyla svého původního rázu s naším přizpůsobením k modernímu životu. Můžeme tedy doufat, že některé liturgické doby budou hojně obohaceny, jak snad nebyly nikdy, myslíme na liturgii adventní, dobu vánoční, až po septuagesimu, na poslední neděle roku.

Konkrétně však mluví konstituce jen o postní liturgii, již se církev připravuje na slavení velikonočního tajemství, aby pronikla duchem pohotovým a otevřeným do radosti z vzkříšení. Budou se zdůrazňovat kající a křestní prvky této doby, bude tam více biblických čtení a katechesí. V katechesi se nebude zapomínat na církevní hledisko hříchu a pokání. V tom všem pak nesmí chybět ani povzbuzení respektovat posvátný ráz velikonočního postu na Velký pátek, jenž podle okolnosti by se mohl rozšířit i na sobotu.

Kněžím se mám doporučí slavit s věřícími tento cyklus, jehož bohatství a různorodost, spolu s jeho svátostní účinností jsou nezaměnitelnou školou křesťanské výchovy. Je to hlavní prostředek, jež má církev pro vzdělání a výchovu svých věřících. Tím že se stále vrací vyzývá všechny ke skroušenosti a k novému životu, ke smrti a zmrvýchvstání.

Je to střídání dob, jedenkrát plné citu, po druhé plných sladkého klidu a toto střídání by se mělo stále odrážet v křesťanské duši, aby duše si mohla lépe osvojit tajemství Kristova, nejprve na úrovni svátostné a pak na úrovni jak asketického života, tak i života každodenního.

Koncil rozhodl, že bude jednat o tajemství Panny Marie ve spojení s tajemstvím církve. Tato mentalita se odráží v konstituci o pasvátné liturgii. Proto a jde o idee konstituce samé v kapitole niž nyní jednáme - v roční cyklu tajemství Kristových, církev věnuje Panně Marii zvláštní úctu, proniknoutou plně synovskou láskou, protože ona je nerozlučně svázána s vykupitelským dílem svého Syna. Křesťanská komunita ve svých schromážděních oslavuje Pannu Marii o velkých svátcích, obdicuje a opěvuje mistrovské dílo vykupitele. V radostném nadšení vidí v ní jako v zrcadle, to momeníčkem cím se církev sama chce stát jednou v každém ze svých věřících.

Doufáme, že tento mariánský rámcem tajemství Kristových poslouží nemálo k tomu, aby mariánské pobožnosti dal nejlepší místo v křesťanském životě.

Také úcta k svatým je spojen s tajemstvím Kristovým, i když na nižší úrovni. Prostřednictvím jejich svátků církev káže velikonoční tajemství, praví konstituce, v těch svatých, kteří trpěli s Kristem a s ním byli oslaveni. A tak ukažuje, jak podivuhodné skutky, které Kristus působil ve svých služích. Příklad svatých má s sebou strhnout všechny, prostřednictvím Krista k Otci.

Dnes problém spočívá spíše ve velkém počtu kanonizovaných svatých, z nichž mnozí přešli do kalendáře všeobecné církve. Podle některých tento veliký počet svátků je nebezpečný provývoj ústředního tématu liturgického roku. Všichni pak se shodují v tom, že bude třeba udržovat se v určitých správných mezích. Těžkost tu je a koncil předložil formuli, jež by byla návratem ke starým zvukům, když velké osobnosti neobvyklé svatosti byly připomínány mimochodem téměř výhradně na místech, jež se honosily jejich hrobem anebo byly místem jejich činnosti. Mnoho svátků svatých by tak mohlo přejít ze všeobecného kalendáře do místního kalendáře určité církve. Všeobecná církev by připomínala jen ty svaté, kteří měli skutečně všeobecný význam.

Nemusíme přidávat nic o úzkém vztažu, jež by mohla mít otázka liturgického roku a otázkou stálého kalendáře, o němž jsme již mluvili.

A vskutku, jak jsme již řekli, otázky jsou dvě, ustálení hodu Božího velikonočního na jeden určitý den roku, věc, jež je nezávislá od všeobecného stálého kalendáře a celková reforma kalendáře ve formě, o níž jsme se již zmínili. Řekněme znovu, že koncil není proti žádné reformě, jen když zůstane zachován

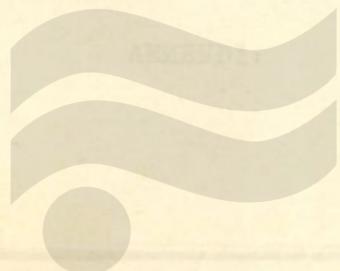
BOMBAY - Kardinál Valerián Gracias navrhl, aby se p stavilo Město křesťanské lásky jako památka na brzký světový eucharistický sjezd. Toto město by se mělo stát živým svědectvím lásky katolíků ke všem potřebným bratřím, bez ohledu na věk na kastu, na sociální prostředí anebo náboženské vyznání. Kardinál Gracias ba si přál, aby toto město mělo klášter anebo kostel snepřetržitou adorací jako duchovní středisko, jež by ukazovalo všem lidem, jak Srdce Krista Pána bije i dnes pro celé lidstvo, jež je tak tvrdě zkoušeno.

UTRECHT / Biblická obnova v klíně katolické církve bylo tématem relace, kterou pronesl Mons. Groot, předseda holandské Jednoty sv. Willibrorda během mezinárodní konference o bibli, jež nedávno skončila v Driebergen v Holandsku. Když mluvil o eklesiologii, řečník zdůraznil, že katolická církev nemůže být výsledníci vnějšího sjednocení různých církví. Církev, řekl Mons. Groot, je ta skutečnost v níž všichni křesťané musí hledat svou jednotu. Při tomto hledání, dodal on, čtení písma sv. může velmi pomáhat. Konference, jíž se zúčastnili zástupci dvacáti křesťanských vyznání původem z asi padesáti zemí, byla organizována holandskou biblickou unií z iniciativy anglikánského arcibiskupa z Yorku, Dra Coggana.

ANKARA - Na svátek sv. Petra a Pavla se konal slavný náboženský obřad v t.zv. jeskyni sv. Petra v Antakya na jihu Turčíka, původní sýrské antiochii. Přítomen byl Mons. Bellotti, rada nunciatury v Ankaře, guvernér provincie Hatay, mufti z Antakye a zástupci křesťanských komunit toho kraje.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Praktické aplikace.

Církev, jak jsme minule viděli, nemá vlastního umění, a přece nedá se popřít, že existuje posvátné umění. Jak vysvětlit tento zdánlivý rozpor?

Rozpor pochází jen z konstatace skutečnosti, že posvěcení nějakého uměleckého díla nezávisí od jeho určité formy, nýbrž z toho, že dílo má určitý náboženský cíl. Koncil znovu upozorňuje na tuto zásadu, když říká, že církev drží otevřené dvéře každé umělecké formě, jen když s příslušnou úctou a ctí slouží vlastním potřebám ~~mamámu~~ té které posvátné budovy a posvátných obřadů.

Tímto prohlášením tedy církev odhliží od otázky možnost artporartismu, samoučelnosti umění, tvrdí jen konkrétně, že umění posvátné je umění služebné, ne v negativním smyslu, nýbrž ve smyslu největší možné expanse.

Proto bude dobré připomenout co nejdříve jednu základní distinkci, jež je charakteristickou pro různé umělecké projevy.

Architektura staví, "dělá". Proto kostel je kostel a nepředstavuje nic jiného. Naopak ostatní části představují něco. Tak socha nebo obraz představuje toho koho zobrazuje a dokonce i v moderní skoro nesrozumitelné malbě se vyjadřuje aspoň jakýsi vnitřní stav umělcův. Architektura je uměním objektivním, ostatní sestupují na úroveň subjektivní, až k největšímu výrazu subjektivnosti, hudbě.

Po takovém rozlišení chápame, že církev nezaujímá stejné stanovisko vůči těmto různým skutečnostem, od nichž se nijak nedá odhližet.

Stavitelství.

Kostel bude vždy určitá stavba s určitým účelem. Koncilní konstituce na to bere ohled když пиše: Při stavbě budov budiž hlavní starostí aby byly vhodné k vykonávání liturgických obřadů a k aktivní účasti věřících na nich.

Toto určení bude mít za následek, že kostel bude vždy rozličná od všech jiných staveb, stejně jako různé jsou i stavby nemocnic nebo divadel, i když jejich stavitele se snaží o zachování ~~máma~~ téhož uměleckého a kulturního určení.

Toto ~~mamámu~~ architekt bude mít vždy na mysli konání obřadů a podle něho zařídí své plány. Přitom nemyslíme jen na eucharistický kult, ani ne hlavně na eucharistický kult, myslíme i na ostatní svátosti, např. na umístnění křestní vody a jiné skutky kultu. Umělec se tedy bude snažit, aby zde a formy byly zařízeny takovým způsobem, aby se netříštila ani nelámal obřadová jednota života církve.

Kromě toho. Katolický kult se nevyčerpává určitými vnějšími obřady, ale proniká člověka a dosahuje do samé hloubky duše. Liturgie je viditelné setkání věřícího jako člena lidu Božího s Kristem a Krista s celou církví. Nikdo nemůže pochybovat o tom, že určité prostředí, určitá atmosféra mohou velmi mnoho pomáhat duchovnímu setkání. Když tedy ~~mamámu~~ architekt najde odpověď na všechny liturgické otázky, bude hledět dát ~~mamámu~~ této atmosféře, ~~mamámu~~ tomuto prostředí život. Neboť toto prostředí je posvátné, náboženské, mystické vším možným způsobem. Toto bude právě hlavní charakteristickou jeho díla, toto bude nejtěžším úkolem. Proto papežové svěřovali tato velká díla skutečně velkým umělcům schopným překonat tyto nemalé těžkosti.

Výzdoba.

Kdo chce být spravedlivý ~~nemá~~^{nesmí} považovat výzdobu za prvek vedlejší nebo doplňkový, nýbrž jako cosi co je intimně spojeno se stavbou samou. Spolupráce ostatních umělců musí být zahrnuta do celkového plánu architektova. A to proto že právě výzdoba má výsostný význam ve vytvoření posvátného prostředí, o němž jsme mluvili.

Zdá se, že dnes se znalci shodují v tom, že abstraktní umění udělala církev velké služby v tomto smyslu. Jeho barevné a prostorové možnosti jsou větší než barevné a prostorové možnosti kteréhokoli jiného slohu. To můžeme pozorovat dobře srovnáme-li např usebrané prostředí katedrály v Chartres a nábožensky radostné prostředí katedrály v León, s podivuhodným koloritem jeho barevných oken. Ještě dříve, než můžeme prohlédnout si scény, jež jsou tam zobrazeny, což je mnohdy nemožné pro velikou vzdálenost, již cítíme dojem prostředí, které ta barevná okna vytvořila. Jinými slovy, prostředí se tvoří tím, co na oknech je nejabstraktnějšího. Proto musíme vždycky brát ohled na psychologický vliv, jež určité barvy a určitý prostor mohou vytvořit v duši věřících.

Farní kostel pak bude jiná než poutní místo anebo universitní kaple. Každý z nich má své otázky a nové požadavky, každý z nich musí vytvořit své vlastní prostředí.

~~Máhání~~ Posvátné obrazy.

V této věci máme tři základní zásady: 1. užívání posvátných obrazů se má zachovat, 2. mezi posvátnými obrazy je určitá dogmatická hierarchie, 3. vyloučené mají být ty, které se příčí víře a mravům, ne méně než křesťanské zbožnosti, které urážejí opravdový náboženský vit buďže jsou zvrácené ve formě nebo jim něco chybí, jsou podprůměrné nebo falešné v uměleckém výrazu.

Někteří lidé se ptají sami sebe, zda ~~máhání~~ v čistě psychologickém smyslu obraz má dnes týž význam jako ve starověku. Můžeme říci, že pro moderního člověka zavaleného falešnými obrazy v kině a v televizi, posvátné obrazy mají týž cíl, jako v dřívějších staletích? Vůči této otázce, různé podle různých krajů a různé kulturní úrovně, starost církve je ^{lehko} pochopitelná. Církev velmi dobře ví, že každý obraz něco představuje a mnohem více se musí říci o jejich obrazech, ~~máhání~~ totiž těch, jež mluví o nadpřirozeném rádu. Příliš naturalistické obrazy mohou vést křesťana k tomu, aby se zastavil ~~aa~~ obrazu samém a nevystoupil výše. Tak může vzniknout falešná pobožnost a i falešná zbožnost.

Takovým způsobem otázka posvátných obrazů se stává otázkou pastorační. Řešení budou různá podle různých národů. Proto chvályhodná je konciliární konstituce, že se udržuje na úrovni několika velkých všeobecných zásad, jež pak budou mít různé uskutečnění podle různých zemí na světě.

Podle našeho mínění výraz koncilu "zvrácené ve formě" se nevztahuje na žádný umělecký kanon, nýbrž má širší význam. V každém slohu mohou být zvrácené formy. Tak zvrácené by mohlo být představovat Krista s Klasickými formami hermafrodita, protože to by znamenalo zobrazovat ho způsobem, který nijak neodpovídá skutečnosti.

Ostatky svatých.

Nauka o ostatcích svatých je obsažena v par. lll. Nás zajímá jen nakolik se týká uměleckého světa.

Církev má ve velké ústě autentické ostatky. A právě proto nemůže dovolit, aby se k uctívání předkládaly ostatky, které autentické nejsou. Proto se patří odstranit ~~neautentická~~ nepravé ostatky a v tomto smyslu je chvályhodný počin některých katedrál, jež ze svých reliquiářů odstranily tento druh ostatků.

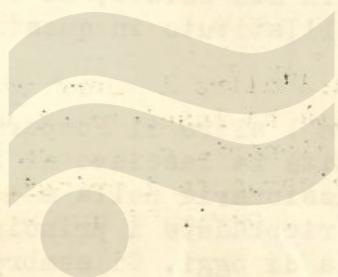
Dnes mnoho ostatků se vystavuje ne tak pro ostatky samé, jako spíše pro krásu reliquiářů, v nichž se chovají. Ale i zde nutno říci, že cíl neospravedlnuje prostředky, totiž k tomu, aby věřící mohli obdivovat umělecké dílo, není třeba vystavovat falešný ostatek a ještě méně podporovat falešnou zbožnost. Snad kdysi lidé byli ~~mochomí~~ méně kritičtí snášeli takové věci a byli hotovi přijmout určité legendy, dnes něco podobného není možné.

Menší umění.

Když mluví o zlatnictví a podobných enších uměních, konstituce musí hledět ~~aby~~ se v nich skvěla ušlechtilá krása více pouhá nákladnost."

V těchto věcech biskupské konference budou mít velmi svobodnou ruku, aby daly provést nutné úpravy v různých krajích. Konstitutce pak přidává: Církev měla vždy starost o to, aby posvátné nářadí svou důstojnosti sloužilo kultu, ale přijímá v látce, ve tvaru a v otodobě ty změny, jež pokrok a technika zavádějí v průběhu staletí.

Tato důstojnost vyžaduje v naší době, aspoň v mnoha krajích, aby se odstranilo mnoho ozdob, jež dobré vysvětlíme ve své době, ale jež dnes spíše hodí jako ženské ozdoby.

ústav pro studium
totalitních režimů

RIM - První výročí korunovace Svatého Otce Pavla VI. bylo oslaveno v mnoha zemích/zvláštními náboženskými a civilními slavnostmi. V Belgii kard. Lev Suenens, byl přítomen slavnému Te Deum v Malinesské katedrále. V Caracasu ve Venezuele při slavnostních obřadech v katedrále hlavního města byli přítomni president republiky, členové vlády a početní zástupci diplomatického sboru. Recepte při této slavnostní příležitosti se konaly na nunciaturách v Berně, Bonnu Caracas a mnoha jiných hlavních městech.

RIM - Na svátek sv. Aloise z Gonzagy římský starosta navštívil kostel sv. Ignáce a znova tam odevzdal tradiční votivní kalich ke cti sv. Aloise. Sv. Alois z Gonzagy, jak je známo, zemřel v Římě dne 21. června 1591 při ošetřování nemocných cholerou v nemocnici zvané della Consolazione.

RIM - V předvečer svátku sv. apoštola Petra a Pavla sv. Otec udělil biskupskou konsekraci sekretáři sekretariátu pro sjednocení křesťanů Mons. Willebrandsovi, opatovi opatství sv. Jeronýma, kde se vydává krátké vydání Vulgáty sv. Jeronýma opatu Salmonovi, budoucímu apoštolskému delegátorovi ve Vietnamu a Cambogi Mons. Almasovi a jiným dvěma významným římským prelátům.

RIM - Sekretariát pro jednotu křesťanů pozval pastora Marka Boegnera, čestného prezidenta protestantských církví ve Francii k účasti na příštém sezení koncilu v roli hosta. Pastor Boegner byl předsedou rady reformních církví ve Francii, předsedou federace protestantských církví a světové rady církví. Je členem francouzské akademie od 1962.

LEOPOLDVILLE - Zvláště slavnostně se konalo v arcidiecézi v Leopoldville ve federální republice v Kongapravní výročí korunovace Pavla VI. 28. června ve všech kostelích a veřejných kaplích této diecéze hlavní mše sv. bude mše na památku korunovace papeže a po ní bude následovat Te Deum. O 10 hod. ráno apoštolský nuncius Mons. Roberti, měl proslov, který byl rozšířen rádiem Leopoldville.

ALWAYE - Svatý Otec dal titul Papežského semináře semináři sv. Josefa v Alwaye v Indii. Papežské breve, jímž tento titul se uděluje bylo čteno samým internunciem Mons. Knoxem během obřadu, jež se při té příležitosti konaly v semináři za přítomnosti biskupů z Verapole Mons. Attipetty a z Ernakulam Mons. Parecattil.

BOMBAY - Během manuální eucharistického sjezdu se bude konat v listopadu také třetí sjezd katolických lékařů. Sjezd bude mít tématem Lékař a rodina. Osvěží pozornost o některých otázkách manželského života a plánovitého růstu rodiny.

HINGHAM - Kardinál Cushing, arcibiskup bostonský otevřel slavnostně novou budovu noviciátu misionářů z Marknoll v Hingham v Massachusetts. Dům, jenž zaměňuje starý noviciát v Bedfordě, může ubytovat 120 noviců.

BEIRUT - Ceremonií v sídle latinského vikariátu na Libaně v Beirutě se skončil informativní proces o pověsti svatosti libanského kapucína Jakuba Haddada. Přítomen byl apoštolský nuncius Mons. Alibrandi, apoštolský vikář pro latinské věřící Mons. Smith a početné osobnosti církevní a laické. Informativní proces byl otevřen 27. září 1960. Během 73 schůzí, bylo vyšlechnuto přes 70 svědectví lidí, kteří znali P. Haddada během jeho života a zaznameňáno formou kanonickou. V případné době se jedná na církevních úřadech v Římě o beatificační proces tří libanských řeholníků, P. Charbela, P. Hardini a Sestry Ráfky.

M ERNAKULAM - Katoličtí biskupové státu Kerala vydali provolání ke státních autoritám, v němž se zastávají oprávněných požadavků učitelů na soukromých školách. V dokladu vyjadřují svou sympatii vůči 40.000 učitelům soukromých ústavů katolických i nekatolických a zdůrazňují, že plat personálu v soukromých školách má být na téže úrovni jako na školách státních. Neschvalují však oznámenou stávku v případě, že stát nesplní požadavky učitelů. Mají si připomenout škodu, která tím vznikne pro žáky a ideál, pro nějž pracují. - V jiném prohlášení, uveřejněném v minulých dnech biskupská konference v Kerale odsuzuje celou řadu ~~mammonismu~~ projevů vandalismu proti mnohým církevním budovám.

KALAMAZOO - Ekumenická konference se bude konat od 27. do 31. července na Western Michigan University v americkém státě Michigan. Jako příprava na tuto manifestaci organizovanou katolickými, protestanty křesťanskými, pravoslavnými a židovskými studenty této univerzity se nyní konají ~~klasické~~ středověké kurzy o historickém ~~průvodu~~ bohosloveckém původu protestantské reformace.

SAINT LOUIS - 24 seminaristů arcidiecéze Saint Louis ve Spojených státech bylo vysvěceno na jáhny v minulých dnech, a to čtyři měsíce před určeným termínem.

Bylo tak rozhodnuto kardinálem arcibiskupem Josefem Ritterem, aby jáhnové mohli pomáhat ve farnostech arcidiecéze během letních měsíců.

BOSTON - Boston bude první diecézí na světě, jež bude mít svou vlastní televizní stanici. Posvětí ji tento podzim kardinál Richard Cushing, arcibiskup bostonský.

VIDEN - Jednota žen rakouské katolické akce sebrala tento rok obnos 8,800.000 šilinků a určila ho na různá pomocné akce na vzdáleném východě. Tento obnos je o 600.000 silinků větší než loňská sbírka u příležitosti dne rodinného postu.

13

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

MONTREAL - Generální představený Tovaryšstva Ježíšova zvláštní dekretem ze dne 5.června rozdělil dolněkanadskou řádovou provincii na dvě provincie, jež se jmenují provincie Montreálská a provincie Quebecská. Dekrét nabyl platnosti 24.června, na národní svátek francouzských kanaďanů.

PARIZ - Seminář pro odborové zdokonalení nádeníků byl otevřen v Chartres ve Francii z iniciativy Katolické mládeže. Zúčastní se ho dvacet mladých dělníků, kteří pocházejí z různých krajů Francie a kteří na konci tohoto kursu budou schopni organizovat podobné zdokonalovací kurzy ve svých vlastních pracovních střediscích. Během semináře se jedná o základních stanoviscích zemědělského podnikání, o bydlení na venkově o odborových organizacích a hlavních prostředcích, jak si sociálně přilepšit.

HAMBURG - Třistatunová motorová loď byla darována německým katolíkům misiím Společnosti Božského slova ve Východní Indonésii. loď, jež má jméno Královna růžence posvětil Mons. Gabriel Manek, arcibiskup z Ende na ostrově Flores v Indonésii. Motorový člun odjede zanedlouho do Surabaia a na své první plavbě poveze tisíc metrických centů cementu, mnoho šicích strojů a velké množství léků, především proti malarii, jež je obzvlášt rozšířena na těch ostrovech.

NAGASAKI - Základní kámen nové školské budovy Františkánských sester Neposvrněného Početí byl posvěcen nedávno v Nagasaki v Japonsku apoštolským internunciem Mons. Mario Cagna. Ceremonii byl přítomen, místní arcibiskup Mons. Ajiro Yamaguchi a jiné početné osobnosti.

ŠTUTGART - Bible r.1964 je název biblické ročenky, jež bude v Brucku vydána katolickým biblickým dílem ve Štutgartě. Tato publikace, k níž napsal úvod Mons. Leiprecht, biskup z Rottenburgu, chce ulehčit německým katolíkům denní čtení Písma svatého.

AUGSBURG - Diecézní poradní sbor laiků byl ustaven Monsignorem Stimpfle, biskupem z Augsburgu. Úkolem nového organisu je pomáhat biskupovi v různé diecézní činnosti a to návrhy a radou, ve všem co se týká veřejného života. Při oznámení stanovení tohoto výboru Mons. Stimpfle zdůraznil, že je třeba stále zvýšené spolupráce mezi klérem a laiky.

TOULOUSE - Mons. Xavier Ducros byl jmenován Rektorem katolického Institutu v Toulouse. Mons. Ducros má 65 let a učí na Institutě od r.1945. Je nástupcem Mons. Bruna de Solages, jenž se vzdal rektorátu ze zdravotních důvodů. Nový rektor má licenciát v literatuře a doktorát teologie.

KOLÍN nad Rýnem - Byl uveřejněn dopis Svatého Otce Pavla VI., v němž sv. Otec vyslovuje kardinálu Fringsovi vděčnost za vzorný výsledek poslední sbírky "Adveniat", jenž byl uveřejněn v minulých dnech v náboženském týdeníku kolinské arcidiecéze. V dopise Sv. Otec připomíná, že sbírka je určena pomocí katolické církve v latinské Americe a již se stala významným symbolem otevřeného ducha a stále rostoucí štědrosti německých katolíků. Dopis je datován 30. dubna a končí apoštolským požehnáním všem biskupům, kněžím a všem věřícím federační německé republiky.

MANCHESTER ve Spojených státech - V jednom pastoračním listě, uveřejněném v minulých dnech Mons. Primeau, biskup z Manchestru v severoamerickém státu Hampshire, vyzývá 145,000 katolíků toho státu, aby aktivně přispěli na katolické školství. Biskup si přeje, aby laici konkrétně spolupracovali s profesory a učitely katolických škol a pomáhali jim v jejich činnosti tím, že se stanou katechisty v konfraternitě křesťanské nauky a vstoupí do farních školních sdružení. List končí připominkou, že dobrá školská výchova musí být založena na křest. zásadách.

Legenda sv. Alexeje patří k těm literárním památníkům, jež označujeme jako středověké. Obsahuje velmi pohnutý život člověka naplněný ideálem, ještě svěžím v žilách církve. Ten ideál vyzýval celá pokolení, když ne k následování, aspoň k pohnutému obdivu a k přesevzetím sloužit Bohu nějakým podobným, odříkavým způsobem, když ukázáný příklad byl přece jen trochu výstřední. Kritika bude zkoumat různé legendy, najde v nich jádro, jež vzniklo v Syrii, a jež mluví o nějakém zbožném žebrákově římského původu, jenž usadil v Edese. Rozmnožení se tomuto jádru dostane později, když východní mniši se usadí u sv. Bonifacia na Aventinu a pojmenují kostel chrámem svatých Bonifacia a Alexeje, anebo dnes prostě sv. Alexeje. Legenda dostane solidní římský rámcem. Jaký je její děj?

Mladý jinoch, Alexej, syn zbožných rodičů, matnou patricijského původu, Eufemiana a Aglaji, sám velmi zbožně vychovaný a známý s křesťanským ideálem mučednického a osamoceného života v poušti se má ženit. Ale tu noc před svatbou přemluví svou nevěstu, jež je podobným způsobem vychována, že oba zachovají stálost čistotu. S jejím schválením pak opustí Věčné město a jakoeznámý poutník se odpraví do daleké syrské Edesy, na samé hranice římského imperia, do krajů, kde on nikomu nerozumí, a kde jemu nikdo nerozumí. Ovšem nezaředí se do normálního života toho tehdy, t.j. v 5. století velmi kvetoucího města, to mohl zůstat také v Římě, kdyby byl chtěl žít jako druží lidé, nýbrž vyhírá si úděl žebráka, jenž mu bude stálým zdrojem pohrdání ode všech, kdo se s ním budou stýkat. Tak žije sedmnáct let v tomto novém domově. Nikdo ho nezná, a on se s nikým zvláště nestýká. Žije svému ideálu, žije Kristu Pánu. Život v pohrdání, život v postavení v němž nikdo nechce být vaším přítelem, je nesporně život odříkavý, život osamocený, možná více osamocený, než kdyby kdo žil v poušti, kde ho přece jen časem navštíví ti, kdo si vybrali život podobný jeho. Člověk osamocený v bídě, špině a pohrdání, nechce-li zbláznit, musí si nutně hledat společnost u Krista Pána a jeho svatých andělů, mučedníků vyznavačů a svatých panen, těch vzorů, kteří ho předešli, a které on se snaží následovat. S nimi všemi, ale především s Pánem a Mistrem všech svatých, naším Spasitelem samým, žije nás opuštěný ve stálém rozhovoru, je u svěruje táhu svého postavení, jež přes veškeré nadšení tíhnutí k ideálu se bude cítit, jemu svěruje i své malé radosti, vítězství, k nimž dospěl na cestě, již si předsevzal. Život takového člověka osamoceného bude mít velkých vnějších napínavých příhod ani zajímavých situací, ale nebude se mu ani něstávat jakéhosi vnitřního napětí, jížko výsledku zvrácení hodnot v jeho nitru. Obyčejní lidé žijí ve stálém rozhovoru se světem a jen zřídka se dostanou a zřídka se opováží k rozhovoru, skutečnému rozhovoru s Kristem Pánem v nitru své duše. Alexej naopak svou duši udržoval ve stálém rozhovoru s Kristem, a jeho postavení ho skoro nutilo k mlčení se světem. Hluboká duše, zaujatá vnitřním životem, ve svých vlastních hlubinách nachází zdroj velikých druhým neznámých a druhými netušených, druhým nezkušených dobrodružství. A právě takový vnitřní, bohatý vnitřní život, ne hadry anebo špínu či hlad, obdivujeme u Alexeje, jenž žil v náboženské

ideálu své doby, v duchovním prostředí církve, jež ještě nedávno vyšla z pronásledování, a plná horlivosti v následování Krista vrhala se do nových duchovních zkušeností, k nimž patřil nejen život v klášterních komunitách, nýbrž i na pouštiv samotě a dokonce někdy i na sloupech. Alexejův způsob života byl jednou z těch, které málokdo bude následovat.

Brzy však jeho anonymita měla končit v Edese. Obyvatelé Edesy zjevení Panny Marie vyzývalo, aby hledali člověka Božího. Když sháňka začala, Alexej pochopil, že by se dlouho neskrýval, proto odešel do Tarsu, aby si našel nové bydliště. Ale loď, na kterou se nalodil místo k maloasijským břehům zabloudila do Italie a Alexej se objevil po 17 letech opět v rodném Římě. Považuje to za řízení Božího skusil ukázat se v domě svých rodičů, a když zjistil, že ho již nikdo nepoznal, vyžádal si skromné místečko pod schody a žil tam tak spokojeně jako před tím v Edese. K dřívějším zkouškám nyní přibyly jen ústrky se stran služebných otcovského domu, lidí, jimž, podle všech římských ponětí měl on právo poroučet. Jeho trpělivost však byla víc než příkladná, nikdy se nevzradil snášel, co mu lidská zlomyslnost připravovala, a my dobře víme, že zdroj jeho neochvějně trpělivosti spočíval v jeho stálém soužití s Kristem Pánem a jeho milosti.

K životu mlčení se přidal ještě život odříkání. První a tělesné pokání nebylo nicím zvláštním u Otců pouště, u nichž se všichni ostatní asketé učili. Avšak tento život pokání zhoubně působil na Alexejeovo zdraví a tak mezi padesátkou a šedesátkou tento svatý muž umírá stále ještě nepoznaný v domě svých rodičů. Ale po jeho smrti opět nový záhadný hlas vyzývá tenokrát papeže a císaře, aby hledali člověka Božího. Římané si do jisté míry všímali zvláštního života tohoto nové zemřelého, a tka ohleali mrtvolu a když u ní našli pergamen, na němž se vyprávěly Alexejovy osudy a zjevovalo jeho pravé jméno, všichni byli přesvědčeni, že ohlášeného člověka Božího skutečně našli. Tato scéma je zobrazena na jedné fresce, jež nám zůstala ze staré baziliky sv. Klementa, té, v níž byl pohřben sv. Method Cyril právě vedle jiných Jiřísek, jež zobrazují pohřeb samého sv. Cyrila a slavnostní průvod, jehož ho římské křesťanstvo učinilo hodným.

Jak jsme již naznačili, pověst sv. Alexeje je spojena ještě s jinými slovenskými svatými. Úcta tohoto svatého se rozšířila v Římě z jeho chrámu na Aventinu. A právě v chrámu sv. Alexeje na Aventinu odcházely apoštolské misie do slovanských zemí. Tam pobýval alespoň dvakrát pražský biskup sv. Vojtěch, tam hledal posilu také jeho bratr Gaudentius, odtud se vydal na apoštolskou výpravu i misioňář jižních Slovanů, méně známý sv. Bonifatius. Vubec v 10. století, století, jež vidělo v církvi velkou snahu po duchovní obrodě, po periodě duchovního slabení chrám a vedlejší klášter sv. Alexeje byl jedním z hlavních středisek tohoto duchovního vzpruhu. Nejprve odtud šířil svůj vliv opat sv. Oddo, původem z kláštera v Clugny, a byl tak podporován ve svých snahách svými benediktinskými

spolubratřími. Papež Benedikt XIII. pak předal klášter řeckému metropolitovi Sergejovi, biskupovi z Damašku, jenž utekl před mnem arabským pronásledováním a založil tam veliký klášter, jehož byl prvním opatem, Mniši tohoto kláštera byli částečně latinští benediktini, částečně řečtí basiliáni, kteří s sebou přinesli tradici úcty Panny Marie v Blachernách v Cařihradě. A v tomto klášteře pak rostla úcta k svatému Alexeji 4lověku Božímu.

Na sv. Alexejovi obdivovali především jeho ctnosti, které tak jasně vysvítají z tradované legendy. Je to především jeho čistota. Jí se vzdává dobrovolně manželského života, k němuž měl plné právo, a od něhož ho nevzdalovala žádná jiná povinnost, než jen prostě touha sloužit dokonaleji Bohu podle vzoru Krista Pána, a to i v případě, že to bude stát těžké životní oběti, neboť chtěl následovat vzor křesťanských mučedníků, kteří za víru v Krista Pána ochotně položili i vlast i život.

Pak se stkví jeho pokora. Pokora člověka z vyššího sociálního prostředí, jehož se nikdo obyčejně nikdo nevzdává, když k tomu není odsouzen. On se vzdal dobrovolně. Za následek to mělo pohrdání od druhých, a v poslední době i od těch, když mu měli sloužit. Jistě nejvyšší vzor viděl v samém Kristu Pánu, jenž také přišel, ne proto, aby mu sloužili, nýbrž, aby on sloužil, ale přece jen následovníků Páně v tak velkém stupni pokory je opravdě nemnoho.

Pak chudoba a pohrdání zděděným bohatstvím. Ne proto, že by to bylo nevlastní prací vydělané, ale prostě proto, že bohatství ho nevedlo k jeho vysněnému ideálu, nýbrž jej od tohoto ideálu oddalovalo. Epístola z listu sv. Pavla k Timoteovi, jež se čte právě na svátek sv. Alexeje, zdůrazňuje tuto jeho vlastnost. Nic jsme si na tomto tento svět nepřinesli, a nic si nemůžeme vzít s sebou, mimo nic si s sebou neodnesem. Máš-li čím se uživit, čím se odět, buď tím spokojen. Ten kdo chce být bohatý, upadá do pokušení a do smyčky dáblovy, do mnoha neužitečných a škodlivých tužeb, jež člověka stahují do záhuby. Jest kořenem všeho zla touha po zlatě.

Všechny tyto ctnosti pak měly jeden zdroj, bez něhož nebyly možné a bez něhož by snadno byly deformovaly osobnost Alexejovu, totiž jeho neustálý duchovní styk s Božským Mistrem. V této mystické škole duše vnitřně rostla do obřímích rozměrů, takže nakonec i ti kdo jim za života pohrdali, museli si nakonec uvědomit jeho svatost.

Každý evangelista má kus vlastního díla v rozvržení svého evangelia a i když najdeme u nich mnoho společného materiálu, zvláště mezi synoptiky, přece nenajdeme totéž vyprávění vždy na též místě. Jen matouš má rozdělil své evangelium na pět velkých kázání, k nimž pak řadí zázraky. Jen Lukáš vypráví o dlouhém pouti Krista Pána z Galileje do Jerusaléma, při níž Kristus Pán potkává mnoho lidí a velmi mnoho káže. Kristus Pán se setkává se svou Matkou a chválí ji všem, kdo ji blíže neznají. Navštěvuje Marii a Martu, přichází do sporu s farizeji Ale hlavně káže v podobenstvích. Kdo chce v synoptických evangeliích najít pěkná podobenství otevře nejprve evangelium sv. Matouše v 13. hlavě. Tam najde abych tak řekl eklesiologická podobenství, o zrnu hořčičném a podobné, Další dílo podobenství vyvěrá v kázání během posledních dnů činného života pána, podobenství, jež nabádají k bdělosti. Třefí zlatý důl podobenství, lukášova cesta o níž jsme se zmínili nabízí podobenství více psychologického rázu. Sem patří nejznámější a nejpopulárnější podobenství, podobenství o milosrdném Samaritánu, podob. o ztracené ovci a ztracené drachmě, a především podobenství o marnotratném synu. Jaké hloubky psychologie a mma jaké hloubky znalosti lidských duší.

Ahned po to to podobenství o marnotratném synu přichází podobenství do některé míry neúplně srozumitelné, podobenství o nevěrném správci.

Byl bohatý člověk aten měl správce. - Přímo instinktivně aplikujeme tuto frázi na Boha jenž působí v duši člověka, na Boha, jenž v bohatství svých nekonečných darů dává každému svému tvoru velmi mnoho, mnohem více, než čeho potřebuje. Dítko Boží žije v přebytku, a když je chudé statky tohoto světa, vnitřní milost doplňuje a daleko vynahrzuje to čeho chybí na statcích tohoto světa. Statky tohoto světa a jakási volnost v jejich užívání je potřebná, aby mohl člověk spokojeně sloužit Bohu. Křesťanské kláštery, komunity, jež organizují ochranu samoty duše a vnitřního mlčení, ohrazeného mlčením vnitřním, vždycky hleděli opatřit mnichu živobytí potřebné ke klidnému životu. Mnich byl chudý, nic mu nepatřilo, když pracoval, pracoval ve prospěch ne svůj, nýbrž ve prospěch kláštera, ke kterému patřil, ale při tom mu ke klidnému životu v podstatě nic nechybělo a on s pravidelností, již by obdivovaly ředitelé moderních továren, opatřených kontrolními hodinami povznášel své modlitby k Bohu spolu s druhými spolubratřími.

Připovnávali však Kristus pán člověka, každého z nás ke správci statků jemu svěřených, pak se jedná docela jistě o statky nadpřirozené, o nabízená dobrodiní Boží spojená s příchodem samého Krista Pána, jeho zjevením, jeho svátostí, Boží milosti a naším posvěcením. Každý katolický křesťan dobře vychovaný a vedený ke svátostem je podobnými nadpřirozenými dary přímo zahrnován, aniž by si toho byl plně vědom. Takové vnitřní bohatství vzbuzuje závist zlého ducha, jenž hledí v hranicích své domény zatarasit přístup ke zdrojům zejvení a hlavně milosti. Lépe si tyto dary Boží musí vydobývat houževnatostí, obětmi, chytrostí, lstí a buďte-li třeba i mocí. Mají na ně svatosvaté právo. Od dob Jana Křtitele království Boží trpí násilí, a ti kdo násili činí ho dosahují. - Tedy každý z nás je správcem statků Bůžích, statků nadpřirozených v naší duši,. Ale jen správcem.

Milost Boží je nám svěřena k užívání, My nejsme jejími absolutními Pány, kteří by ji mohli použít anebo zničit. Kdo milosti nevyužívá, ten se jí zbavuje. Bůh nedává nikdy tutéž milost dvakrát. Po lítosti daruje milost novou, ale ta má jiné vlastnosti a jiný účel, o první nevyužité již ani památky.

Člověk je tedy správce Boží milosti, jež se mu osobně uděluje. Tato pravda má jeden velmi důležitý důsledek. Dříve nebo později člověk musí ze svého správčovství vydávat počet. Vydá počet v dobrém anebo v zlém. ~~Každému člověku je souzeno jedenkrát zemřítia a pak bude soud.~~ Zvláštní světlo osvítí jeho nitro. Všecky jeho skutky, jeho nejintimnější myšlenky, jeho nejtišší slova se objeví, jak by pronesená anebo udělaná dnes, právě v onen okamžik. a svědomí samo bude soudit. Máte Mojžíše, na kterého se spoléháte, on bude vaším žalobcem! Se svědomím bude soudit Mán,,.

Nespravedlivý správce neunikne témuž osudu, on nám jen dává příklad opatrnosti. Počítaje s tím, co bude jedenkrát v budoucnosti, zaříší si svůj soukromý soud sám ještě nyní, co nejdříve. Kdo se odsoudí sám, kdo se svými poklesky se uteče k milostiplnému tribunálu odpuštění, může být klidný v poslední okamžik, tehdy se mu to započítávat nebude. Počítej dokud máš ještě čas. Víš snad, jak dlouho to bude ještě trvat? Nevěrný správce tě upozorňuje, udělej účty včas. Nemylme se. Jeden z největších důkazů Bůží všemohoucnosti je skutečnost, že Bůh může plně odpoutět poklesky svých poddaných, aniž by tím trpěla jeho svrchovost. Lidské ~~mírání~~ autority si to dovolit nemohou. Mo hou hnát poddané až k veřejným zpovědem, ale důsledkem těchto veřejných zpovědí nebude odpuštění, nýbrž odsouzení a trest. Nemohou si dovolit odpoutět, nejsou všemohoucí!

Správce byl pravdivě obžalován, že rozhazuje majetek. Velké bohatství na dosah ruky, je vždy velkým pokušením.

Pokušením bylo pro padlého anděla, jenž své vysoké poštavení mezi tvory, svůj nadprůměrný vynikající rozum, své hluboké daleko pronikající chápání považoval za staky jež mu právem nalézí, s nimiž si může dělat co chce. Pokušením byl pro Adama dar nového svěžího života, tak samozřejměho, že o jeho existenci a síle se nemohlo pochybovat, života, jenž se sám nabízel, života, jejž žádná nemoc, žádná slabost nekalila, života, jejž člověk byl schopen bez dlouhých váhání dát na vážku okamžitého pokušení. Pokušením je život každého z nás, některou minutu více, některou méně, cítíme, že musíme vybírat mezi dobrem a zlem a že v sázce je naše svědomí, a nakonec život a smrt. V naději a důvěře na spasitele se tak mnohý pohodlně pokušení poddá. Ne tak Kristus. Nepochybě také život Krista Pána nebyl menší sítí pokušení než je život každého jiného člověka. Evangelia nám výslově mluví o pokušeních, jež musel vystát od ďábla po čtyřicetidením postu. Nebyla snad nabídka stát se králem stejně velkým pokušením, kdo z nás by odolal něčemu tak lákavému, a přece tato nabídka ho oddalovala od poslání, jež mu dal Otec. Představte si izraelského krále v boji za židovskou samostatnost jako vykupitele lidstva od hříchu! Pokušením byla nechápavost učedníků, jak snadno bylo by obrátit se ke vzdělanějšímu prostředí, oč více úcty a podivu bylo by možno získat! A přece Kristus Pán byl posledním, na koho tato pokušení působila. Dobře služebníku dobrý a věrný, vejdi v radost Pána svého, tak řekne později o správci spravedlivém, oč více to platí o něm samém.

Tedy ne ve všem nespravedlivý správce je nám vzorem. Zde naopak osobnost nevěrného správce stojí v přímém rozporu s ideálem, který vtěluje Kristus Pán sám.

Ale nakonec podobenství vidíme, že hospodář nešlechetného správce chválí. Zač ho chválí? Za to, že si udělal přátele z mamony nepravosti, zamyslil se nad svým budoucím osudem a staků svěřených užil k tomu, aby si ji zajistil, i když způsobem opět nesprávným.

V tomto spočívá pozitivní učení na příkladu nespravedlivého správce. Ve středověku tototo učení celkem dobře pochopili. Ve středověku se hřešilo a hřešilo se nemálo, avšak hřichy se tehdy neospravedlňovaly, nezakrývaly se pěknými nálepkami, nýbrž napravovaly dobrými skutky. Kolik loupežných rytířů vzalo na sebe kříž, kolik rozmařilých králů, knížet a pánu vůbec, po rozmařilem životě zakládalo kláštery, kostely, nemocnice, a vůbec ústavy, jež by ullehčily osud jejich poddaných, a to jen ~~mamou~~ proto, aby ullehčili svému obtíženému svědomí, aby si udělali v nebi přátele z mamony nepravosti, dokud touto mamonou možou ještě disponovat.

Tím se nakonec podobenství dostáváme k otázce zdánlivého a opravdového bohatství. Církve podle vzoru Krista Pána neodsuzuje ani hmotné bohatství, jen proto, že je to bohatství. Od člověka spravedlivého, předpokládá, že tohoto bohatství bude správně užívat. Ovšem upozorňuje, že hmotné bohatství není to, jež křesťan si má skládat na tomto světě. Opravdové bohatství křesťana spočívá v jeho zásluhách, které si nahromadil s pomocí Boží milosti.

Když mluvíme o zásluhách zaváni to jaksi spořitelnou anebo bankovním účtováním v království Božím. Něco na tom je.

Sám sv. Petr se ptal Spasitele. My jsme opustili všecko a následovali jsme Tě, co z toho budem mít. Kristus Pán jim slibuje pěkné místo ve své blízkosti. Když se pak učedníci vrací z ~~mamou~~ první kazatelské výpravy, Kristus Pán je upozorňuje, neradujte se z toho, že se vám podřizují zlí duchové, nýbrž, z toho že vaše jména jsou zapsána na nebesích. Tedy zásluhy anó, ale nejedná se tak o přesný počet, nýbrž o blízkost Kristu Pána. V něm, našem Bohu, spočívá veškerá sladkost našeho spasení.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Zprávy 13.7.64

13.7

1234

VATIKANSKÉ MĚSTO - Svatý Otec oficiálně stanovil jako začátek třetího zasedání druhého vatikánského koncilu na pondělí 14.září, svátek Povýšení sv.Kříže.

Rozhodnutí bylo oznámeno reskriptem ex audiencia ze dne 3.července a je podepsáno státním sekretárem, kard.Cicognani.

RIM - Mons. Enrico Dante, prefekt papežských ceremonií a sekretář Posvátné kongr. ritu oslavil své osmdesáté narozeniny. Mons.Dante se narodil v Římě dne 5.července 1884, byl vysvěcen na kněze 3.července 1910 a byl jmenován tit.arcibiskupem z Carpasie dne 28.srpna 1962. Přes 50 let vykonává svou vzácnou činnost jako papežský ceremonář.

PARIZ - Světová rada církviurčila pozorovatele na třetí zasedání druhého vatikánského sněmu v osobě důstojného Dra Lukase Vischera z reformované církve švýcarské, Dra Nicos Nissiotise z pravoslavné církve řecké, profesora Matthews z anglikánské církve jihoafrické a důstojného Dra Geralda Brauera z luteránské církve Spojených států, děkana teologické fakulty chicagské university. Dr Visher a Dr Nissiotis, členové sekretariátu světové rady církví již byli přítomni druhému zasedání koncilu jako pozorovatelé delegáti.

VATIKANSKÉ MĚSTO - Dne 9.července byla oznámena ratifikace modu vivendi mezi Svatou Stolicí a Tuniskem. Modus vivendi je neúplné řešení problémů, jež se na poli církevní naskytují. Tuniský modus vivendi bere na zřetel především dvě skutečnosti. Za prvé, že islam je v Tunisku státním náboženstvím, a vskutku tato úmluva je první smlouva tohoto druhu uzavřená s muslimským státem, a pak nepoměrné zmenšení počtu katolíků v zemi. Důsledky těchto dvou skutečností jsou dalekosáhlé. Vláda se zaručila, že použije všech zabraných katolických kostelů k veřejným účelům a zaručila možnost pokračování katolického kultu v kaplích soukromých institucí a v sálech modlitby. Usnadní také příjezd katolických kněží, kteří se o tyto kaple budou muset starat. Zvláště bolestně se cítí zrušení arcidiecéze Kartaga, spojené se jmény sv.Augustina a sv. Cypriána a její přeměnění na prelaturu nullius v Tunisu. Modus vivendi je nepochybným dokladem dobré vůle sv.Stolice a můžeme doufat, že tak bude i z druhé strany oceněn.

VATIKANSKÉ MĚSTO - Ve rámcí akce odzbrojení středozemí od jádrových zbraní se bude konat v Alžír příslušná konference. Organisátorem této konference s p.Houari Souiah v čele, poslali Sv.Otci dopis v němž žádali i o zvláštní audienci. Poněvadž tato audience nemohla být udělena kardinál státní sekretář odpověď dopisem, v němž ukazuje jakou stavost měli papežové v posledních desiletých o zachování míru. Svatá Stolice však odmítá brát účast na všech iniciativách militaristicko-politického rázu, a nemůže se zavazovat k spolupráci na záležitostech, jež mají za účel ideologickou propagandu, spočívající na zásadách, jež ona sama neuznává zdravými pro dobro celého lidstva. Proto doufaje, že tak veliké nebepečí bude zažehnáno, se omezuje na tento způsob odpovědi.

ZENEVA - Delegace Svaté Stolice se zúčastní 27. mezinárodní konference pro výchovu. Misi vede Mons. Costante Maltoni, rada nunciatury v Bernu.

STUTGART - J.Em kard. Augustin Bea konal konferenci na téma Zásady katolického ekumenismu na konciulu. Konference byla určena posluchačům jihoněmeckého rozhlasu. Rozdělení křesťanů, prohlásil v ní kardinál, je pohoršením pro svět a umenšuje důvěru v křesťanské poslání a zamezuje plné uskutečnění všeobecnosti církve.

Význam dialogu mezi zástupci různých vyznání není v hledání kompromisů, nýbrž v lepším pochopení toho s kým mluvíme a zkoumání jeho posice, v duchu lásky a pokory, ve světle dokladů, většinou pravokřesťanských, jež oba uznáváme. Větší poznání druhého, přináší s sebou vždy větší sblížení a dává možnost spolupracovat ve mnoha oborech charitativní a kulturní činnosti.

POITIERS - V Poitiers se právě koná mezinárodní kongres, jenž zkoumá různé aspekty gregoriánského chorálu. Na denním pořádku je i praktická aplikace nových směrnic, jež se týkají liturgického zpěvu v konciliární konstituci o posvátné liturgii. Prací se zúčastní přes 200 kněží, řeholníků, ředitelů chorů a varhanníků Francie, Švýcarska, Italie, Ameriky.

STRASBURG - Společný pastýřský list u příležitosti 20. výročí začátku první světové války a 25. výročí začátku "druhé" světové války vydali arcibiskup Freiburgu, Mons. Schöufele a Mons. Weber arcibiskup-biskup ve Štrasburku. V listu se připomíná, že staletá pouta pojí obě diecéze ze dvou stran Rýna a oznamuje pro srpen různé oslavy v místech, zvláštním způsobem svázaných s průběhem jedné nebo druhé války.

ALZIR - Mnoho mladých katolíků různých evropských krajů se zavázali, že venují část svého prázdnin pomoci v různých podnicích alžírské charity. Tito dobrovolníci budou zvláště pomáhat v alžírských nemocnicích a ošetřovnách. Pomočná akce je organizovaná alžírskou charitou pod ochranou alžírského arcibiskupa Mons. Duvala.

NIAMEY - Základní kámen nové katedrály v Niamey v afričké republice Nigeru posvětil Mons. Jan Křtitel Maury, apoštolský delegát pro západní Afriku. Obřadu se zúčastnili president republiky Nigeru, arcibiskup z Niamey Mons. Berlier, velký Iman islamské komunity a početné osobnosti světské i církevní.

LISABON - V Lisabonu bude zřízena nová fakulta bohosloví, kde budou moci studovat nejen kněží a řeholní sestry, nýbrž i laici. Tak to oznámil kardinál patriarcha Goncalves Cerejeira.

KOLÍN NAD RYNEM - Svatý Otec udělil medaili Pro Ecclesia et Pontifice učitelce Marii Langhor z obecné školy v Volkhoven v Kolíně za její hrdinský postoj během nedávného útoku, kterou mu tuto školu udělal jaký blázen žhář. Učitelka, jež je ještě v nemocnici s těžkými popáleninami chránila vlastním tělem děti své třídy. V telegramu, jenž vyznamenání doprovází, kard. Cicognani vyjadřuje odvážné učitelce nejlepší přání sv. Otce k brzkému uzdravení. Jak známo připozáru přišli o život dvě učitelky a osm žáků.

KOSTNICE - V Kostnici se právě konají světské a církevní připomínkové oslavy 550. výročí začátku kostnického koncilu. Oslavu zahájí vídeňský arcibiskup kard. Koenig konferencí na téma Idea koncilu od kostnického koncilu do dneška. Nynější oslavy se konají místo oslav 500. výročí, jež museli být odloženy pro první světovou válku.

LEON - V rámci národního eucharistického sjezdu španělského, konaného letos v Leon, 100 jáhnů přijalo kněžské svěcení v basilice v Leon. Jáhni pocházejí z mnoha španělských diecézí.

SVATY HIPOLYT / SANKT POELTEN - Mons. Zak, biskup diecéze ze S. Poelten otevřel první hospic, postavený charitou na území diecéze. Nový dům je zasvěcen sv. Alžbětě a může umístit 75 starých osob.

MOSHI - První vesnice hochů ~~byla~~ v Africe byla postavena na úpatí Kilimadžára kongregací sv. Ducha. Komplex, z části financovaný americkou katolickou pomocnou organizací National Catholic Welfare Conference, bude přijímat chudé hochy, ~~zvláště~~ sirotky. Většina mladých pracuje ~~na~~ blízkých plantážích a ostatní najdou zaměstnání u obchodníků v Moshi.

RIM - Papežská pomocná akce zorganisovala letos 11.000 prázdninových středisek pro více než milion chlapců a děvčat, dětí italských dělníků. Personál těchto středisek, ředitelky, lékaři, kaplani, sestry, sekretárky a pomocníci čítá dohromady skoro 100.000 lidí a byl připraven ~~zvláště~~ celostátním kursem.

PHNOM - PENH - Mons. Yves Ramousse, apoštolský vikář z Phnom-Penh v Kambodži vyšvětil nedávno třetího domorodého kněze, Josefa CH Šmar Salase. Zároveň druzí dva kambožští řeholníci přijali jáhenské svěcení. Kambožská křesťanská obec dnes čítá na 50.000 věřících, většinou potomků filipínců, kteří v 18. a 19. století ~~nam~~ přesídleli.

BOSTON - Dr. Walter ~~Mihlman~~ Muelder, z bostonské university bude jedním ze tří pozorovatelů delegátů metodistické církve spojených států na třetím zasedání druhého vatikánského koncilu. Je znám jako zaalec ekumenických otázek.

VIDEN - Katolická dělnická mládež Rakouska vydala prohlášení všem zaměstnancům závodů, úředníkům a dělníkům, a připomněla jim, jakou žodpovědnost mají vůči mladým lidem, kteří vstupují po prvé do světa práce. Asi 80.000 mladých lidí škončilo letos ~~povinnou~~ docházku a dostanou po prvé pracovní místo.

OSAKA / ~~EKOLOMUS~~ V Osace v Japonsku bude natáčen první katolický film japonský. Bude to film barevný, vyrobený ~~znamou~~ japonskou výrobní firmou Nitto, bude začínat svěcením katedrály v Osace a bude popisovat dějiny katolické církve v Japonsku a ke konci dá všeobecný pohled na přítomnost církve v životě národa.

ústav pro studium
totalitních režimů

SOVETSKY SVAZ - Moskevský ~~magistrální~~ rozhlas oznámil, že na počátku června 1964 začalo obnovovat známých ikon ruských malířů Andreje Rubljova a Maxima Greka, jež jsou v Blagověščenskom sobore, katedrále Zvěstování na Kremlu. Podle této zprávy k restauraci bylo nutno přistoupit, protože ikony již ztratily barvu. ~~Podle všechn~~ Možno doufáme, že práce skončí v brzké době.

SOVETSKY SVAZ - Restaurace katedrály sv. Jakuba v Rize, v Lotyšsku je skončena. Práce byly svěřeny jedné východoněmecké firmě, jež pracovala tři roky na restauraci této katedrály, jejíž původ sahá do 12. století. R. 1940 kostel byl konfiskován komunistickou vládou a proměněn v koncertní síň. Oltář přenesli do musea. Aby se nekazily varhany udržuje se v kostele teplota 12 stupňů C.

SOVETSKY SVAZ - Pronásledovací horečka sovětského režimu proti katolické církvi na Litvě hraničí s běšenstvím a směšností, jak poznamenává tisková kancelář Elta Press. Elta Press oznamuje, že na litevských školách kromě ateistických dní jsou nyní zaváděny i desetidenní bezbožectví. Během těchto desetidenních ve škole se pořádají protináboženské výstavy a organizují se diskuse o bezbožecích a protináboženských dilech. Tuto zprávu podává původně orgán litevské komunistické strany Tiesa v úvodním článku ze dne 10. června 1964.

SOVETSKY SVAZ - Orgán litevské komunistické mládeže, Komjaunimo Tiesa v čísle 66 si stěžuje na to, že mládež z kolchozů v blízkosti Trakai v neděli spěchají do kostela, ale, že kulturní domy zejí prázdnou.

Časopis Tarybinis Mokytojas (Sovětský učitel) si stěžuje, že v Dukstas studenti chodí do kostela a že jedna studentka, přestože je to výborná herečka, odmítla přednášet protináboženské básně.

SOVETSKY SVAZ - Časopis Nauka i religija, Věda a náboženství, píše, že, že ústřední výbor strany upozornil komisi pro tisk, aby se postarala o uvezejení knih a časopisů, jak to předvídá plánování. Bude třeba zvětšit publikaci bezbožecí literatury v národních jazycích Sov. svazu a nutno zintensivnit vydávání protináboženské literatury pro mládež. Tiskový výbor již určil skupinu redaktorů, kteří se této práci budou muset věnovat.

Komise pro kino dostala rozkaz vyrábět ročně tři a nebo čtyři ideologické filmy a 30 filmů vědeckých protináboženského rázu.

SOVETSKY SVAZ - Výsledky akce zavírání a rušení kostelů jsou podivuhodné. Během čtyř let sovětskými autoritáři se podařilo redukovat počet kultovních míst na polovinu. Z jednoho sovětského oficiálního rozhovoru se dovídáme, že r. 1962 zůstává nevíce než 11.500 ~~komunitní~~ pravoslavných kostelů, z těch 20 nebo 22.000, jež existovaly před 1959.

Nutno přidat, že veliký je počet kostelů, jež byly prostě zboženy, aby se tím předešlo nějakámu novému otevření. Má se tím také zabránit tomu, aby znesvěcené budovy nebyly mlčenlivým svědectvím víry. Tak r. 1961 byla zbožena ve Vitebsku kostel ze 12. století a v Leningradě katedrála z 18. století.

BULHARSKO - Podle časopisu Rabotničsko delo ze dne 17. května 1964 Bulharsko doufá, že bude moci hostit 250.000 turistů z kapitalistických zemí.

Vítané budou jejich cizí peníze, ale ne jejich buržuasní idee. Proto již v dubnu a květnu se vláda starala, aby od nich ochránila obyvatelstvo, zvláště na pobřeží Černého moře. Denník Narodna mladež psal 25. dubna, že v okrese Burgas je mnoho ideologicky nestálých mladých lidí a že bude zvětšen počet konferencí, organizovaných stranou.

BULHARSKO - Denník komunistické stany Rabotničesko dalo ze dne 17. května 1964 uveřejnil rozhodnutí stány a vlády, že se bude bojovat proti náboženství, aby se vykořenilo ze srdečí občanů.

Jako prostředek boje doporučuje všudeckou propagandu, protože komunisté jsou přesvědčeni, že nejhļubším kořenem z ožnosti je nevědomost věřících.

U velké většiny obyvatelstva víra je dosud živá, píše deník, proto se nesmí očekávat, že boj proti náboženství přinese okamžitě své plody. Je třeba času a velké trpělivosti s věřícími. Vědecká a bezbožecí propaganda je chvályhodná činnost, jež se dělá k dobru lidů.

Pravda, moderní teologové hledají teorie, podle nichž náboženství a věda nejsou v rozporu, ale náboženství a věda nemohou existovat společně, a proto všichni komunisté, a zvláště ti, co se věnují bezbožecí propagandě, kdo pracují v rozhlasu, v tisku, televizi nebo v kině, musí rozvinout mnohem aktivnější propagandu, protože dosud neudělali prakticky nic.

POLSKO - Pokračování proticírkevní kampaně. 12. května se slavělo šeststé jubileum od založení nejstarší polské univerzity, univerzity v Krakově. Na slavnostech byl přítomen president Gomulka, ministerský předseda Cyrankiewicz, jiné polské osobnosti, zástupci 70 zahraničních universit a 20 Akademii věd a celý diplomatický sbor. Nebyl však přítomen ani jeden hodnostář katolické církve ani kterékoliv jiné církve. Něco podobného je zvláštní i v komunistickém státě. Kardinál Wyszyński později poznamenal, že nebyl pozván ani krakovský arcibiskup, jenž svého času na universitě samé učil. Kardinál otevřeně vinní vládu v tom, že chce vědomě podceňovat a maskovat dějinná minuta a národní pouta, jež vážou polský národ s katolickou církví.

Tím podivnější byl tento počin, čím vážnější byla účast církve při založení univerzity, ale komunisté se rozhodli tuto účast ignorovat. V listě založení univerzity král Kazimír r. 1364 vyjadřoval naději, že universita bude pracovat ve prospěch kleru a poddaných království. R. 1954 komunisté zavřeli bohosloveckou fakultu, a od té doby z univerzity nevycházejí kněží.

Ale kampaně proti církvi se neomezuje jen na to, že ignoruje její existenci při oficiálních příležitostech. Nedávno se dostal na Západ jedem exemplář zápisu o konferenci komunistických funkcionářů, jež se konala v Poznani dne 9. ledna. Je vidět, že v Polsku jsou lidé, kterým na tom záleží, aby informovali co možná nejvíce zahraničí o tom, co se v jejich vlasti děje. Tak již před tím se dostala do rukou západní žurnalistů text dopisu, napsaného 34 polskými spisovateli ministorskému předsedovi Cyrankiewiczovi jako protest proti omezením, jež vyhlásila strana v oboru umění.

Na konferenci z 9. ledna předsedal Kedzierski, ředitel úřadu pro církevní záležitosti v Poznani, jenž řekl přítomným, že mají dát pozor na kněze, zaznamenávat, kdo jsou jejich přátelé, jaké jejich vztahy, domy, kam chodí a hledět zvážit, jaký je jejich vliv na mládež. I tomu přítomní funkcionáři dostali zvláštní zápisníky.

Kedzierski pak v hlavních rysech pošal proticírkevní kampaň příštího roku. Komunisté musí dělat vše co jen mohou, aby zaslobili vliv kléru. Dovolení organizovat poutě a procesí mohou být odvolány v poslední okamžik a mladí mohou organizovat i rozvratné akce. Pak nutno prozkoumat studijní programy těch škol, jež dávají největší počet kandidátů na kněžství.

Kromě toho nutno podrobněji pozorovat, jakým způsobem se zachovávají normy ministerstva osvěty na kolik se týkají katechismu a náboženské kultury. Zvýšené daně se musí vybírat bez lhůt a musí sě dát kléru znát, že jeho situace by se zlepšila, kdyby spolupracoval s režimem. Bude také dobré rozhlásit zprávy o pochybné mravnosti kněží. Ty zprávy mohou být pravdivé, je-li možno, bude-li nutno mohou být i falešné.

Mezi lidmi by se měla začít aktivnější propaganda na rozšíření světských obřadů, které se zavádějí, aby se vyloučily náboženské obřady. Otec, který křtí dítě by měl být vyslýchán o svých finančních záležitostech a mělo by se mu naznačit, že nemá dávat křtit své děti.

Text zápisu této konference byl uveřejněn dne 23. května v londýnském týdeníku Tablet, jenž prohlásil, že má doklady, jež nedovolují, aby se pochybovalo o autentičnosti tohoto ~~činného~~ spisu.

(2)

RadioVaticana.cz

~~Česká sekce Vatikánského rozhlasu~~

ústav pro studium
totalitních režimů

Ke konci května se konaly oslavy osmistého výročí založení katedrály Notre Dame v Paříži za přítomnosti papežského legáta kard. Mareilly.

Mnoho francouzských katedrál se jmenuje Notre Dame. V celém svět jsou známé Notre Dame de Reims, Notre Dame de Chartres, ale žádná z nich není tak slavná jakou pařížská katedrála, a když není nejstarší ani nejkrásnější z nich.

Je to totiž katedrála nenjen hlavního města, nýbrž i celé Francie, ale mnohé ostatní katedrály na to nejsou žárlivé. Je tak známá ne proto, že Francie je tolik soustředěna v Paříži, ani proto, že o ní psali velcí spisovatelé, protože i jiné katedrály, jak Chartres byly předmětem překrásných stránek literatury.

Její slává vyvěrá z její křesťanské a lidské stálosti uprostřed dějin během osmi století. Každá událost dějin francouzských anebo světových se v ní nějakým způsobem odrazila, v okamžicích povznesených i kritických, mnozí se k ní obraceli o řešení, o radu o sílu k novému vzletu.

Její hmotný tvar vyniká na břehu ostrova na Seině a houpá se jako nějaká loď uprostřed středověkého města. A ještě i dnes se dá přesně individuovat uprostřed dnešní velké Paříže.

Loni jí bylo 800 let. Zármutek nad smrtí Jana XXIII., který byl kdysi nunciem v Paříži a zemřel právě, v době kdy se měly konat slavnosti, způsobil, že oslavy byly přeloženy na letošek.

Povězme si nejprve něco o chrámě samém a pak o jeho dějinách.

Místo, kde nyní stojí Notre Dame jako plná loď, bylo pravděpodobně již dlouho před tím místem kultu. Diskutuje se o tom, zda pohanský chrám nestál na tom místě, obsazeném mnohými křesťanskými svatyněmi. Snad to byl chrám zasvěcený božstvu řeky, ochránci veslařů.

První katedrála však nebyla postavena na ostrově, nýbrž an levém břehu Seiny, byl to kostel, zasvěcený nejprve sv. Štefánovi a později, v 5. století sv. Marcelu, bývalému místnímu biskupu.

Na ostrově stál již chrám zasvěcený sv. Štefánovi a kaple Notre Dame, postavená snad ve století, kdy byla celým křesťanstvem uznána velikost Matky Boží Theotokos, prohlášená za takovou na koncilu v Efesu r. 431.

Tato první Notre Dame s mnohými přestavbami a opravami pět set let stála na tom místě.

Před osmi sty léty, Paříž jež se rozrostla daleko za hranice ostrova, kolébky to města, nahradila starou Lutetii. Občané z radosti nad plnosti klidného života, v němž se žilo chtěli si postavit monumentální katedrálu, jež by byla zároveň domem Božím a domem lidí. Potřebovali místo, kde by se mohli modlit, soudit, veřejně jednat a oslavovat společné svátky.

Biskup Mgr. Gérard, narozený v Sully nad Loirou, rozumný a pevný, jako rodina sedláků, z níž pocházel, se dal do tohoto obřího díla a tak nad mořem malých sedlových střech, nahromáděných podél ulic se začínal tyčit tento nesmírný kostel ráb 48m široký, 130m dlouhý a s věžemi 70m vysokými.

Pomoz si a Bůh ti pomůže. Víra v prozřetelnost ho pudila k tomu, aby se pustil do tohoto velikého díla.

Psal se rok 1163. Biskup začal čistit terén, zbořil staré kostely, založil nové ulice, aby vozy měly snadnější přístup. Říká se, že francouzský král Filip August viděl jednoho dne, jak těžká kola se boří do hlubokých měkkých kolejí cesty a přišlo mu na mysl dát vydláždit ulice svého pěkného města.

Pro nás je dnes velmi těžké představit si, jak sestavěly katedrály ve dvacátém století. Staré ilustrace zobrazují jakési podivné stroje, jež nahrazovaly dnešní jeřáby a lešení. Ve většině případů se navršila země do potřebné výšky a po této nakloněné rovině, lidé a voli vezli ohromné bloky kamene a umisťovali je na místo, kam patřily, anconeck katedrála byla jako zasypaná návozem země a posledním úkolem bylo osvobodit ji od tohoto neobvyklého oděvu.

Ale dvě věci těmto ohromným podnikům nechyběly, pracovní síly a čas. Nadšení v lidu zůstávalo stále, dokud dílo nebýlo skončeno. Bylo to společné dílo per excellentiam.

Avšak odvaha stavitelů byla mnohdy velmi těžce zkoušena. Tak jednou se Seine rozlila, takže bylo nutno sesilit základy, jindy chyběl materiál, jindy zimní mráz bráníl pracím a když i příspěvky věřících se zmenšovaly nebylo možno pokračovat v práci.

Tak stavba byla jednou přerušena po celý rok, ale trpělivostí a časem Notre Dame stále rostla.

Papež Alexandr III., jenž se v té době utekl do Francie, posvětil základní kámen r. 1163. Byl přítomen král Ludvík VII? To se dá těžko dokázat.

Nejprve byl postaven chor, dílo velmi jemné, jež dává dojem nesmírné lehkosti. Na svatý Duch r. 1182 papežský legát posvětil hlavní oltář. Dňě 17. ledna 1185 tam kázal třetí křížovou výpravu.

Stavitel chrámu, biskup Mořic ze Sully, řídil po 33 let stavbu a zemřel 11. září 1196. Notre Dame musela dobré přimout svého věrného služebníka. Podle jednoho výroku, jenž je známý ještě i dnes, stavitelé chrámů byli osvobozeni od očistce.

R. 1208 byl skončen západní portál. R. 1223 pak v rok smrti krále Filipa Augusta, velký vchod dosahoval výšky galerie králů. Také klenba chrámu byla zákončena.

R. 1235 za vlády Ludvíka VII. dílo bylo skoro skončeno, 72 let od začátku stavby. Portál a věže byly skončeny za vlády Svatého Ludvíka.

Chor byl vyhrazen kultu, ale v hlavní lodi se to humžilo obchodníky, jako na trhu, po stranách pak byla nemocnice, kde se ošetřovali nemocní. Tak o tom píší současní kronikáři. V jiném úmlu s e konal soud, jinde zase profesori udělovali lekce a vědci přicházeli konsultovat rukopisy, připevněné ke stolům těžkými řetězy. Mnoha chudým žebrákům byla také nočním přistřeším.

Katedrála byla zbudována pařížským lidem a byla domem božím, a zároveň domem věřících. Pochopitelně tehdy se necitili nuteni k takovému soustředění jako my dnes.

Dnes již dějiny Francie se nedají oddělit od dějin Notre Dame. Všechny nadálosti, radostné i smutné, se tam odrážejí, Te Deum za vítězství a královské snatky, requiem při pohřbech. Konsekrace králů a císařů, rehabilitace Jeanne d'Arc v přítomnosti její matky, konsekrace Ludvíka XVII. Panně Marii, návštěvy mnoha papežů a suverénů, modlitby tolka svatých, počínaje sv. Ludvíkem králem.

Revoluce r. 1789 tam ponechala smutné vzpomínky tím, že chrám byl vydrancovan a proměněn na chrám bohyně rozumu a dne 10. listopadu 1793 se tam konala maškerní komedie a orgie před herečkou, která tuto bohyni měla zobrazovat.

Bouře přešla, nebe se vyjasnilo, život začal znovu jako dříve a lépe než dříve.

Velcí kazatelé, velké školy zpěvu, velici varhanníci dávali naslouchat svému učení, svým modlitbám, pod její klenbou.

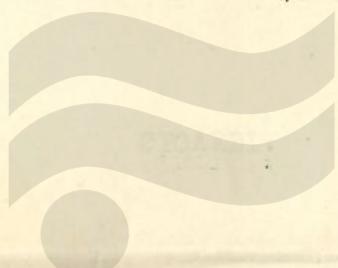
Stará katedrála umnožovala hodnotu jejich slov. Tím že zvučela pod její klenbou dostala se dále do světa.

Od dob křížových výprav, až do atomické doby Notre Dame během tolika událostí zůstala stá ~~míru~~ uprostřed Paříže, jež je na ni hrdá, a odtud vyzařuje až do posledních krajů světa.

RadioVaticana.cz

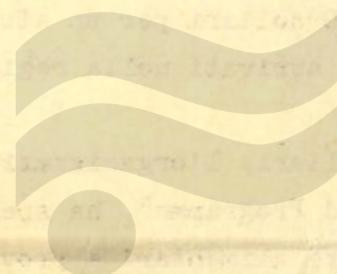
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

PARIZ - Ve Versailles u Paříže se budou konat v září dva informativní sjezdy určené jeden kléru a jeden laikům z iniciativy Francouzského ústředí pro liturgickou pastorační akci. Kněží a seminaristé se schromáždí od 1. do 3. září a budou studovat o pastoračních důsledcích liturgické reformy a laici, kteří budou v zasedání od 5. do 6. září budou diskutovat o výzvách liturgické reformy.

HAAG - Od příštího ledna zmíněné jedno známé holandské vydavatelství bude vydávat Mezinárodní časopis pro teologii. Nový časopis se bude vydávat v šesti jazycích a snadným a srozumitelným jazykem cíle nynější veřejnosti ukázat na aktuální otázky a bohoslovecké směry v katolické církvi. Bude spolupracovat na 200 teologů světového formátu z patnácti různých zemí.

ústav pro studium
totalitních režimů

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Sedmá hlava konstituce o posvátné liturgii nejen určuje hlavní zásady, a snad i nějakou tu dílčí aplikaci ne tak všeobecnou, jak jsme již řekli předešle dvakrát, ale naznačuje, jaké prostředky mají sloužit jako vedoucí pásmo v usku tečnění těchto zásad.

Ne všechny jsou nové. Mnohé jiné se již užívají v nemálo diecésích na světě. Ale touto konstitucí dostanou nový impuls na cestě k žádoucímu přizpůsobení modernímu životu.

Církev dobře ví, že toto přizpůsobení bude možná vyžadovat mnoho let. proto hlavním prostředkem bude věc, jež se plně týká budoucna, t.j. formace, výchova služebníků církve, zatím co všechny ostatní se omezují na nějaké praktické disposici, jež by mohla být označena jako minimální prostředek z nouze, a jež se týkají především nynější doby. Komise pro posvátné umění velmi těžko mohou změnit mentálitu, zvláště těch, kde již v té věci si vytvořili vlastní ideje. Ale počítaje s dobrou vůlí u všech, se může aspoň zamezit tomu, aby dnešní umělecko-náboženská situace se zhoršila. Při tom se může trpělivě očekávat výchova nových generací.

O umělecké výchově praví konsituce: Klerici během filosofických a bohoslovských kursů nechť konají kurzy o dějinách a vývoji posvátného umění. Toto rozhodnutí předpokládá, že tomuto studiu bude věnováno aspoň šest let, dosti dlouhá doba ke studiu posvátného umění, od pravopocátků až do jeho posledních projektů, vytvořit umělecký cit, nakolik tento cit se dá vychovat. Kdo má tento uměleckého ducha a kromě toho příslušnou bohoslovecko-liturgickou výuku, může velmi dobře pochopit, jaké jsou ony zdravé zásady na nichž má spocívat posvátné umění. A vyzbrojem toho lidskou výchovou bude s to ocenit a zachovat ctihoné církevní památky.

Jen méně tento umělecký cit může zastavit boření a rozhadzování uměleckého pokladu církve, ovoce zbožnosti tolka stáletí, a bude jej chránit před nekontrolovaným výprodejem, nepodařenými opravami a falešnou vědeckou modernisací. Jen tento vychovaný cituzpůsobí kněze k tomu, aby dali umělcům vhodné rady... k uskutečnění jejich děl, také ve smyslu svobody umělecké tvorby.

Diecésní komise posvátného umění.

Ale církev chce jednat již v době přítomné. Aby se tedy vyplnilo prázdno nynějšího okamžiku, rozhoduje se, že je nutno založit diecésní výbory pro posvátné umění, složené hlavně z odborníků v té věci. Poznamenejme jen, že tyto výbory nejsou absolutní novinkou, ale dostává se jim nové autority a ukazují zájem koncilu o posvátné umění.

Hlavním účelem těchto výborů je dát zaměření, ale bohužel výbory, které již existují aspoň v některých částech světa se omezily na čistě negativní postoj, totiž na zákaz určitých uměleckých děl v kostele. Tak jejich činnost byla užitečná, ale jaksi doplňovací.

Výbory pro posvátné umění mají být střediskem orientace, informací, a poštou v každé diecési. Na ně se mají obracet faráři, věřící i umělci, jedním slovem, všichni kdo si žádají rady a pomoci.

Kromě toho konstituce určuje, že když se jedná o to pronést úsudek o dílech posvátného umění, ordináři místa a poslednou nejprve úsudek těchto výborů a bude-li třeba, i jiných minimálně znalců. Tento výbor bude pracovat souběžně s doplňujícím výborem sociologickým, pastoračním a druhými.

Nikomu není neznámo, že výkonnost těchto výboru by mohla být rozhodující pro osudy posvátného umění. Tyto výbory mohou zastavit špatný vkus některého faráře nebo nějakého řeholního představeného, ony mohou trpělivě spolupracovat na vytvoření dobrého uměleckého vkusu ve farním prostředí. Mohou také v určitém prostředí dát pochopit cenu uměleckého díla, tím že křesťanskému lidu budou zdůrazňovat nové požadavky liturgické, pastorační a umělecké. Mohou také spolupracovat s autory nových děl.

Myslíme upřímně, že od práce těchto výborů míže v budoucnu záviset umělecká úroveň nových děl v některé diecézi. Z toho může jasně vysvitá, že je třeba vybrat znalce, kněze a laiky, kteří se v umění vyznají a kteří umění milují a kteří by přirozeně mohli počítat s podporou církevní autority.

Můžeme ještě poznamenat, že takové komise, či výbory jsou skutečným znakem přechodného okamžiku, v němž žijeme. Jejich práce snad nebude zapotřebí někdy v budoucnu, kdy doby budou normálnější se stanoviska kulturně uměleckého.

Ale konstituce se obrací také k umělcům. "Všichni umělci, praví, kteří vedeni svým nadáním, chtějí oslavovat Boha v církvi svaté, nechť si připomenou vždy, jejich činnost bude do určité míry napodobení Boha stvořitele a že jejich dílo je určeno katolickému kultu, aby pomáhalo sbožnosti a náboženské výuce, věřících.

Z těchto slov vyplývá nutnost stálého rozhovoru mezi světem církevním a světem uměleckým. Biskupové, přidává ještě konstituce, přímo anebo prostřednictvím kněží zvláště k tomu pripravených, ať znají a milují umění, a zvláště ať se starají o umělce. V některých zemích takový stav je šťastnou skutečností. Tam opustili klerikálně uměleckou otcovskou blahosklonnost a přešli k bohoslovecko-uměleckému rozhovoru, jejichž plody můžeme ohdivovat v Ronchamp, v takové Regina Martyrum anebo v kostele na t.zv. ~~am~~ dálinci ^{lunce} v Itálii.

Ale pohled konstituce může mířit ještě dále, když hledá prostředky jak pomoci uplatnění stanovených zásad. Výborná idea je rozhovor a uměleckým světem na všech úrovních. Ale kde těch umělců není tam konstituce doporučí zřízení uměleckých škol, či akademii, když se to považuje za vhodné, pro výchovu těch umělců.

Toho bude zřejmě nejvíce zapotřebí v zemích ve stadiu vývoje. Může být případ, kdy takové ústavy bude nutno nejen doporučit, nýbrž i nutně zavést, především tam, kde se bude jednat o rozvoj umělecké kvality osob, jež jiným způsobem by to nemohly udělat. Skutečně, jen od dobrých umělců můžeme očekávat díla opravdu umělecká i v oboru posvátného umění. Naopak v jiných zemích, takové školy by se snad ani nehodily, aby se netvořilo rozdělení mezi posvátným uměním a uměním vůbec, jež by myslím nemělo existovat.

Zdá se však, že vždy vhodné bude organizovat všude střediska, společnosti a atd., jež by se staly místem schůzek pro všechny kdo po takovém rozhovoru touží, kde prostřednictvím výměny ideí by byl plodný a povzbuzující styk. Forma těchto organismů může záviset od rázu různých míst.

Všemi těmito prostředky se bude moci uspíšit doba kdy se zařadí živé proudy umění a řemesel do velké katolické tradice, jež bila vždy střediskem rozumné a zdravé modernosti. Obnovený svazek mezi bohoslovím a výtvarným světem, jak tomu bylo vždy ve velkých uměleckých epochách během světových dějin.

Takové zařazení ovšem bude vyžadovat nějaké změny, jež ~~vymáha~~ vypočítává konstituce sama, a jež nebude možno udělat aniž by se změnila umělecká mentalita ~~mnohem mnohem~~ mnohých lidí. Dnešní náš způsob řeči, naše idee se velmi změnily. Jažyk, jenž ve středověku byl všem srozumitelný, dnes srozumitelný není, a to snad nejvíce pro ty, kdo by měli v prvé řadě zapotřebí. Nemálo umělecko-liturgických pojmu předpokládá již překománaný svět, anebo takový, který bude brzy překonán. Takové jsou např. pojmy klasického seskupení, symetrie, ocenění materiálu nad lidskou práci. atd.

M Kardinál Montini kritisoval se velkou úctou, ale dosti ~~některé podrobnosti uměleckých disposicí sv. Karla Boromejského~~ některé podrobnosti uměleckých disposicí sv. Karla Boromejského, a taková uctivá kritika by byla jistě dosti užitečná i v jiných případech.

Tak až katolický kult nabude pod zkušenou rukou liturgické komise těch forem, jež odpovídají duchu naší doby, přijde doba, kdy jeho umělecké projevy se budou moci zbyvit určitých slavnostních dějinných reminiscencí, jež jsou dne ~~jepochopitelné a získá ty formy, jež by dovedly pluvit~~ k dnešnímu světu a káž zat tajemství vtěleného Boha a jeho spasitelnou přítomnost v katolická církvi našich dní.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

17.7 12'z

VATIKANSKE MESTO - Dne 14.července se schromáždila ve apoštolském paláci vatikán ském kongregace ritů , kde se jednalo o zahájení procesu služebníků Božích Timotea Giaccardo, kněze Společnosti sv.Pavla a Marie Teodory Voiron, z Kongr. sester sv.Josefa ze Chambéry.

Timoteo Giaccardo se narodil v Marsolo v Piemontě dne 13.června 1896. V říjnu 1908 vstoupil do semináře v Albě a ~~mammáhom~~ v první světové válce jako voják se zúčastnil vojenských operací. R.1917 vstoupil do Společnosti sv.Pavla a dne 19.října 1919 byl vysvěcen na kněze. Zemžel v Římě 24.ledna 1948.

Obyčejný proces o ~~mammá~~ pověsti svatosti byl zaveden v Římě v letech 1955-57. Kardinál Ponens je Kard.Carlo Confalonieri. Postulator Don Stefano Lamara ze Společnosti sv.Pavla.

Maria Teodora Voiron se narodila v Chambéry, ve Francii 6.dubna 1835. Dne 17.října 1852 vstoupila do Institutu sester sv.Josefa v Chambéry. R.1859 byla poslána do Brasilie, kde otevřela dům v Sao Paolo a pak jiné domy v jiných městech. Musela velmi mnoho trpět, le ~~mí~~ její ctnosti vždycky zvítězily a ony jí zasloužily obdiv a úctu jejího okolí. Zemřela v Sao Paolo dne 17.července 1925. Proces o pověsti svatosti se konal v Sao Paolo.

Kardinál ponens je kard. Clemente Micara. Postulátor Don giorgio Idano scatena z řeholních k novníků lateránských.

Táž kongregace ritů v tomže šezéní prozkoumala referáty teologů censorů o spisech služebníků Božích Ludvíka Tijssana, světského kněze z diecése Roermondské v Holandsku, Nemesii Valle z Institutu sester charity, angely Salawa, z Třetího rádu sv.Františka Sissiského a Maggiorina Vigolungo ze Společnosti sv.Pavla.

Ludvík Tijssen se narodil 2.listopadu 1865 ve Wessem v Holandsku. R.1882 vstoupil do semináře v Roermond a r.1888 byl vysvěcen na kněze. Po 24 let byl profesorem v též semináři, kde ho všichni ctili pro jeho kněžské ctnosti a jeho vědomosti. R.1911 byl jmenován farářem v Susteren a 1919 byl přeložen do Sittard. V duchovní správě byl velmi horlivý, v jeho srdci měli všichni místo a byl apoštolem své farnosti. Zemřel v Sittard 20.února 1929.

Proces o pověsti svatosti se konal v Roermonde. Kardinál ponens je kard.Paolo Giobbe a postulátor Mons.Josef Damen, Rektor holandské koleje v Římě.

Nemesia Válle se narodila v Turině dne 27. června 1847. Řeholní sliby skládala r.1871 a 1873. Byla představenou domu v Tortoně po 16 let a vychovávala tam sirotky v literatuře, hudbě, kreslení, věcech v nichž měla velkou zkušenosť. R.1903 byla poslána do Borgara za novicmistremi a tam více příkladem něž slovem vychovávala celou řádku sester. Zemřela v Borgaro dne 18.prosince 1916.

Proces o pověsti svatosti se konal v Turině. ~~NE~~ Kardinál ponens je kard.Benedetto Aloisi Masella, postulátorem P.Teodor od sv.Rodiny, z rádu trinitářů.

Angela Salawa se narodila v Siepraw v Polsku dne 9.září 1881. Když jí bylo 16 šla do Krokova za služebnou a zůstala tam až do r.1916. R.1912 se zapsala do třetího rádu sv.Františka. Zemřela v Krakově dne 2.března 1922, všem oplakávaná pro svou křesťanskou lásku a dobrtu.

Kardinál ponens je kard.Aloisi Masella, postolátor P.Antonio Ricciardi, minorita

Maggirino Vigolungo se narodil v Benevello v Piemontě dne 6.května 1904. R.1916 vstoupil do společnosti sv.Pavla zemřel mladý na meningitu dne 27.července 1917 v Albě.

Kard.ponens je kard.Carlo Confalonieri, postulator P.Stefano Lamara ze Spol.sv. Pavla.

WASHINGTON - Příští neděli dne 19.července bude zahájeno na Universitě George-town ve Washingtoně 25. ~~semináři~~ mezinárodní schromáždění mezinárodního hnutí katolických studentů Pax Romana. Během sjezdu, jenž bude trvat do 29.července se budou studovat ve světle encyklik Jana XXIII. Mater et Magistra a Pacem in terris hlavní problémy, jež se týkají hrmandění a rozdělení bohatství, politické svobody jako podmínky rozvoje osobnosti a sjednocení křesťanů jako ^{positivní} příspěvek k blahobytu společnosti. Budou mluvit mezi jinými arcibiskup z Utrechtu, kard. Alfrink, generální sekretář mezinárodní federace křesťanských ~~misionářů~~ odborů Vaninstaendael a ministr spravedlnosti Kenye, Tom Mboya.

6 Leon - Za přítomnosti hlavy státu se konaly v Leon závěrečné obřady Šestého národního eucharistického sjezdu španělského. Velkého průvodu, jenž se rozvinul na ulicích tohoto historického města a jejž vedl apoštolský legát kardinál Landazuri-Ricketts, se zúčastnilo tišice věřících a velký počet kněží španělských a jihoamerických. Obřad skončil u paty oltáře postaveného na hlavním náměstí v Leon, kde kardinál legát sloužil mše sv. a udělil svátostné požehnání.

LISIEUX - Kardinál Krikor Agagianian, prefekt posv.kongr.pro šíření.viry před-
7 edal v Lisieux ve Francii, závěrečným slavnostem ~~míru~~ misiologického týdne.

Během dopoledne kardinál sloužil v bazilice sv.Terezie slavnostní pontifikální mše sv., na níž asistovali Mons.Martin, arcibiskup z Rouen, Mons.Jacquemin, biskup z Bayeux a Lisieux a početní biskupové a preláti, ministr francouzské vlády Triboulet a civilní autority z Lisieux. Slavnosti se skončily odpoledne průvodem ke cti S.Teresie od Pražského Jezulátka, patronky misií.

LOVAŇ - Druhý mezinárodní sjezd pro mundi vita se bude konat od 8. do 10.září v Lovani v Belgii. Téma tohoto sjezdu, jenž je organizován mezinárodním střediskem informací bude: Všeobecná zodpovědnost křesťanů.

8 METZ - V Metz se skončila pouť ~~finančním~~ cikánů z Francie a jiných zemí, jež začala na poutním místě Naší Paní z La Salette u Villers L'Orme. Slavnou pontifikální mše svatou na nádvoří sloužil biskup z Metz Mons.Schmitt, jenž ve své homilií srovnával kočovný život cikánů s životem člověka na zemi. "Každá lidská kistence je pouť na níž se máme setkat s Kristem, řekl biskup. Vy, co jste cestující, stálí poutníci, připomínáte nám všem křesťanům, že každý člověk zde na zemi vede jen pomíjející život, jenž vyúsťuje do života věčného. Za toto poučení mějte nás dík." Na konec obřadu cikáni rozdali mezi všechny přítomné požehnaný chléb jako symbol bratrství.

KOSTNICE - Skončily v Kostnici v Německu slavnosti 550 výročí začátku kostnického koncilu. Během závěrečné manifestace, jež se konala odpoledne na prahu basiliky promluvil profesor August Franzen z bohoslovecké fakulty ve Freiburgu v Breisgau na téma: Koncil jednoty. Ráno před tím vídeňský arcibiskup kard. Koenig, sloužil v místní basilice slavnostní pontifikální mše sv., jíž se zúčastnili apostolský nuncius v Německu, Mons.Corrado Bafile, deset biskupů, tři opati a početné osobnosti života církevního, kulturního a civilního.

10 BREDA - V Bredě v Holandsku se skončila Čtvrtá mezinárodní konference pro katolickou výchovu dospělých. Sjezdu, jenž měl tématem otázky výchovy dospělých v prostředí průmyslovém a vychování sociální, se zúčastnili zástupci osmi zemí.

MNICHOV - Ve výzvě, čtené ve všech kostelích v Mnichově kard. Julius Doefner, arcibiskup téhoto bavorského hlavního města vyzýval mladé dívky arcidiecése, aby se dobrovolně přihlásili na rok k ošetřovatelské službě v nemocnicích. Díky nezištnému a obětavému závazku stovek mladých dívek v mi nulých letech mnoha sester a ošetřovatelek mohlo dostat krétké prázdniny. Ovšem, zdůrazňuje kardinál, ve federální republice by bylo třeba 40.000 ošetřovatelek, aby byla zajištěna plně výkonná ošetřovatelská služba. Nepodaříli se co nejrychleji výpomoci tomuto nedostatku personálu, třetina nemeckých nemocnic bude musit zavřít.

MAMILLA - Misijní ústav pro světský klérus bude zřízen na Filipinech u přiležitosti 400. výročí evangelisace tohoto souostroví, jež se bude konat příštího roku. Tak to oznámil v těchto dnech biskup z Dumaguete, Mons. Epifanio Surban Belmonte, a dodal, že misionáři na konci svých studií budou posílání do Japonska, Vietnamu na Koreu do Indonésie a na Formosu.

EL SALVADOR - Péčí Sociálního mezidiecésního sekretariátu byla uveřejněna Druhá ročenka církevní provincie Salvadoru, jež podává široký pohled o náboženském životě tohoto státu. Salvador zahrnuje nyní jednu arcidiecézi, San Salvador a tři diecéze San Miguel, Santa Ana, Santiago de María, San Vicente se 166 farnostmi. Diecésních kněží je 149 a řeholních 191, tedy jeden kněz připadá na 7.356 věřících. Nejtěžší otázkou ze stanoviška náboženského je otázka kněžských povolení, že jsou nedostatečné pro pastorační potřeby obyvatelstva čítajícího dva a půl milionu. V nynější době je tam 21 studentů bohosloví, 41 seminaristů na filosofii a 256 výmalém semináři. V poslední době vzhledem stouplo počet farních škol. Je jich nyní 47. Kongregaci řeholnic je 20 s 619 sestrami.

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

18.7.

Světec týdne: Sv. Vincenc z Pauly, dne 17. července.

Tehtokrát v neděli dne 17. července slavíme svátek sv. Vincence z Pauly.

Má-li Bůh nějaké poslání pro lidi, pak si pro ně volí nástroje, které sám vybírá. Někdy tyto nástroje by se nám zdaly nevhodné, ale on sám je oschopňuje, jako ve své době uschopnil apoštoly. Do Francie Ludvíka XIII. a XIV., do vedoucí země mimořádné a zjemněné kultury poslal prostého skromného kněze selského původu a jeho prostřednictvím přinesl zemi velkou náboženskou obrodu, zahájil náboženské hnutí, jehož důsledky se cítí ještě v naší době.

Vincenc se narodil v Pouy u Daxu v Gaskoňsku, v jižní Francii v rodině malého sedláka a ve svém mládí pásával na poli. Z té doby si odnesl smysl pro praktický život a pokoru. Později ho otec poslal studovat k františkánům do Dax a pak i do Toulouse, a když ho posílal na univerzitu, prodal velkou část svého jmění, aby synu umožnil církevní karieru. Vincent byl skutečně vysvěcen velmi mlad, měl jen 20 let. Po dva roky po svěcení o něm nevíme skoro nic. Někteří se domnívají, že není docela ~~pravděpodobně~~ spolehlivá tradice, podle níž Vincent upadl mezi námořní piráty, korsáry a jen po dlouhé době byl osvobozen takže se vrátil domů přes Marseille a Narbonne.

Brzy se však odebral do Paříže, aby mohl začít kariéru. Stal se jedním z kaplanů, almužníků královny Markéty z Valois a do komendy dostal opatství St. Léonard des Chaumes a kromě toho i farnost Clichy la Garenne. V tomto prostředí se dostal pod vliv Petra de Bérulle, zakladatele oratoriánů a pozdějšího kardinála. Nejdalo pak dlouho, když se seznámil s rodinou Filipa Emanuela Gondi, generála galejí, a stal se u nich kaplanem. V této funkci navštěvoval i jejich rozsáhlé latifundie a přesvědčil se v jakém ubohém stavu duchovním zůstávají jejich podřízení sedláci. Hledal příčiny této ubohosti a našel, že místní kněžstvo bylo z velké části ignorantní a přitom lenošné postarat se o pastvu.

Tak tedy přišel do živelného styku s chudými a jejich potřebami. Začal se starat o jejich mravní a náboženské povzněsení.

Krátkou dobu byl farářem v Châtillon-les-Dombes, ale pak se vrátil do Paříže a pomocí Mme de Gondi začal systematicky pomáhat lidem. Tak se snažil ulehčit osud galejníků v přechodném pařížském vězení, kde čekali na převoz do Marseille. Staral se o chudé ve městě a v tom mu hodně pomáhala pomocná akce nejprve Dám charity, organizovaných v domě Gondi a pak hlavně, i když skromně, sester charity, jež se pak česky nazývaly sestry vincentky, rozšířily se do celého světa a dnes čítají na 40.000 členek. Rázovitá je jejich pokrývka hlavy, již obyčejně nazývají motýl ~~ammoniánem~~, již však v září tohoto roku nahradí závojem ve shodě s moderní tendencí sjednodušit oděv řeholních sester. Vyznačuje je také modrá barva úboru. Je podhopitelné, že radius jejich práce je dnes mnohem širší než kdysi a zahrnuje od skromného navštěvování rodin, organizaci letních táborů vedení nemocnic, dispersions, zvláštních pomocných akcí a pomocných kursů a tisíce jiných enzvihledných počinů, jež jsou však výrazem pravé křesťanské lásky.

žité mu zavázaly ke vděčnosti mnoha lidí potřebných. Jeho kněžské posvěcení jem pomáhalo povznést se k vyšším hodnotám, a z bíd_y lidské vystrojit pomník vnitřního obrození.

Jeho boj byl skutečným bojem duchovním, jako je boj každého člověka, který se snaží pož dokonalosti, ale nebyl to boj proti protivníkům otevřený, jako sv. Dominik bojoval proti valdenským, anebo synové sv. Ignáce z Loyoly proti protestantům. Jeho boj byl podobnější obrodné akci opatství v Clugny kdysi v jednáctém století, ale snad ještě více františkánskému obnovení, s nímž měl společný rys opravdové lásky.

Boj proti heretikům má v sobě sosi hrádinského, nese odlesk mučednictví, trpění pro spravedlivou věc a pak protivník je zřejmý a je to protivník, nutno se hájit a nutno hájit všechno kdo jsou kolem nás, proto tím více zásluh a sympatií se strany všech kdo boj sledují a proto také snadněji získat povolání nových bojovníků hatových nasadit své síly a svůj život, kde je toho třeba.

Vincencovi jako kdysi Františkovi bylo nutno přitahovat víc lásku, než výzvu k boji.

Nesmíme si však představovat, že veškerá jeho povzbuzení se sváděla jen na povzbuzení k lásce anebo na prosté projevy lásky. Vincent, M. Vincent, jak mu všichni říkali musel napravovat nevědomost prostředí v němž se pohyboval. Proto své duchovní obnovy musel proplétat solidní bohosloveckou naukou, jejímž základem bylo především Písmo sv. Písmo sv. je zdroj, jenž protože bere účast na božské sile, nikdy nevysýchá a zůstává vždy aktuálním. Duchovní cvičení u sv. Lazara byla určena především novokněžím. Kolik vzácných rad, čerpaných z první ruky z vlastní zkušenosti jim mohl Vincenc dát! Snad nikdo v jeho době nemohl dát mladým lidem více a lepších praktických rad s tak výhradně duchovním zaměřením.

Odvaha Vincencova a jeho prestýž byla nepochybně veliká, když si troufal nejen poučovat novosvěcence, nýbrž rozdělovat své duchovní rady i samému pařížskému klérku. A přece jeho duchovní obnovy pro klérus byly vyhlášené a dobře navštěvované. Snad nikdo nebude pochabovat o tom, že jich bylo zapotřebí. Církevní život se začínal stahovat ke dvoru, sám Vincent se přestěhoval do Paříže, aby si zajistil životbytí a mohl začít církevní kariéru. Snad daleko ještě byly doby pohoršlivých biskupů, ale pastorační horlivost volala po nápravě. Vincent byl hotov a jako dobrý hospodář vybíral ze svého pokladu nové i staré věci. Bůh jeho počinání neobyčejně žehnal, a to nejen za jeho života, nýbrž i po smrti. Jeho dílo stále ještě žije v kongregacích, jež založil, kongregacích, plných života ve prospěch církve svaté a nesmrtných duší.

Druhou starostí Vincence bylo pomoci odstranit zanedbalost a nevědomost lidu. Bylo nutno kázat, prostince a jasně bez velké rétoriky šířit základní pravdy učení křesťanského. Myšlenkově žil Vincent v okruhu asketiky sv. Františka Saleského, jehož spisy dobře znal, a jehož myšlenky šířil ve svých konferencích.

Když se však nakonec pustil do díla hledal a našel spolupracovníky, a z nich se organizovala kongregace lazaristů, jejímž úkolem je právě misijní činnost mezi chudým, nábožensky zanedbalým lidem. Lazaristé se nazývají podle opatství sv. Lazara, jež Vincent dostal pro svou rodici se kongregaci a jež dala jméno nynějšímu pařížskému nádraží Saint-Lazare, když mu ustoupilo místo. Tato kongregace měla mnoho iniciativ v různém směru, některé věci se zachovaly, jiné narazily na odpor anebo během času zmizely.

Třetím úkolem Vincencovým byla reforma klérku, v níž mu jeho kněží lazaristé také vydatně pomáhali. Hlavně se mu přitom osvědčila duchovní cvičení a úterní obnovné konference. Vliv Vincentův v tomto smyslu přesahoval vliv kteréhokoliv z jeho vrstevníků.

A přece sv. Vincenc z Pauly ~~psal~~ v podstatě nic nenapsal. Zůstaly po něm konstituce jeho kongregace, a 120 konferencí, Entretiens aux Filles de la charité, jež jsou prakticky exhortacemi sestrám vincentkám. Jedná se o katechese plné Písma svatého a zkušeností z přítomného života.

Ale hlavním literárním prostředkem Vincencova apoštolátu byly jeho listy. Říká se, že jich podepsal na 30.000. Jen asi 3.000 se jich zachovalo, adresovaných 400 různých lidí.

Jedno období zaznamenalo také jeho vliv na veřejné záležitosti francouzského království. Do některé míry se jeho vliv cítil ještě pod Ludvíkem XIII. a krádinem Richelieu. Za regentství Anny Rakouské, jež vládla místo nezletilého Ludvíka XIV nějakou dobu rozhodoval o jmenování biskupů, ale vbrzku kard. Mazarrin byl žárliv na jeho vliv a Vincentův vliv opadl. Za to se tím více upevnil na poli čistě náboženskéma přenesl i za hranice Francie. V severní Africe vykupoval otroky a řídil novou kongregaci, plnou elánu až na dalekém Madagaskaru.

Charakteristickou známkou jeho korespondence byla mírnost a laskavost, protknutá upřímnou vše objímající láskou.

Zemřel ve své židli ve věku osmdesáti let.

Jedním z nejpůsobivějším duchovním prostředkem pro posvěcení jeho současníků byla duchovní cvičení, udělovaná u sv. Lazara novosvěcencům. V nich jim zakladatel Lazaristů předával nejen vyzkoušenou nauku sv. Františka Saleského, nýbrž i hluboce promeditovanou bibli. Největším kouzlem však bezpochyby působila jeho zralá zkušenost současného života. Přišel do velmi blízkého styku s lidskou bičou, ale byl rovněž ve výaadmém postavení, jež mu dovolovalo upotřebit ve prospěch trpících a opuštěných pomocných prostředků, jež přinášely úlevu tělu, ale hlavně balsámem hojily duši. Jeho světské pařížské styky, dobré křesťansky využívané

RÍM - Ostatky kardinála Karla Martiala Lavigerie, zakladatele Společnosti afrických misionářů, odpočívají od 14. července v kryptě kaple generální kurie Bílých Otců, v Římě. Kard. Lavigerie byl primasem Afriky a arcibiskupem z Kartága a ž zemřel v Alžíru 26. listopadu 1892.

STUTGART - Katolický biblický institut ve Stuttgartě připravuje nové vydání Písma sv. v němčině pro Německo, Rakousko a Švýcarsko. Vydání se děje na přání episkopátu těchto tří zemí a chce být, jak to oznámil ředitel Institutu, Dr. Otto Knoch, prvním krokem k budoucímu vydání unifikovaného textu Písma pro katoliky a protestanty.

PORT MORESBY - Třetina z 64 členů prvního zákonodárného schromáždění pro Papuasi a Novou Guineu je katolická. Nový parlament, jenž má připravit plnou nezávislost dvou rozlehlých australských krajů se skládá ze 26 členů evropského původu a 38 domorodců. Čtyři z deseti ~~mladistvých~~ domorodých poslanců, zvolených za podsekretáře jsou katolíci, bývalí učitelé v misijních školách. ~~mladistvých~~ O živé účasti katolíků na výstavbě nového státu svědčí také nadšení s nímž minulý měsíc asi 5.000 věřících se zúčastnilo slavnostní mše sv. sloužené biskupem z Port Moresby, Mons. Copas u příležitosti zahájení zasedání. Během mše sv., jíž se zúčastnilo mnoho poslanců australských a papuasských, biskup nejprve svolával Boží požehnání na začínající politický život Papuasie a Nové Guinei a připomněl, že západní kultura je založena na víře v Boha, na rovnoprávnost všech členů lidské rodiny a nedotknutelnost práv lidské osobnosti. Kmeny Papuasie a Nové Guiney musí hledět za své hranice, tvrdil mezi jiným Mons. Copas, nevidět jen a jen svou rasu, musí považovat všechny poddané na svém území ~~jak~~^{za} bratry a celý národ ~~jak~~^{za} svou vlast." Z činné účasti katolíků na občanském životě a politické akci nově rodicího se státu se dá předvídat, že dílo církve poroste v zemi, kde církev již dlouhou dobu pracuje na ~~duchovním~~ povznešení duchovním a sociálním, lidu.

ZENEVA - Dva pozorovatelé Sv. Stolice se zúčastní 37. konference hospodářské a sociální rady spojených národů, jež se koná právě v Ženevě. Jsou to Mons. Alberto Giovannetti, stálý pozorovatel svaté stolice u Spojených národů v New Yorku a P. von Riedmatten O.P. Práce konference potrvají do 15. srpna.

ROTTENBURG - Německý episkopát se obrátil s přísným provoláním a hlubokým ~~mnichem~~ zpytováním svědomí a výzvou pro větší smysl pro zodpovědnost k úřadům, jež řídí cenzuru filmů. V dokladu, jenž je podepsán biskupem z Rottenburgu, mluvčím Biskupské komise pro prostředky sociálního styku, se zdůrazňuje, že velká část německé filmové produkce, daleko neukazuje esteticky a mravně významné části života, nýbrž naopak podtrhuje chorobná hlediska a to způsobem sugestivním a vábivým. Proto, tak čteme ve výzvě, asi desetina celé filmové produkce minulého roku musela být odsouzena církevními úřady. Doklad končí tím, že připomíná odpovědným činitelům absolutní přednostní právo mravních a náboženských hodnot a vyzývá je, aby zůstali věrní zásadám, jež byly přičinou založení této instituce.

KOLÍN NAD RÝNEM - Sté výročí smrti Adolfa Kolpinga bude oslaveno mezinárodním sjezdem, jenž se bude konat od 27. do 30. května příštího roku v Kolíně v Německu. Předvídají se projevy různého druhu a vyvrcholí pontifikální mše sv., již bude sloužit kardinál Frings před hlavním portálem historického dómu ~~mým~~ své rýnské metropole a ve velkém schromáždění, jež se sejde na náměstí před kolínskou radnicí. Oficiální řeč bude mít kancléř federální republiky rakouské Dr. Josef Klaus, jenž po dlouhá léta byl spolupracovníkem Kolpingova díla ve své zemi. Dp. Kolping, jehož ostatky odpočívají v Kolíně nad Rýnem věnoval svůj život hmotné a náboženské pomoci dělníků.

MADRID - Prvních sto let od uvedení kongregace redemptoristů do Španělska bude oslaveno zvláštními obřady v Huete, v provincii Cuenca a v Madridě. Kongregace redemptoristů má nyní 1.640 španělských řeholníků v 15 zemích a první španělský dům otevřela v Huete dne 2. července 1864.

LOURDES - Na září 1966 se připravuje ve Francii národní pouť bývalých odvlečených a válečných zajatců. Organisace této pouti, za níž stojí Mons. Garrone, arcibiskup touloučský, jenž sám byl válečným zajatcem byla svěřena Mons. Rodhainové, generálnímu sekretáři Secours catholiques. První pouť tohoto druhu se konala ve Francii r. 1946 hned po druhé světové válce. Zúčastnilo se jí přes 87.000 vojáků.

TOLEDO - Na začátku měsice zasedala v Toledě plenární schromáždění španělského episkopátu pod předsednictvím kardinála Pla y Dediela, mmm primasa španělského. Na pořádku jednání byly aktuální otázky pastorační.

CHICAGO - 110 severoamerických laiků, mužů a žen, prohlásilo nedávno, že jsou ochotni zajet na jeden semestr jako t.zv. papežští dobrovolníci do Latinské Ameriky. Budou spolupracovat na různých misionářských projektech v Mexiku, Venezuele, Peru, Čile, Brasili, Hondurasu a na ostrově Jamaice. Při oznámení toho nového faktu P. Victor Fernandez, národní ředitel programu dobrovolných pomocníků papežský pro Latinskou Ameriku, dodal, že teď již 285 dobrovolníků ze Spojených států pracuje ve 14 zemích latinskoamerického květadílu.

MONTEVIDEO - První kongres pastoračního bohosloví se bude konat v arcidiecézi Montevideo v Uruguay. Tohoto sjezdu se zúčastní kněží, řeholníci a početní laici. Má se v něm dít výměna ideí o zkušenostech v různých oborech apoštolátu a zvláště prohloubení zkoumání katechese, činnosti mezi mládeží, otázka povolání a křesťanské dělnické mládeže.

LOS ANGELES - Generální kurie kongregace Božího Slova, verbistů zřídila čtvrtou provincii ve Spojených státech. Nová provincie se nazývá západní a jsou v ní zahrnutы domy Otců verbitů v Kalifornii a v Texasu.

DES MOINES - Národní katolická konference pro venkovský život slaví tento rok čtyřicáté výročí svého založení. Dlouhou dráhu po níž prošla a značný vývoj, když k tému dospěla, osvětlil v Des Moines v Iowě její ředitel Mons. Edward O'Rourke v jednom interview. Poznamenal, že účelem konference je pomoci venkovským rodinám a zároveň sledovat tyto rodiny, když přesídlí do města. Pak se zmínil o důležitých iniciativách soukromých a veřejných, jež v posledních letech setkaly obyvatel venkova a zdůraznil zároveň, že encykliky Jana XXIII. Mater et Magistra a Pacem in terris otevřely nové horizonty a daly nový impuls činnosti, již se věnuje katolická konference pro venkovský život.

PARÍZ - V Jambeville ve Francii se konal studijní sjezd o pastoračních problémech diecésních kaplanů skautů. Hlavním tématem prací bude Skaut a poslání církve mezi mládeží.

BERLIN - Cena mezinárodního katolického úřadu pro film (OCIC) vypsaná pro 14. berlínský festival byla letos udělena japonskému filmu Kanojo To Kare. Cena OCIC se uděluje filmům, jež svými motivy lépe přispívají k duchovnímu vývoji a vývoji lidských hodnot.

LIMA - Biskupská konference pro Latinskou Ameriku vypracovala rozsáhlý program praktického provedení konciliární konstituce o posvátné liturgii. Předpokládá se v něm mezi jiným, že budou zřízeny zvláštní katedry liturgiky v seminářích a v bohosloveckých učilištích různých řádů, aby aspirantůmna kněžství a mládým řeholníkům se dostalo citu pro hlavní otázky pro reformy liturgické. Zároveň byla zařízena komise doborníků pro překlad liturgických knih do španělštiny a portugalštiny. Jednotný text mše sv., určený pro všechny země světadílu bude vydán později, totiž na konci prací komise a po schválení svatou Stolicí.

MARIAZELL - Tisíce katolických mužů z vídeňské arcidiecéze se zúčastnilo tradiční pouti do Mariazell. Ráno věřící byli přítomni slavnostní pontifikální mši sv. sloužené apoštolským nunciem Mons. Opilio Rossi v bazilice. Pout, jež se letos konala po 63. stále pod ochranou vídeňského arcibiskupa, kard. Koeniga.

OTTOBEUREN - V rámci slavnosti u příležitosti 1200. výročí založení opatství v Ottobeuren v Rakousku, arcibiskup salcburský Mons. Ondřej Rohrbacher sloužil v tomto historickém klášteře slavnou pontifikální mši sv. V homilii, již proslovil během mše sv. pan arcibiskup vyzvedl jaká dějinná pouta vážou ottobeurenský klášter k salcburské metropoli. Později dopoledne se pak konal dies academicus, během něhož P. Fridrich Herrmann z opatství sv. Petra v Salzburgu promluvil na téma: Ottobeuren a Salzburg, dědictví a závazek.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

SOVETSKY SVAZ - Dá se pozorovat, že sovětský tisk věnuje v poslední době velmi mnoho pozornosti náboženským otázkám. Jedná se o skutečné disputace, protože noviny uveřejňají nejen útoky proti náboženství, nýbrž i dopisy čtenářů, kteří píší ve prospěch náboženství.

Taková diskuse se děla na stránkách novin komunistické mládeže sovětského Svazu, Komsomolskaja pravda. V čísle ze 17. června 1964 píše A. Šalayev o skutečných a předpokládaných pravdách, a cituje mnoho dopisů, které dostal od čtenářů většinou mladých sovětských občanů.

Tato diskuse v Komsomolské pravdě začala listem poslaným listu mladým občanem z Kaliningradu.

Náboženství, píše se tam, je mi velmi drahé. Pro mou matku to byla jediná věc, jež ji posilovala a těšila. Ale já, který jsem dostal velmi mnoho z organizace Komsomolu se cítím jako rozdělený. Nechci opustit Komsomol, organizaci, jejímž členem jsem byl tolík let a bez níž si nedovedu představit život, ale nemohu ani zapomenout na svou matku a její náboženství. Co mám dělat?

Mnoho čtenářů odpovědělo na předloženou otázku. Nechyběli ani takoví, kdo radili přímo, Zůstan věřícím. V každém případě si zachovej víru, ať již se rozhodneš opustit Komsomol anebo zůstat této organizaci věrný.

2 Jiný čtenář M. Gulenko zdůrazňoval význam náboženství: Naši nejlepší občané jsou věřící. Věřící doufají v budoucí život. Kdo nevěří zabývá se výhradně pozemským životem. Mnoho věřících v ~~atomovém~~ době atomických výzájemů a kosmických letů opustilo víru, jež zklamala, protože se k ní přiklonili z důvodů časných a pozemských.

V. Agapov, věřící z okolí Lvova, píše, že nevidí žádný rozpor mezi svou věrou a komunismem: Mluví se o dvou cestách, jež se zdají různé, jedna je cesta Komsomolu a druhá cesta náboženství. Ale mravní zákoník komunismu a náboženská přikázání nejsou v rozporu. Věřím v Boha a věřím také v možnost vybudovat komunistickou společnost.

3 A. Šlayev, autor článku, kde se dopisy citují odmítá vzhledy Agapova a zdůrazňuje, že náboženská víra a marxistické přesvědčení se navzájem vylučují.

Také mnozí věřící odsuzují tuto ideologickou koexistenci, již navrhl Agapov. K tomu se cituje dopis N. Sinelnikova.

Bylo by omylem myslit, že nevěřící se nezúčastní diskusí. I oni napsali dopisy. Jeden v odpovědi na první dopis hleděl potěšit autora a ukázat mu, že svět a člověk mají jen přechodnou cenu a když to dokazuje používá slov Písma.

4 Jeden bezbožník pak chce rozrešit otázku vnitřního boje u mladého komunisty a ukazuje mu, že také ateismus má své ideály, že za něž stojí žít a že také marxismus uznává velikost člověka.

SOVETSKY SVAZ - Zájem v náboženských otázkách se ukazuje také na stránkách sovětských novin Sovetskaja Rossija. V čísle ze dne 18. června nacházíme dopisy, v nichž se dávají novinám dvě otázky: V prvním dopise se píše: Proč, v důsledku kterého zákona jsou v Sov.sv.zakázány některé náboženské společnosti? např sekta pentecostářů?. Noviny odpovídají, že mnohé obřady takový sekt odporují juridickému rádu Sov.svazu.

V druhém dopise se píše: U nás zákon zaručuje svobodu svědomí. Každému z nás je dovoleno naslouchat čtení posvátných knih a proto by nemělo být dovoleno nikomu bránit v naslouchání četby Písma. Souhlasí redakce novin s tímto závěrem? Redakce odpovídá, že zde se jedná o výsady ve prospěch věřících a ne o práva.

SOVETSKY SVAZ - Během 1963 ne méně než 312 afrických studentů opustilo university Sov.svazu a ostatních zemí východní Evropy. Všichni se přestěhovali do Západního Německa a tam pokračují ve studiích. Z těch studentů 86 jich pochází z Ghany, 38 z Kenye, 28 ze Somalie a 25 je Nigerianů.

SOVETSKY SVAZ - Albania útočí na ministerského předsedu Chruščova pro jeho liberalní postoj vůči náboženství. Vedoucí albánské komunistické strany napsali v ideologickém týdeníku Linea Strany článek, v němž tvrdí, že se ukazují symptomy nové Svaté Aliance, již by měli mít vytvořit imperialisté, reformisté, moderní revisionisté a Vatikán proti marxismu-leninismu a socialismu.

Článek praví kromě toho, že vzniká nová ideologie, jež má za účel dosáhnout sblížení mezi Sovětským Ruskem a Spojenými státy. Tato ideologie je nejlépe vyjádřena v encyklike ^{Jana XXIII} Pacem in Terris.

Nebylo nijak zapotřebí posílat ~~poselstvím~~ pozdravné a blahopřejné poselství papeži, pokračují noviny, poselství nedělalo nic jiného než chválit jeho činnost a zvýšit naději národů v římskou katolickou církev.

Linea strany pak uzavírá, že nejen náboženství je opiem lidu, nýbrž i revisionismus je z téhož těsta, takže když revisionismus hledí ospravedlnit a okrášlit vatikánskou činnost, stává se ještě větším opiem.

ALBANIE - Radio Tirana věnovala dne 24. června jedno vysílání boji proti náboženství. Tvrdí se, že je nutno si všimmat bezbožecům výchovy mládeže, aby bylo možno vykořenit náboženství ze srdce lidu.

Náboženství se udržuje zvláště v rodinách, tak se tam tvrdilo. Tam děti jsou pod náboženským vlivem rodičů. Ve škole jsou vychováváni podle zásad vědeckého materialismu, zatím co v rodině se jim dostává náboženského vychování. Tato situace musí být odstraněna a děti musí být vychovány jen v marxismu-leninismu.

Pak si komentátor tiranského rozhlasu stěžuje, že v Albanii je ještě mnoho věřících, hlavně mezi ženami a prostými dělníky, kteří náleží ke starému pokolení.

Velká většina věřících jsou lidé poctiví, šetří sociálního majetku a svědomitě pracují. Tento vlastnosti neplynou z náboženství, nýbrž ze socialistické skutečnosti v níž ~~nnamným~~ žijí. Přestože hospodářské základy náboženství zmizely, náboženství existuje ještě ve vědomí lidí. Náboženství je přežitkem minulosti a udržuje se ve zvyčích. Těžkosti, jež se v životě naškytují, udržují také náboženství na životě.

K vykořenění náboženství je třeba především ideologické práce a vývoje kolektivního hospodářství.

SOVETSKY SVAZ - Nedávná návštěva alžírského premiéra Ben Bella v Sov.svazu ukázala znova cynismus v sovětské politice vůči muslimům ve vlasti a venku.

Když Ben Bella odpovídal na přípitek Chruščova po parádě prvního máje řekl:

S naším přítelem ~~mam~~ Nikitou Sergejevičem Chruščovým si mluvíme jasně a otevřeně i když někdy žertujeme. Často diskutujeme, zvláště v otázce náboženské víry. Vždycky jsme zastávali stanovisko, a neúnavně budeme opakovat, že anše náboženství nám nebrání v tom, abychom byli přáteli Sovětského svazu, jehož zůstaneme stále věrnými přáteli. Takové je naše definitivní rozhodnutí.

Pro nás náboženská otázka je v prvé řadě spojena s nutností bojovat za hospodářský blahobyt, aby se vyloučilo vykořisťování mas. My jsme věřící, ale to nám nebrání, abychom byli revolucionáři.

Tato slova Ben Belly byla vysílána v Pravdě 2. května a v moskevském radiu ve francouzském vysílání pro Afriku. Ale ve zkráceném vydání Tassu, jež vyšlo dne 5. května v novinách z velké části musulmanských krajů Střední sovětské Asie se nežaznamenávaly poznámky alžíského ~~poznamenávajícího~~ prezidenta o náboženství.

Musulmanské země si stále více uvědomují dvojnost sovětské politiky vůči náboženství. Po návratu domů Ben Bella řekl v jednom interview dne 18. května že vysvětlil sovětským hostům jak Alžírsko je zároveň socialistické a musulmanské. Alžírský islam, pravil, je bojovný. Alžírský socialismus je socialismus musliman.

Avšak muslimané v Sov. svazu nemají výběr, jak vysvítá z dubnového čísla Komunistů Uzbekistana, kde se podrobně vypočítávají protináboženské míry, jež jsou nyní v platnosti v Uzbekistanu. Nedávno tam byla založena Vědecko metodologická rada bezbožectví, jež se bude starat především o bezbožeccké vychování. Budou tam povinné kurzy na základě vědeckého ateismu a zakončí se zkouškami.

Státní komise pro biograf musí vydat ročně určitý počet bezbožecckých filmů.

12 Tento měsíčník kromě toho doporučuje založení knihovny ateismu a uveřejnění náhiny, v níž by se ukázala nepodloženosť Koránu.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Druhý vatikánský koncil se zrodil z touhy dát mír všem lidem na světě. Koncil není uzavřen sám do sebe, aby zkou jediné životní otázky katolické církve. Koncil je otevřen světu, a stará se o to, aby proň zajistil základní předpoklady trvalého míru.

Papež Jan XXIII. od samého začátku cítil velmi hluboce tento závazek koncielu pro mír. Toto jsou jeho slova: "Mluvili jsme o tom, s kard.Tardinim, mezi jiným, ~~že mohou být mnohem mnohem hůře~~ jak se stále prohlašuje, že se chce žít v míru a ve shodě, ale bohužel mnohdy se končí tím, že různice se zostrují a úhrozy rostou. Co udělá církev? Musí mystická loďka Kristova zůstat na pospas vlnám a vyhozena na mělčinu, anebo spíše se od ní čeká nejen pokyn, nýbrž i světlo velkého příkladu? Jaké je toto světlo?... Najednou nám osvítila duši velká myšlenka, kterou jsme si uvědomili právě v tom okamžiku a přijali s nevýslovou důvěrou od Božského Mistra a na rtých nám vyvstalo slovo slavné a závazné. Nás hlas po prvé vyslovil: koncil!"

Tak se papež Jan XXIII. důvěrně svěřoval v květnu 1962 jinému účastníkům jedné benátské pouti. Zde je vysvětlení ohromného popudu k pochopení a bratrství mezi křesťany, věřícími různých náboženství, mezi všemi lidmi, jak vyšel z koncilu. Ostatně Sv.Otec Pavel VI. řekl ve svém programovém projevu: Naše dílo s Boží pomocí bude kromě toho spočívat v každé možné snaze, aby se zachoval ten velký statek, kterým je mír mezi lidmi."

Symbolem míru bylo beze vší pochyby schromáždění samo, schromáždění 2500 biskupů z asi 140 národností. Ze začátku sám papež Jan XXIII. měl strach jak budou moci spolu mluvit a spolupracovat jednotně a svobodně všichni tito biskupové. Nejen že, s pomocí Boží spolupracovali překrásně, v pravém duchu míru, nehledě na mnohdy živé diskuse, nýbrž koncil okamžitě se ukázal výzvou k porozumění a míru mezi křesťany, přísluzejícími k různým církvím či komunitám. Tomu dosvědčuje přítomnost 49 pozorovatelů delegátů ze 17 církví na prvním zasedání a 66 pozorovatelů delegátů z 22 církví na druhém zasedání. Koncil tím dostává plně ekumenický rozdíl, s láskou se obrací i za hranice samé katolické církve.

Papež Pavel VI. pokračuje v též směru. Pouť do Svaté země a jeho setkání s východními patriarchy je jen jednou z význačných episod v nynějším běhu věcí, běhu věcí, jejž jistě chtěl Bůh.

Hledání míru mezi bratřími zahrnuje v sebe hlubokou lásku pro náboženskou svobodu. O této náboženské svobodě jednal koncil v poslední kapitole konciliárního schematu o ekumenismu, jež připravil a podal Otcům k prozkoumání Sekretariát pro jednotu mezi křesťany. Poslední kapitolka tohoto schematu je praktickou ukázkou, ~~jak~~ jak se dohodnout a uvést v praxi snahu po vzájemném pochopení. V té kapitole se tvrdí, že předpoklad pro styk mezi lidmi různých vyznání a náboženství je že se každé osobě, každé osobnosti přizná právo vyznávat svou víru podle pravé normy vlastního svědomí bez přimucení a bez překážek. Toto právo nemůže člověku nikdo vzít, a toto právo nemůže člověk nikomu přenechat. Dá se vycítit jak veliký význam pro mír a bratrství mezi lidmi má tato zásada.

Ale koncil kromě toho dává konkretní příklady. Dívá se na ostatní náboženská vyznání a kromě křesťanských najde i židovské. Kapitola konciliárního schema tu, jež o tom jedná nebyla ještě schválena, ale je charakteristická pro nynější způsob myšlení. Koncil vyzvedá všechno, co církev dostala k svému dobru prostřednictvím židovského národa, církev je pokračováním vyvoleného národa, z něhož vyšel sám Kristus, jeho Matka, apoštolé.

Tak vidíme proč koncil zavrhuje a odsuzuje veškerou nenávist a všechno pro-následování proti židům dnes i včera. Církev velmi příznivě hledí na to, že byly znova navázány plodné a klidné styky s věřícími israelity. Ráz těchto styků však dává chápát, proč není tak zlé, že koncil se ještě nerozhodl. Odklad je vhodný aby se mohlo prohloubit příslušné studium a klidněji bylo možno dojít k rozvahám. Schema, jež bylo Otcům předloženo, již samo jen silně ukazuje ducha, který živí církev v této důležité ekumenické otázce.

Kromě pochopení mezi křesťany a mezi křesťany a židy, zbývá otázka pochopení mezi různými náboženstvími. protože se jedná o to, aby se zachoval podpořil náboženský duch v lidstvu, jenž proti němuž se dnes z různých stran a velmi naléhavě bojuje. Pochopení pro všechna náboženství se rodí ze sympatie a obdivu, který má církev pro svět, jak ostatně řekl papež ve svém nedávném poslání z Betléma: *My se díváme na svět s nesmírnou sympatií. Cítí-li se svět cizí křesťanstvu, křesťanstvo se necítí cizí světu, ať již je jakékoli hledisko, pod nímž se ukazuje a stanoviska, kterým tuto sympatií oplácí. Ať svět ví, že ho ctí a miluje, ten kdo zastupuje křesťanské náboženství, jakousi vyšší nevyčerpateľnou láskou.*" Ve velikonočním poselství pak říkal sv. Otec. Každé náboženství má v sobě hodnoty světla, jenž jimž nesmíme pohrdat, jež nesmíme shášet, i když nestačí na to, aby člověku daly jasnost, které má zapotřebí a nesjou schopny dostihnout zázraku světla křesťanského, v němž pravda se stotožňuje s životem. Každé náboženství je červánkami víry a my přihlížíme k nejlepším červánkům, k překrášenému odlesku křesťanské moudrosti." Proč tolik pochopení pro všechny? Protože, praví Sv. Otec, my víme, že člověk trpí záchrannou mocí záchvaty strašných pochybností... My můžeme zde říci nějaké slovo jež považujeme za rozhodující a tím spíš si já odvažujeme předložit, protože je to slovo lidské. Je to slovo Kristovo, Krista, Syna člověka k člověku. Slovo dobraty a lásky.

Toto je duch koncilu a je věrně vysazen do schematu o ekumenismu. Toto je slovo míru. Jedná se v podstatě o to zažehnat falešná obvinění a odstranit nepravedlivé předsudky, žádáme vzájemné odpusťení chyb a urážek a sami ukládáme snahu dojít k vzájemnému poznání a pochopení a úctě, prostřednictvím studia, stylů, dialogu při plné úctě k lidské osobnosti a praktickém přiznání práv, která ona má. Koncil se tedy neuzavírá k řešení několika bezprostředních otázek vnitřních, jež zajímají výhradně církev samu. Duch koncila, jenž seleduje velké lidskosti Jana XXIII. je zárukou míru, bratrství, a sblížení všech lidí dobré vůle.

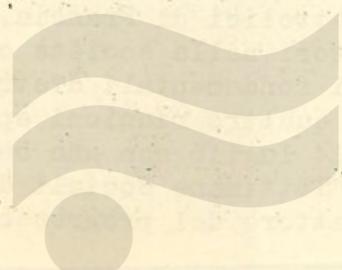

ústav pro studium
totalitních režimů

PARÍZ - Povolání řeholního bratra učitele bylo tématem konference, již měl Mons. Veuillot, arcibiskup koadjutor pařížský a předseda biskupského výboru pro vyučování během studijního sjezdu jednoty řeholních bratří učitelů. Arcibiskup zdůraznil jak vysokou cenu církve připisuje povolání učících bratří a připomenul jak důležitá je náboženská výchova mládeže v dnešním světě. Prací sjezdu se zúčastnilo na 500 kongresistů.

WASHINGTON - Dům representantů Spojených států severoamerických schválil zákon o civilních právech, jenž odstraňuje jednou pro vždy rasové rozdíly ve všech státech konfederace. Toto schválení bylo přijato se zadostiučiněním mezi katolíky. Projevil to především kardinál Spellman, arcibiskup newyorský, jenž prohlásil, že nový zákon je čestným darem slávě americké svobody a že zůstává nyní monumentálním úkolem přenést tuto skutečnost do srdcí všech občanů Spojených států. Také kard. Francis McIntyre, arcibiskup z Los Angeles vyjádřil svou radost nad schválením zákona o civilních právech. "Máme radost, řekl mezi jiným kardinál, že záslupci lidu se drží ústavy Spojených států, a dalekosáhlého pohledu Abrahama Lincolna. Jsme plni důvěry, že všichni přijmou a budou poslušně zachovávat to co stanoví nový zákon," a to s pochopením a křesťanskou láskou. Mons. Patrick Boyle arcibiskup washingtonský se vyslovil, že schválení zákona je událostí jako žádná jiná v dějinách Spojených států. Arcibiskup, jenž je také presidentem washingtonského mezináboženského výboru pro vztahy mezi rasami připojil, že spolupráce různých náboženských vyznání k tomu, aby zvítězila civilní práva, je výmluvným svědecem ducha Jana XXIII., jenž se dovolával všech lidí dobré vůle, aby se postavili všichni do jedné fronty na obhajobu důstojnosti, jež byla Bohem udělena lidská osobnosti.

Mons. Pavel Hallinan, arcibiskup z Atlanty v Georgii řekl, že tento zákon je mimořádným krokem vpřed k bratrství mezi lidmi, v níž se shodli katolíci, protestanti a židé. Mons George Higgins, ředitel oddělení pro sociální akci biskupské konference spojených států, vyslovil naději že zákon o civilních právech bude rozhodujícím pratem v poměru mezi rasami ve Spojených Státech. "Loyální zachovávání tohoto nového zákona, prohlásilo sedm biskupů z Louisiany, je povinností všech občanů. Musí jej přijmout nejen v liteře nýbrž i v duchu, odstranit veškerou zášt a odět se duchem lásky a pochopení.

ústav pro studium
totalitních režimů

Liturgická konstituce, druhého vatikánského koncilu stanoví: Zachovávej se pevně zvyk předkládat k uctívání věřících v kostele posvátné obrazy. Ale tyto obrazy ať jsou ~~počtu~~^{ať se} malého počtu a ~~mezi nimi~~ mezi ~~nimi~~ nimi zachovává příslušný pořádek, aby se nedělal potíž mezi věřícími a aby se nezávaděly pobožnosti méně pravověrné.

Tento způsob vyjadřování je ozvěnou otázky, jež přišla na přetřes, ~~mají~~^{ma} i se totiž na ~~místech~~ místech vyhrazených kultu vystavovat úctě věřících obrazy Krista Pána, Panny Marie, a svatých. Liturgická konstituce je tak jasná, že jen ~~mnoha~~ člověk plný předsudku anebo v odporu k rozhodnutím církve může nechápat, že církev stále ještě odsuzuje ikonoklasmus a hájí užívání posvátných obrazů.

Co je ikonoklasmus. Doslovně je to odpor, resistance plná předsudků proti posvátným obrazům. Nehledě na to, že se jedná o heretický postoj velmi starý (z r. 726), on se objevuje i v poslední době na některých místech. Ukázala se totiž určitá oposice proti umístění posvátných obřadů zvláště v chrámech nových anebo obnovených. Je tu i tendence vyloučit je z obvyklého soukromé úcty věřících. Tak některé kostely vypadají jako kostely jen zdalek, uvnitř jsou ubohé, jen kříž, a to někdy bez těla Spasitele. Dokonce i křížová cesta se někam stratila. Mnohdy se o takových kostelích mluví a mnozí je chválí jako autentický správný návrat k architektonickým počátkům církevní tradice. Tak je tomu nejen v Evropě, nýbrž i v některých krajích Ameriky. Většinou tato tendence je silnější tam, kde různá vyznání žijí jedno vedle druhého, a kde je lépe neučazovat příliš mnoho rozdíl kultu mezi katolíky a vyznánímí nekatolickými.

Touto otázkou se zabýval i koncil. Dějiny této otázky se dají velmi krátce shrnout. Ikonoklasmus zuřil v církvi, zvláště na Východě, dosti dlouho, od 726 do 870. Papežové té doby, druhý nicenský koncil, (787), cařihradský sněm (867-870) se jasne rozhodli pro kult obrazů v kostelech. Nenávist proti obrazům se odíval později v pěkný šat odporu proti pohanství a objevoval se čas od času během příštích století v různých heretických učených. Nakonec tridentský koncil se otázkou znova výslovně zabýval a prohlásil: Obrazy ^{Ježíše} Krista, jeho panenské Matky a ostatních svatých musí být zachovány, zvláště v kostelích a musí se jim vzdávat úcta a čest, jež jim patří, ne proto, že bychom věřili, že v nich sídlí božství anebo nějaká zvláštní síla, jež vyžaduje úctu, jak tomu věřili pohané, když uctívali své modly, ale protože úcta, jež se jim vzdává, se přenáší na ty, koho představují, takže prostřednictvím těchto obrazů, jež líbáme, před nimiž smekáme anebo poklekáme, adorujeme Krista a klaníme se jeho svatým. Koneil tak vyslovil anatemu proti každému, kdo by učil opaku.

Máme tu ne teorii, učení, nýbrž praksi, jak užívat posvátných obrazů. Papež Pius IV. proto předložil vyznání víry, v němž se čte, svatí, kteří vládnou s Kristem, se mají uctívat a vzývat, mají se udržovat a zachovávat obrazy Páně a Matky Boží vždy Panny a také obrazy ostatních svatých, a má se jim vzdávat příslušná čest a úcta.

Codex juris canonici, církevní zákoník se také zmiňuje o posvátných obrazech. V kanoně 1276 po kánonu 1255 se tvrdí: Patří se a je to užitečné pokorně uctívat služebníky Boží, kteří vládnou spolu s Kristem, uctívat jejich ostatky a obrazy, ale nade všecky ostatní, všichni věřící mají se synovskou zbožností ctít Nejsvětější Pannu Marii. A to se má dít především v kostelích.

Nauka a prakse co se týká obrazů je v církvi velmi jasná. Katolík se jich proto musí držet. Mnohokrát se však ukázal špatně pochopený irenický duch a touha po tom aby se přivábili druzí, nekatolíci anebo docela nekřesťané do katolických chrámů. On se vloudil do ideí ikonoklasmu, amnohdy i do požadavků moderního umění. Pius XII. si naříkal stěžoval v encyklice Mediator Dei (20. listopadu 1947), kde otevřeně řekl, že není chválýhoné navrátit všechny věci do jejich původního stavu. Tak přidal papež, že na špatné cestě ten, kdo chtěl znova dát oltáři tvar stolu na němž se obědová, ten kdo by chtěl odstranit z kostelů posvátné obrazy a sochy, ten kdo by chtěl odstranit zobrazení Vykupitele ukřížovaného a znaky ~~mámu~~ ukrutných bolestí, jež on vytrpěl.

Koncil jistě nesměl zapomenout na tak jasné upozornění.

Jiná tendence jež ~~mámu~~ je podezřelá, že představovat Krista způsobem nesrozumitelným. Tak ke slovům Pia XII. nutno přidat slova Jana XXIII. Sv. Otec hájil kult obrazů v audienci dne 10. října 1961, chválil jejich užívání, protože vyjadřují dvojí cíl posvátného umění, totiž duchovní vzdělání člověka a harmonický rozvoj jeho osobnosti. O této řeči by se mělo velmi rozmýšlet, protože obsahuje přesné odmítnutí hlavní námitky, jež se dělává proti užívání obrazů, totiž, že ruší a oddaluje pozornost věřících, tím že na sebe přitahuje vzhledy jež by se měly řídit ke kříži anebo na osobu Krista Pána. Archeologové a teologové, kteří ^{umělecké} otázky studují by nám o tom mohli říci více. Sv. Otec Jan XXIII. se často zmíňoval o blahodátných důsledcích obrazů, formují člověka, dělají ho lepším, schopným modlit se, osvobodit se od hříchu, usebrat se osvobodit se od tendence ztrácat čas. Podle papeže ~~mámu~~ posvátné obrazy jsou prostředky, jimiž duchovní hodnoty se stávají skoro viditelnými, přizpůsobenými lidské mentalitě.

Co tedy řekl druhý vatikánský koncil v tomto smyslu? V páté kapitole připomíná nejprve, které ~~jsou~~ slavnosti se slaví během roku a jaký je jejich ~~máma~~ vzájemný vztah, v lll článku čteme: Ve smyslu své tradice církev vzdává hold svatým a uctívá jejich obrazy a autentické ostatky. Svátky svatých hlásají livity Krista v jeho služebnících a předkládají vhodné příklady věřícím. Také v sedmém kapitulo se mluví o obrazech. Církev je přítelkyní umění a slavnostně prohlašuje, církev nikdy nepovažovala za svůj žádný umělecký styl a přijímá umělecké tvary všech dob, přece všakumění naší doby a všech národů a krajů se musí svobodně rozvíjet v církvi, tak aby posloužilo posvátným budovám a obřadům s příslušnou ctí a úctou. Zaleží na tom ovšem v jakém smyslu se vysvětlují slova svobodně a posloužit. Myšlenka církve je dosti jasná. V článku 122 též sedmé hlavy se říká, že umění jako takové při stavění posvátných budov si zasluhuje veškeré cti v církvi, jen když jeho díla zůstávají v souladu s vírou, zbožností a tradičním církevním zákonodárstvím. Má se tedy důsledně zachovávat zvyk vystavovat posvátné obrazy v kostele k uctívání věřících, jak to vyjadřuje článek 125. Všimněme si dobré, že kdykoliv koncil mluví o obrazech, myslí tím na zobrazení, užívaná v církvi.

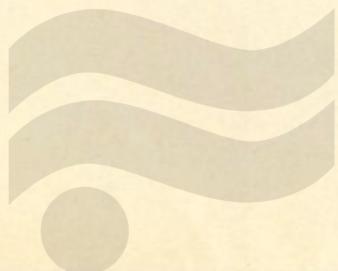
V tomto smyslu konstituce formuluje jasnou a krátkou zásadu: ^{těchto} ~~mámu~~ obrazy má být málo a mají mezi sebou zachovat příslušný pořádek.

Pravda v mnoha kostelích, a to nemůžeme popírat, obrazů bylo příliš mnoho a pověšeny byly bez určitého pořádku, když také obrazu Krista Pána se nedostávalo toho místa, které mu podle bohosloveckých pojmu přináleželo. Koncil však nechce odstranit posvátné obrazy, nýbrž napravit tendence, jež nyní existují. Dříve než se bude postupovat podle všeobecných norem, sami správci kostelů a biskupové se mohou jistě postarají o nápravu tam, kde nápravy bude zapotřebí. Ostatně již kodex církevního práva dává takové fakulty biskupům, aby mohli jednat vhodným a rozhodným způsobem.

Nakonec nemůže než opakovat to co jsme již tolíkrát poznamenali, že totiž církve je v zásadě srozuměna s úctou k posvátným obrazům. Obrazy jsou pro ni odleskem samého vtěleného slova Božího, ale jako slovo Boží přišlo lidi učit, tak i obrazy se nestaví kostele, jen pro ozdobu, a pro pouhou ozdobu, nýbrž proto aby učily věřící. Podle dněšího vkusu mohou učit jen v případě, že jich nebude příliš mnoho. Ma ý počet obrazů snadněji poutá pozornost na podstatné myšlenky. Tyto podstatné myšlenky pak budou nejlépe vyjádřeny hieratickým sestavením obrazů samých.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

24.7

12'6'

SINGAPORE - Čínská misie v Taegu, jež začala před čtyřmi roky, má dnes 96 novokřtenců a horlivou skupinu katechumenů. 16. srpna minulého roku začalo se s mateřskou školkou. Chodí do ní 76 čínských dětí. Před třiceti léty v kontinentální Číně takový výsledek by se byl považoval za velmi dobrý.

P.Tomáš Wei, misionář diecéze Mukdenské, skončil plány na postavení kostela v čínské čtvrti. Příslušné práce začnou příští léto.

~~Nigerie~~ v Nágerii - Poslední statistiky. Podle soupisu z 1963 Nigerie s 55 miliony obyvatel je největším africkým státem. Ze stanoviska náboženského obyvatelstva se dělí takto: je tam 26 milionů animistů, 24 milionů muslimů, 3 miliony katalíků a 2 miliony protestantů.

Podle statistik posv.kongr.pro šíření víry, Nigeria měla 30.června 1963 2.065.99 katolíků a 759.478 ~~catechuménů~~ katechumenů, celkem, 2.825.457 duší, rozdělených do tří arcidiecézí, 14 diecézí a 4 apoštolských prefektur. Od té doby pak byla zřízena patnáctá diecéze z Warri. Pět z těchto diecézí, mezi nimi i Warri mají afrického biskupa sídelního anebo pomocného. Těmto biskupům pomáhá 867 kněží, z nichž stovky afrických, 99 bratří, 599 řeholnic a 11.883 katechistů. Křesťanská dorost je zastoupen 211 seminaristy velkého semináře.

KAMPALA - pomoc Spojených národů. - Po návštěvě ugandské delegace v Ženevě výkonný výbor vysoké komise spojených národů pro uprchlíky přidělil 840.000 doll. Ugandě, aby jí pomohl rozřešit problém uprchlíků, kteří v ní hledají útočiště. Těchto uprchlíků bylo na 47.000 ještě v květnu tohoto roku.

Z toho 320.000 dol. je věnováno systematisaci uprchlíků z Ruandy 20.000 dol. je určeno na vyučování mladých sudánců v Bombo. Ostatních 500.000 dol. budou rozděleny podle ~~hlavních~~ hlavních potřeb jednotlivých sudánských uprchlíků. 100.000 bylo hned rezervováno na okamžitou pomoc 14.000 sudánců, kteří nedávno přišli do kraje severní Karamoja.

Kromě 840.000 dol. organizace Spoj.národů svým World Food Program, utrátily 100.000 dol. na obživu a převoz uprchlíků do krajin, kde se mají definitivně usadit.

U příležitosti pobytu v Ženevě ugandská delegace žádala vysoký komisariát pro uprchlíky, aby upozornil generálního sekretáře Spojených národů na risk, který vzniká útěkem uprchlíků ze Sudana do Ugandy. Měl by mít navázat styk s charitativní vládou a vyžadovat, aby ustranila příčiny takového úprku uprchlíků.

JHOAFRICKA REPUBLIKA - Katolická čínská kolonie v Johannesburgu, jež před pěti léty čítala asi 250 členů, dnes jich má 700 a počet konvesí se zvyšuje každým rokem. Nekompromisní stanovisko biskupů ve prospěch čínských dětí, jež navštěvují katolické školy, má velkou váhu v těch konversích.

V Port Elisabeth během téže doby ~~catechuménů~~ počet katolického čínského obyvatelstva se zvýšil ze 200 na 510 duší. Angločínský bujetin Inter nos zaznačuje kampaň na sbírku peněz pro uprchlíky z Číny a úspěch čínské školy Assumption Chinese College, jehož 90 studentů udělalo veřejné zkoušky.

KAOHSIUNG - 5.června na svatého Bonifáce S.E.Mons. Pavel Cheng, pomocný biskup z Taipeh, posvětil první klášter benediktinů na Formose v Hsin-chuong v blízkosti university Fu-jen, kde bude pravděpodobně některý z mnichů učit.

Nový klášter je založen z priorátu sv.Vincence ve Spojených státech, jenž sám byl založen opatstvím v Matten v Bavorsku. Zatím v klášteře na Formose žijí jen dva američtí mniši, ale brzy mají přijet další. St.Vincent má na 250 členů, kteří ve Spojených státech řídí jednu kolej, jednu high school a jeden diecésní seminář.

INDONESIE - U příležitosti odkrytí náhrobku zemřelého arcibiskupa ze Semarangu, Mons. Soegijapranata, president Sukarno se dal zastoupit osobně svým pobočníkem plukovníkem Bambang Widjanarko. Plukovník Widjanarko je katolík a přinesl k odhalení zvláštní poselství samého presidenta.

Poselství bylo adresováno nynějšímu arcibiskupovi ze Semarangu Mons. Justini novi Djojomartono a praví se v něm: Jmenuji S.E.Muljadi Djojomartono zástupcem vlády a svého pobočníka plukovníka Bambang Widjanarko svým osobním zástupcem při odhalení náhrobku Mons. Soegijapranata.

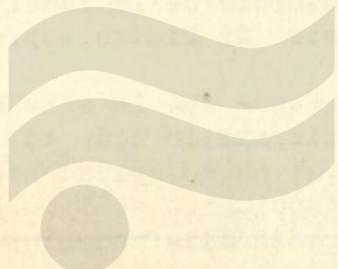
Poručil jsem plukovníku Bambag Widjanarko, aby předal mé pozdravy Mons. Dar mojuwono, a to ode mne jako ochránci republiky Pantjasila Monsignoru jako pa stýři katolické komunity v republice Pantjasila. Pozdravy. Sukarno Djakarta.

18.5.1964.

~~Mons.~~ Konec misijních zpráv, ... A nyní zprávy z katolického světa.

CARACAS - Kardinál José Umberto Quintero předsedal slavnostní ceremonii zřízení katolické univerzity Andrés Belká v Caracasu. Nová univerzita má prává papežské univerzity. Universita je svěřena otcům jesuitů, kteří ji založili před deseti lety a zahrnuje fakulty práva, hospodářství, farmacie, inženérství, psychologie, literatury, výchovy a žurnalistiky. Kard. Quintero přečetl příslušné dokumenty svaté Stolice a připomenul, že ^{zúčastnil} ~~sám~~ jako sekretář biskupské konference v Meridě jež rozhodla o založení katolické univerzity.

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

(Kaohsiung) Budova v Hsin-chuong je velmi prostá. Mniši nechtěli za žádnou cenu stavět nic imposantního, a celek dává dojem, jako by se byl chtěl ukázat primát ducha nad hmotou.

Ceremonie se zúčastnilo mnoho čínských kněží čínských a evropských a větší část amerických katolíků na Formose.

Čínská diaspora ve světě.

JIZNI VIETNAM - R.1955 kurs letního katechismu v čínské farnosti sv.Františka Xaverského v Cholon měl 80 kursistů, kdežto loni jich bylo již 800. O nové členy se starají sami mladí lidí, z nichž asi čtvrtina nejsou křešťany. Čínští přátelé se starají o dopravu studentů.

Během všech prázdninových dnů kromě soboty aneděle od 2 do 5 odpoledne 30 světských profesorů dobrovolníků dává lekce. Dvě hodiny trvá náboženská výuka, hodinu modlitba a zpěvy.

Studenti od 7 do 17 let jsou seskupeni do 18 tříd, podle znalosti křesťanské nauky. Kurs jde na pokračování a postupuje od katechismu k apologetice, a od Písma sv. k liturgii. Vyučování se děje v kantonské čínštině.

Tak se dětem dostává hlubokého poznání náboženství a pevných návyků křesťanského života. Sleduje obyčejně mnoho konverzí, k nimž se připojují jiné z rodin nových konvertitů.

Mnozí z profesorů se ukázali jako výborní katechisté, a nedá se říci, zda nutno více ocenit příklad, jejž dávají svým vzorným životem, anebo dokonalou techniku vyučování.

Dvě nové farnosti ve městě (Královna míru a Phu-Lam) organizují podobné kurzy a mají tak 200 a 160 žáků.

THAILAND - Skončil tisk nového vydání Kursu náboženství v dopisech v tailandském jazyce. Náklad je 10.000 exemplářů.

Různá presidia mariánské legie se postarájí o jejich rozšíření. Rozdají řádu 5.000 exemplářů a budou sledovat průběh kursů samých. Kromě toho mnoho misionářů organizují ve svých farnostech zvláštní střediska na šíření těch kursů.

V centru kursu, Don Bosco School, zápisu rostou každým dnem. Kurs na čínské jazyce bude založen, jakmile bude k disposici katechista, který by jej mohl řídit.

FILIPINY - Díky katolickým školám jež byly založeny v posledních dnech mladá generace si uvědomuje skutečně, co je to křesťanský život a strhuje s sebou rodiče, kteří se rozhodují pomalu ale neméně opravdově.

Rychlý vývoj škol vyžaduje stále početnější místnosti zvláště v Davao, Bacolod, Dagupan a Lucena. Současně s rozvinutím bohoto apoštolátu je třeba stavět nové kostely a katolická střediska. V Manile skončila stavba třetího čínského farního kostela, Maria Královna. Jiné jsou v návrzích anebo ve stavbě. Tak V Dumaguete, Tabaco, Bacolod a Tacloban.

Během r.1963 bylo registrováno 559 křtů dospělých a 2.795 křtu dětí.

ČILE - Kromě školy Pei-Yen v Santiago, jež minulého roku měla 350 žáků, z nichž 57 přistoupilo k prvnímu sv.přijímání a 24 přijali sv.biřmování, dp. František Keng organoval večerní školu pro dospělé, kde se učí všemu, co se týká čínské kultury od literatury a dějin až po hudbu a myslivý vaření. Tato idea měla již dříve čínská komunistická propaganda. Před několika měsíci přišel P.Kengovi pomocí P.Josef Chang O.F.M.

25/7
10/3 13/3

Světec týdne: Svatý apoštol Jakub Větší, dne 25.července.

Podle sv.Pavla, církev je zbudována na základě apoštolů a proroků a to pro roků, rozumí se novozákonních, jakých v prvních dobách bylo v církvi dost.

Na tuťto apoštola národů musíme myslit, když mluvíme o sv.apoštolu Jakubovi. To, co víme o jeho životě je skoro bezvýznamné, ale úcta, které se těšil za středověku, právě pro svou apoštolskou důstojnost, měla veliký vliv na dějiny zbožnosti a hlavně na zachování křesťanstva v jedné části Evropy, na iberském poloostrově. K němu volaly předkové dnešních Španělů v zástupech a on je slyšel.

Sv.apoštol Jakub byl jedním z prvních povoláných ~~mmmm~~ stát se učedníky Spasitele. I když sv.Jan v první kapitole se o něm nezmíňuje tak jasně jako o Ondřejovi anebo Petrovi, musíme jeho povolání zařadit více méně do téže doby. Synoptici pak jedním hlasem vyprávějí o tom, jak ~~bychle~~ Jan s Jakubem opustili svého otce Zebedea (a matku Salome), ~~mmmm~~ opustili sám lov ryb a okamžitě následovali Krista Pána, když jim práví, jděte za mnou! Jistě rychlosť reakce je neobvyčejná a překvapující, ~~mmmm~~ Jakub a Jan ~~museli~~ o Kristu Pánu již vědět, a to mnohem více, než dává tušit ~~samo~~ evangelium. Nestačí říci, že jejich ~~dva~~, jak o tom svědčí některé hlasové knihy Machabejských a celé tendence asketů qumránských, jen jen čekala vykupitele. Také farisejové očekávali mesiáše a po dlouhé zkušenosti s Kristem Pánem ho odmítali. Jakub a Jan se naopak dívali na Krista Pána prostými očima nezvrácené víry, viděli jeho postoj, , slíšeli jeho učení, byli svědky jeho prvních zázraků, v Káně Galilejské a pak prostě šli za ním, protože jejich mysl jim nedala jinak. Oč svobodnější byli lidí toho věku hez lidé dnes! Kdo by si dnes všiml učitele tak skromného, jakým byl Kristus Pán.

Velká byla důstojnost sv.Jakuba již tím, že se dostal do počtu prvních učedníků a pak i na jedno z prvních míst mezi samými ~~mmmm~~ dvanácti apoštoly Páně, jaké vyznamenání. Celá církev se na něho a na jemu podobně bude obracet s úctou a důvěrou, až půjde o šíření církve. Ale nejen církev a věřící, sám Kristus Pán mu projevoval znaky své důvěry. Právě Jakub s apoštolem Petrem a svým

petrem Janem byl svědkem proměnění Páně, jako později měl být svědkem také jeho krvavého potu a smrtelné úzkosti v zahradě Getsemanské. Jeho, zase s Petrem a Janem vyvolil Pán, aby dal svědectví o velkém zázraku vzkříšení dcerušky Jairovy, o níž Kristus Pán pravil, že spí, ale již sousedé zcela vážně ~~mírn~~ a nemálo halashě oplakávali.

Někdy bychom skoro měli dojem, že toto vyznamenávání spolu s jakýmsi lepším sociálním původem mělo na jeho myšlenkový chod jaksi méně přiznivý vliv. Tak vidíme, že Jakub a Jan jsou střediskem otázek, kdo z apoštolů bude větší v království mesiášově, a zde dzá se je k tomu nabádala ctižádost jejich matky Salome, jež se nijak nestyděla, požádat o toto přednostní místo pro své syny samého Krista Pána. Kristus Pán se jich ptá: Můžete-li pít kalich, který já bu-

du pít? Můžeme, zní pohotová, sebevědomá odpověď. Kalich, který já pijí pít budete, ale sedět po mé pravici anebo po mé levici není mým úkolem dát vám, to připadne tomu, komu je to určeno mým Otcem. Toto je jediný stín, který vidíme v povaze sv.apoštola Jakuba. A přece i tam se odráží ta touha a ta snaha po něčem větším, po něčem vyšším, po něčem vznešenějším.

Jinou črtou povahy Jakubovy, a on ji sdílel se svým bratrem Janem, později ke staří tak mírumilovným, byla jeho energická odhodlanost. Pro své poslání, aby připravili cestu před Pánem dostali moc nad zdými duchy a nad přírodními živly, jak se zdá, ačkoliv právě této moci nad živly se u Krista Pána učedníci nejvíce obdivovali. Byli si vědomi této moci, když spolu s Pánem přišli k jedné samarijské vsi, kde je nepřijal z čisté náboženských důvodů, protože oni byli poutníci na cestě do jerusalémského chrámu, do svatyně, jež pro samaritány byla tabu. Chceš, abychom na ně svolali síru a oheň s nebe, aby je pohltila jak Sodomu a Gomoru? Bědeníci byli velmi rychle se svým soudem hotovi, Ne tak Mistr, ponechte je až do dne žatvy, řekne hospodář sluhům, kteří se horlivě nabízeli, že vylejí koukol z pšenice. Nevíte čího ducha jste, praví Pán svým vybraným učedníkům. ~~člen~~ člověka nepřišel pohubit, nýbrž spasit. Zvláště Jan, jak jsme řekli a jak dobře víme, si tuto lekci dobrě zapamatoval.

O sv.Jakubovi nemáme zvláštní zmínky, než až o jeho smrti. Víme o něm, že byl ve večeřadle, když na apoštoly sestoupil Duch sv., že se mu zvláště zjevil Pán, ale jinak Nový zákon o něm mlčí, až do jeho smrti, jak jsme řekli. Zato legendy a pokryfy jsou tím výmluvněji informovány. V právější o jeho misionářské působnosti ve Španělsku. Nepochybnej je, že jeho horlivost byla neobvyčejná, již proto se stal prvním biskupem v Jerusalémě, jak sezdá a sestalo se na mušku chytřemu herodovi Agripovi, jenž ho dal odstranit, aby se tak zalíbil židům, stejně jako brzo potom chtěl odstranit i Petra.

Svou smrtí sv.Jakub, jako všichni apoštoli vydal svědectví o životě a smrti a zmrtvýchvstání Páně, a tím upevnil víru rostoucí mladé církve.

Neméně důležitá byla jeho oslava a úcta posmrtní. Dějiny nám podávají přesná data až z roku 830, kdy na území Amacy, v diecézi Iria Flavia byl nalezen náhrobek z doby románské a všichni byli přesvědčeni, že našli od dlouhé doby hledaný hrob sv.apoštola Jakuba. Místo prý ukázala zvláštní hvězda, odtud místo latinsky dostalo název Campus stellae a celé město se dnes nazývá Santiago (Svatý Jakub, Jacomo, Diego) de Compostella. Již za papeže Urbana II 1095, tam vznikla nová diecése pod tímto jménem. Zatím na iberském poloostrově, z velké části obsazeném nekřesťanskými saracény, poutní místo sv.Jakuba se stalo nesmírně důležitým. Tak se vyprávělo, že r.834ssv.Jakub se objevil v bitvě u Clavijo a obrátil na útek saracény. Od té doby celý poloostrov, a křesťané, kteří na něm ještě zůstali, si byl vědom, že severozápadě křesťané mají mocného rpotektora, ke kterému se mohou každou chvíli utíkat, a který je nakonec neopustí, nýbrž osvobodí z otroctví, jehož skutečnosti také stalo. Žádný div proto, že proud poutníků z celého poloostrova

va se netrhl, a poněvadž Evropa tehdy byla jedna rodina, přicházeli i od jinud. Opatové pověstného kláštera v Clugny udělali pouť do Compostelly jedním ze zlatých hřebů náboženské reformy, jež se z jejich kláštera šířila. Český pán Lev z Rožmitálu, na své, jinak ne právě poutnické cestě, se neopomněl ke konci 15. století staví v Kompostelle, jak o tom svědčí zápisky jeho věrného průvodce rytíře Václava Šaška z Bírkova. Tak jako dědici loupivých rytířů vzali na sebe kříž, tak potomci stěhovavých evropských národů vzali do rukou poutnickou hůl, ~~mhákem~~ přehodili cestovní pelerinu, připjali mušli sv. Jakuba, pectén jacobens a vydal se na dalekou cestu. Vrcholu dosáhlo toto hnuty ve dvanáctém století a na cestě z Francie k tomuto poutnímu místu vznikaly hospice a kaple, zasvěcené sv. apoštolu Jakubovi. Ještě dne příliv poutníků je hojný, zvláště v druhé polovině července a neobyčejný, když 25. července, svátek sv. apoštola, padne na neděli. Poutníci tehdy mohou získat odpustky svatého roku. Mezi známými poutníky byl i sv. František Assiský, chudáček Boží.

Ten velký rozdíl mezi skromným životním dílem velkého apoštola a širokým vlivem jeho poutního místa je na pováženou.

Bůh nepochybně dává každému z lidí své zvláštní místo ve světě přirozeném i nadpřirozeném, místo, jímž ovlivňuje nejen ty kdo s ním přijdou přímo do styku nýbrž i jiné na něž se je o vliv tajemným způsobem přelévá. Nemo dat quod non habet. Tento vliv musí být důsledkem nahromaděných energií buď povahových anebo nadpřirozeně milostních. Takový farář v Arsu měl vnitřní zásoby milosti, o kterých se nikomu nesnilo, kdo ho znal jen povrchně. Naopak energická povaha sv. apoštola Jakuba měla dosti málo příležitosti uplatnit se během jeho životu, myslíme jen na jeho rannou smrt, za to se projevila neobyčejným a účinným způsobem po smrti v ústě, již mu křesťané vzdávali a hlavně v ochraně, již on jim poskytoval. Nezapomínejme, že jeho ochrana měla dalekosáhlé důsledky.

Dnešní Španělsko bylo tehdy pod mocí maurů či saracénů, kteří snad nikde jinde neměli tentrum tak vysoké kultury jako právě v Granadě. Ale pro křesťany jejich panství znamenalo otroctví, znamenalo živoření v náboženském a kulturním smyslu. V otroctví žádný národ neživete. V otroctví i ~~m~~ nejlepší plody liturgické, bohoslovecké náboženské kultury opadají.

A Španělsku, kdo pomohl? Jistě lidé sami si pomohli! Byl tu nejprve Cid a pak katoličtí králové a s nimi mnoho jiných. Především však tu byl sv. Jakub. On držel nad křesťany svou ochranou ruku, o něm se vyprávěly zázraky, jeho poutní místo všem připadalo jako tvrz, jako pevnost, ze které možno dělat výpady na nepřitele jména křesťanského, a kam se možno po boji zase vrátit a obnovit síly.

To vědomí, že na ně někdo pamatuje, vědomí, že kdosi je hotov se za ně ve své době postavit, sílilo křesťany pod arabským jhem, dodávalo jim živé naděje a nakonec jim dalo tu mohutnou energii se kterou nejen dobyli zpět země svých otců nýbrž byli s to vybojovat půl známého a ještě neznámého světa, kam však také nezapímalí šířit i křesťanství, drahou víru otců za niž museli tolík trpět a tolík bojovat.

Vnuk. aul. w. Dne 27.7.64 požádalo pol. odkl. "pro kněze V. a Andree Svorichels." 183/1

Rayat CECO 27-7-64

pro duch. klandii,

Brno

nesv. sv. sv. sv.
ms. sv. sv. sv.
Ec. sv. sv. sv.
Sv. sv. sv.
Jeho sv. sv.

MP

V neděli v poledne sv.Otec Pavel VI. se pomodlil Anděl Páně s věřícími, kteří se shromáždili ve dvoře uvnitř papežské vily v Castel Gandolfo. Předzim krátce pozdravil přítomné skupiny věřících, a též věřící, kteří jeho hlas sledovali v Římě na náměstí sv.Petra. Pravil dále, že stéle trvají původy k obavám a bolesti pro tolik neštěstí, o nichž mluví denní tisk, a které trápi svět. Sv.Otec se též zmínil, že se ve světě objeboje jakási slabost a úpadek co do zasad; právě naopak je nutné vrátit plný význam zásadám pocti vosti, bratrství a svornosti v životě společenském i individuálním, je nutné bránit se před nedostatkem ředu a před zmatkem a nejasností. Sv.Otec zval přítomné poutníky a turisty, k modlitbě na úmysl, aby Pán ~~tužil silou~~ dobrovlast, která není slabost, ale ~~je~~ obdařena velkou silou. Vše shromážděným na dvoře papežské vily i na náměstí sv.Petra Pavel VI. udělil své apoštolské požehnání. Pak přijal v soukromé audienci starostu města Castel Gandolfa a členy nětské rady, kteří sv.Otci odevzdal košík broskví, protože v neděli se v C.G. slavil svátek sklizně broskví.

Ve Fatimě v Portugalsku se koná v těchto dnech sjezd duchovních rádců portugalské katolické akce. Jmérem sv.Otce poslal předseda sjezdu lisabonskému světicímu biskupovi mons.Da Silvovi zvláštní list Kard.Cicognani, státní tajemník. Kard.Cicognani se nejdříve dotýká hlavních témat sjezdu: týkají se charakteristických známk Katolické akce a úkolu laiků v Církvi a v hierarchickém apoštolátě. Základním předpokladem apoštolátu je duchovní prvek k opravdovému duchovnímu nadpřirozenému životu mají kněží vést laiky. Pak že způsobí náboženskou a mravní obnovu naší dnešní společnosti. Kněz proto musí nejdříve žít z milosti kněžství; pak doveďte vlaiku jeho všeobecně sice ale skutečné kněžství.

Zvláštní list sv.Otec též poslal nemocným kněžím, kteří v těchto dnech konají pouť do Lurd. List sv.Otce byl čten v sobotu před lurdskou jeskyňou v rámci mariánské hodiny, vysílané vat. rozhlasem spolu s italskou rozhlasovou společností. Sv.Otec пиše, že ho s nemocnými kněžími pojí zvláštní svazek lásky a přátelství: jsou vyvolenou částí Církve, z nevyzpytatelné, klanění: hodné Boží vůle při cutaní k očišťujícímu kříži utrpení a zkoušky. Jejich bolest spojená s Kristovým křížem obohacuje svatou Církev nevyslovny zásluhou; jejich nečinnost a zdánlivá neužitečnost je tak drahocenná pro duše; když ^{se} často nechají okouzlit pomíjejícím leskem pozemských radostí; nejmíň podávají jim poučení nejvznešenější, pomoc největší, výmluvnou

výzvu; všem nemocným kněžím chci připomenout, že mše jejich denního utrpení vyprošuje spopubratřím v kněžství, pracujícím v duchovní správě hojně milosti posvěcení a apoštolátu, je jich neustálou přípomínkou, aby hleděli pozvednout svou mysl, aby se dovedli odpoutat a obětovat zcela ve prospěch Kristova těla, jímž je Církev. Sv. Otec nakonec děkuje kněžím za jejich modlitby na jeho úmysly a jim udělýje své apostolské požehnání. Poutě nemocných kněží v Lurdech pokračovala v pondělí dopoledne mší svatou v bazilice sv. Pia X/ Mši svatou sloužil kard. Ferretto, který vede pouť spolu s dalšími kněžími; byla to tedy koncelebrace. Sám kard. Ferretto mluvil o významu koncelebrace, společného sloužení mše svaté více kněžími; tak má více vyniknout jednota kněžství. Také v úterá bude v Lurdech koncelebrovaná latinská mše svatá, a to u oltáře před lurdskou jeskyňou.

utrechtsky arc. Holandský primas kard. Alfrink pronesl konferenci o podstatě a významu právě katolického ekumenismu. Kard. Alfrink mluvil na mezinárodním zasedání hnutí Pax Romana, které se koná ve Washingtoně v USA. Stojíme před opravdu ekumenickým dialogem, rozhovorem, když dva hovořící usilují uskutečnit jednotu křesťanů, jak ji měl na mysli K.P. ve své velekněžské modlitbě. Nesmíme se divit, že nekřesťanský svět, to je dvě třetiny obyvatel světa, je více ovlivněn nejednotou křesťanů než obrazem jednoty víry, tak drahé nám katolíkům. Skutečnost rozdělení připomíná křesťanům, že jejich rozdělení se stalo pohoršením v pravém smyslu slova, překážkou poslání, které křesťanská víra má ve světě splnit. Křesťané nesmí už žít mezi sebou dávná nepřátelství a rozdíly, pokračoval kard. Alfrink a připomněl slova papeže Pavla VI. na začátku druhého sněmovního údobí: nemá smyslu diskutovat, kdo nese vinu na rozdělení křesťanů; všichni musíme přijmout vlastní část odpovědnosti. Kard. Alfrink zdůraznil, že křesťané mají mnoho věcí společných: věří v téhož Pána a Spasitele Bohočlověka J.K., mají Písmo svaté, jeden křest a katolíci a pravoslavní mají jeden eucharistický stůl. Tato základní jednota víry je důvodem, proč všichni křesťané tím či oním způsobem jsou spojeni s pravou Kristovou Církví. To je též důvodem, proč II. vat. koncil může křesťansé nekatolické společenství nazvat čestným názvem církví; proto předloha o ekumenismu se k nim může obrátit jako k odloučeným církvím; základní jednota se tak stává prvním konkrétním krokem k ustavení dokonale jednoty. Kard. Alfrink poukázal na krok vpřed, kterého dnes už bylo dosaženo na cestě k lepšímu poznání a pochopení; vyslovil přání, aby došlo k úplné loajálnosti ze strany

všech: aby všechni věrně přijali Boží slovo a počínali si poctivě v jeho výkladu; Závěrem kard. Alfrink varoval před tzv. ekumenismem lásky: je sice významný sám v sobě, ale může nás snadno vést, abychom zapomněli na nutnost ekumenismu víry, ve víře: jen na tomto věroučném ekumenismu může spočívat obnovená jednota křesťanů.

Ve Versailích se konalo první všeobecné zasedání katolických dívek, které sice pocházejí ze zemědělského prostředí, ale nyní pracují v průmyslu. Byl podán přehled činnosti za uplynulých 10 let a zdůrazněn cíl ~~účelu~~^{tohoto} sdružení. Dívky se obnovily v odhadlání upozorňovat dnešní společnost na požadavky přání a ideály katolických ~~dívek~~^{pracujících} dívek, přispět aktivně k tomu, aby se Kristus vrátil do dnešní společnosti a pomáhat svým kamarádkým, aby i ony odhalily pravý smysl života.

Dahomey. Slavnosti vstupu biskupa mons. Redoise do nově zřízené diecéze Nantingu se zúčastnil sám president republiky Suru Migan Apitky. Prsident Migan Apitky pronesl při této příležitosti řeč, ve které mluvil o usilovné blahodárné činnosti misionářů v zemi. Vnést do země civilizaci neznamená jen vytvořit komunikační prostředky a podporovat vědecký a hospodářský pokrok, nýbrž a to především, vykonávat vliv na mysl ~~žáků~~^{obyvatel} země, připravit je na uvědomělé a dopovědné vykonávání vlastních práv a povinností. A právě toto katoličtí misionáři uskutečnili v naší zemi; i před meoprávněné těžkosti a překážky plnili tuto svou povinnost.

Kamerun. Biskupská konference Kamerunu a Rovníkové Afriky rozhodla založit mezi diecézní seminář pro pozdní kněžská povolání. Přípravou semináře byl pověřen arc. z Libreville mons. Adam. - Ústav pro kněžská povolání založili v Leopoldville v Kongu otcové dominikáni. V ústavu se poskytně především urychljené výuky v latině těm, kdo se rozhodnou pro kněžství, když byli absolvovali školu, v niž latina nebyla. Ve svém prvním školním roce od září Ústav přijme asi 10 studentů.

Mezinární hnutí Pax Christi koná každoročně pouť míru. Letos se tato pouť koná k mariánské svatyni Oropa u Bielly v sev. Itálii. Pouti se zúčastní několik set jinočů a dívek z celé západní Evropy. Společné diskuse budou mít za podklad encykliku Pacem in terris pape Jana 23. Hnutí existuje už 20 let. Toto výročí bylo vzpomenuto při proslulém benediktinském opatství v Altöttingu u Pasova. Za přítomnosti několika tisíc poutníků sloužil v noci na neděli mši svatou před poutním opatským kostelem biskup z Lurd mons. Thé-

as jeden ze zakladatelů hnutí. Poutě a mše svatá byly opětovány na vyprošťování pravého a trvanlivého míru ve světě.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Telegramem státního tajemníka kard-Cicognaniho sv.Otec projevil svou soustrast ap.administrátorovi z Oporta mons.Florentinovi de Andrade e Silvovi Železničnímu něštětí, k němuž došlo na území jeho diecéze.Sv.Otec sdílí bolest postižených rodin; ujišťuje je modlitbou za pokoj duše zahynuvších a pro první pomoc nejvíce postižených posílá větší obnos.

odpoledne 11.srpna sv.Otec navštíví Orvieto, městečko vzdálené asi 100 km na severo západ od Říma.Návštěva bude mít zcela soukromý náboženský ráz.V památném dómě bude o půl šesté sloužit mši svatou a promluví k věřícím.V tomto dómě se uchovává korporál potřísněný krví,která vytryskla z kosekrované hostie knězi Petru z Prahy v r.1263,když sloužil mši svatou v nedalekém městečku Bolzeně.Zázrak přiměl papeže Urbana IV.^{r.1264} aby závedl svátek Božího Těla.Učinil tak bulou Transiturus.

Sv.Otec přijal v soukromé audienci min.zahraničí pakistanské republiky J. Exc.Zulfiqara Aliho Bhuttu.Min.zahraničí přinesl sv.Otc pozdrav presiden ta republiky a ujistil ho blahosklonos í autorit Pakistánu vůči křesťanům Též sv.Otec ujistil min.zahraničí loajálností a věrnosti katolíků jejich vlasti v Salcburku arc.mons.Rohracher otevřel Výstavu moderního křesťanského umění.Výstavy se účastní umělci z 10 evropských zemí.Výstava podává obraz o moderním posvátném umění v Evropě.

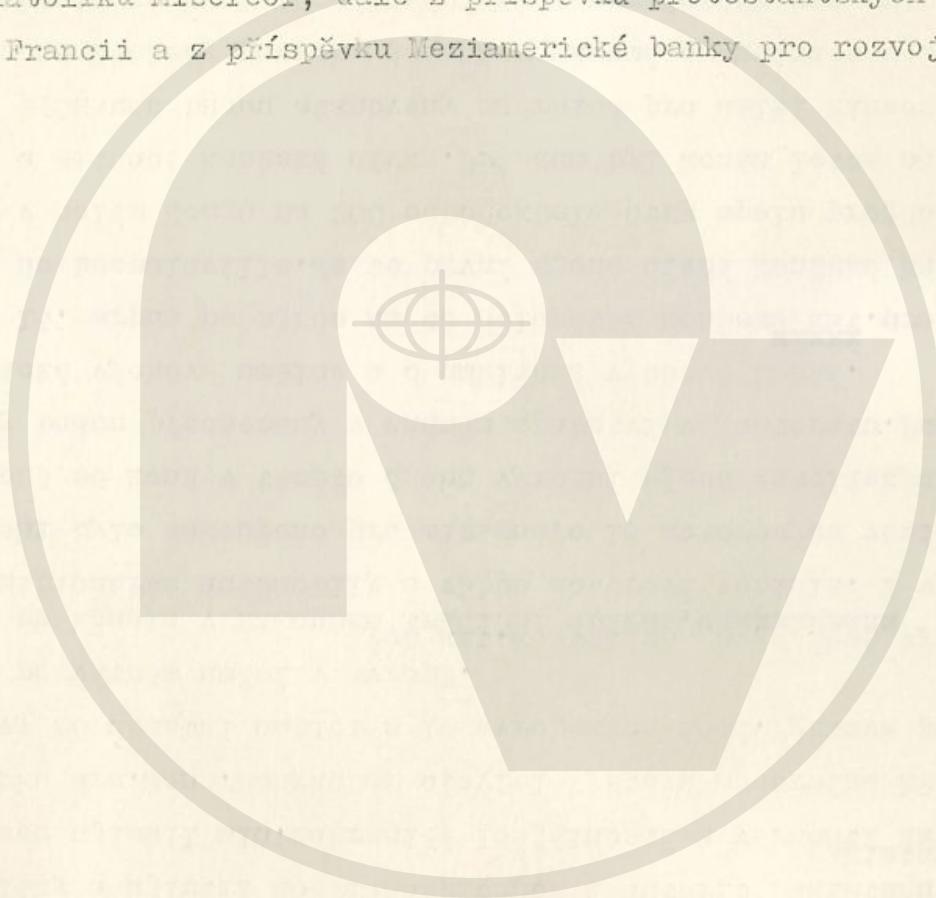
ých kat.kostelích z jejíhož výtežku budou za-
V neděli se konala v Rakousku tradiční sbírka,~~výtežek~~ koupeny misionářům automobily a vůbec motorová vozidla. Z výtežku sbírky konané loni bylo zakoupeno pro misionáře 15 motorových vozidel.

V Barceloně se koná v těchto dnech výroční sjezd katolických umělců.Hlavní prednášky budou předneseny v známém opatství v Monteratu.Bude jednáno mj. o liturgické výchově umělce a o umělecké výchově kněží.

účinkující Od 1. do 15. srpna se sjede na 40 delegátek konžské kat. pracující mládeže na sjezd do Leopoldville.Je to první sjezd dívčí konžské kat. mládeže. Hnutí má v celém Kongu na 200 odböcek Delegátky spolu projdou výsledky průzkumu o situaci konžské dívky.Průzkum byl konán letos na jaře.Podle výsledků průzkumu budou stanoveny směrnice pro další činnost Hnutí.

Ústav pro zemědělský pokrok, jediná soukromá organizace v Lat.Americe, která si vzala za úkol rozdělování půdy nemajetným venkovanům, slaví první rok své činnosti.Ústav založil arc.Raul Silva Henriquez a biskup z Talky

mons. Larrain. ústav rozdělil mezi 200 rodin na 6000 hektarů půdy; většinou to byl církevní majetek. Tato pozemková reforma byla uskutečněna pomocí díla německých katolíků Misereor, dále z příspěvku protestantských řeholníků v Taizé ve Francii a z příspěvku Meziamerické banky pro rozvoj. .

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

184/1/4

*Náš vlastivěd na svéj hant
Dějiny Československé vlastivědy - Dějiny.*

Máme před sebou nový objevný svazek Československé vlastivědy, první díl dějin. Pěkný tisk, pěkné ilustrace! "Vřelým přáním autorů tohoto svazku je, jak nás ujišťuje v úvodě Dr. Josef Macek, aby čtenář přečetl naše dějiny Československa se zájmem a aby se ~~pamětí~~ nejen poučil, nýbrž nalezl zároveň zalíbení a potěšení v dramatickém vývoji staletí, jež dospívají k svému vyvrcholení..."

Tak nebo podobně chápali dějiny všichni velcí historikové. Ne, jak snůšku nesouvislých událostí, jako statistiků bojů a vraždění, jako řadu panovnických jmen bez významu a dalšího určení, ale jednotný velký tok valící se od pravěku až do našich dnů. A kde je jeho cíl? Podle našeho Palackého, který je nejpopulárnější, dějiny jsou stálým uskutečňováním "božnosti", t.j. srodnosti a podobnosti Bohu. Právě proto dějiny mají své dramatické napětí, své krize, své porážky a sňá vítězství. V Ruské literatuře nadšeným zastáncem tohoto dějinného vývoje byl Vl. Solov'iov. Snad nikdo jej nepředstihne v jeho nezlomném optimismu, že se ponenáhlu, ale jistě uskuteční všecko krásné, čím hoří srdce člověka, že se dočkáme skutečného království Božího na zemi.

Úvod k Československé vlastivědě však si představuje tento vývoj trochu jinak. Praví se tu: "Náš kolektiv, opírá se o marxisticko-leninovskou teorii, zastává názor lišící se od mnohých děl podobné povahy. Usilujeme totiž o po-
střízení jednoty historického vývoje od prvého vásby člověka na zemi našem území až do doby současných snah o výstavbu vyspělé socialistické společnosti. Současnost a minulost se snažíme postihnout v její dialektické jednotě. Je proto přirozené, že se dva svazky Dějin uzavírají kapitolami o vzniku a vývoji socialistického Československa a končí statí o nové ústavě, v níž už je zakotveno vítězství socialismu u nás."

Po vytčení tohoto cíle mají spisovatelé Vlastivědy práci poněkud lehčí než ostatní historikové světa. Pro všechny ostatní je další směr dějin velkým mysteriem, tajemstvím, které ~~xx~~ jen velcí duchové dovedou trochu poodhalit

a proto se stávají proroky budoucích dní. Pro marxisticko-leninovskou vědu už vlastně žádná budoucnost není. Když Palacký medituje nad "božností", neříká sice s Máchou "marné volání", za to však přesvědčivěji vyzná: "Daleká cesta má!" Když Solovjov věří v uskutečnění království Božího na zemi, jaxxi přes všechn optimismus ideálu cítí trpké zklamání při pohledu na skutečnost současnou. Autoři Vlastivědy sám těmito problémy trápí nemusejí. Pro ně jsou naše dějiny jako román z knihovny dívčích povídek nebo jako americký laciný film. Mají svůj happy end, šťastný konec a dále se už nehraje, opona padá, světlomet se zháší.

Nedá se upřít, že tento jednoduchý, či zjednodušený pohled na dějinný tok skýtá pisatelům mnohé výhody. Nemusí přemýšlet nad historickým významen té či uně události. Všecka fakta, od pravěku až do února 1948 se zařazují do jediného schématu. Byl jednou jeden chudý utiskovaný lid od buržoasní feudální společnosti. Ten lid se bouřil, ale páni jej za to krutě trestali. Vyskytli se sice v našich dějinách velcí lidé, ale ti všichni šoatně skončili, feudální prostředí udusilo jejich talenty a zničilo jejich síly. Až jednou, až přišel ten slavný den! Socialistická ústava po únoru 1948 tomu všemu učinila konec a nastala slavná éra, jakýsi druh mesianského osvobození ze zajetí byzylonského.

Není naším úmyslem polemizovat o účinnosti nové ústavy či o socialistickém pojetí nového zřízení. Díváme se jen na nové podání dějin a je nám smutno. Národ je národem podle toho, jaké má své dějiny, jak navazuje na svou slavnou či tragickou minulost. V minulém století, v době pangermanského rozpětí a ještě nedávno v době nacismu se vyskytli někteří, na šestí řídci, historikové na německých univerzitách, kteří se nestyděli hlásat, že Slované jsou svou vlastní povahou národ otroků. Nikdy prý nebyli schopni něčeho velkého, svobody a samostatnosti prý si nikdy nedovedli udržet na dlouho, vždycky byli ovládáni jinými. S jakou rozhořčeností proti tomto hrubým hlasům, nedůstojným vědce, povstávali naši vlastenci minulého století. Ještě jsou v paměti protesty proti nešetrné poznámce Romsenové. Jak by se však divil Palacký, co by říkal Rieger, jak by musel pepracovat svou Českou otázku Masaryk, kdyby

si přečetli nové vydání české *Vlastivědy*. Tam by se dozvěděli, že tomu skutečně tak bylo. Feudální buržoasní společnost udělala skutečně z našeho lidu jen a jen národ utiskovaných otroků. V tom je celá naše minulost až do slvného února. Co by tomu říkal náš velký literární historik Arne Novák, "strážce tradice", jak jej nazvali, který chtěl za každou cenu dokázat našim studentům, že nejsme národem proletářů duchovních, že jsme měli slavné tradice, které bouhužel tak snadno zapíráme a ke kterým se nechceme hlásit. ~~Frakta zaznamenají~~ Velká doba jakoby vynáší velké lidí na povrch, velká kulturní minulost je jméní, duchovní poklad, s kterého těží pozdější generace.

Bohužel na stránkách nové *vlastivědy* tuto tradici ~~žádá~~ marně hledáme. Naši vlastenci nebyli vlastně nic jiného než jakýmisi ~~duchovními~~ vzbouřenci. Jejich národ jim nic nedal a naopak je umlčel. Podívejme se na jeden typický příklad. Na straně 466 se mluví o Balbínovi a jeho obraně českého jazyka. Autor uznává, že tomuto jezuitovi "pod černou sutanou bilo upřímné srdce, milující českou zemi a národ". Ale on sám od své doby a od svého národa nic nedostal, protože jak tu čteme "Julius Fučík správně ukázal, že pravá velikost Balbína vlastence není v tom, k čemu jeho vlastní doba a postavení jej přinutily, ale v tom, že se vzbouřil a opřel proti hanobení a utlačování českého národa a jeho řeči. Velikost Balbína je právě v tom, kde zapřel své jezuitství, kde se mu vzepřel a opřel." A tak pokračuje celá historie: jeden se vzepřel jezuitství, druhý feudální šechtě, třetí měšťanskému světovému názoru, čtvrtý tehdy panujícím názorům. Zdá se, že žád u nás prostě nebylo nikoho, kdo by mohl navázat na něco v minulosti, byli jsem národ "duchovních proletářů", chběla nám společná myšlenka. Autoři to ostaně přiznávají veřejně. V úvodě se kritisuje staré vydání *Vlastivědy*, která "hledala mylně hybnou sílu dějinného pohybu v ideích". Podle nového pojetí dějin jsou to je "výrobní síly" a "výrobní vztahy", které určují rozvoj společnosti. V duchu se ptáme, jaké asi "výrobní síly" přiměly Balbína psát Obranu českého jazyka, v době kdy konjunktura šla docela jiným směrem. Ale to je jenom detail. Tragičtější je celý postoj. Zapřít myšlenkovou innost v člověku, znamená snážit jej na uroveni zvířete. Zapřít myšlenkový proud v dějinách znamená snížit svůj vlastní národ a uroveni primitivů z pralesa. Máme toto počinání nazývat krásným slovem "Vlastivěda"?

Ve středu dopoledne sv. Otec udělil obvyklou generální audienci na své letní vile v C.G. Poutníci a turisté zaplnili velkou audinční sál i nádvoří před ní. Ve svém proslovu sv. Otec vyjádřil svou radost, že vidí kolem sebe věřící přicházející z tak dalekých zemí; vyzvedl též duchovní prvek který je skryt právě v tom, že přicházejí z tolika zemí. Řím a dům papeže, Kristova nástupce na zemi je jakoby na křižovatce světových cest, znova a znova při audienci jakobychom slavili tajemství Zjevení Páně, které volá národy až z krajů světa. I v nichz nové a nové jazyky pějí chválu a velikost Boha. Naše katolické náboženství je světové: neomezuje se na svůj doktrinální obsah ale se rozšiřuje, uskutečnuje se u celého lidstva, překonává a odstraňuje rozdíly, spory, nenávist, národnostní třenice a vše to, co lidi dělí a činí z nich vzájemné nepřátele. Zeměpisné rozdíly a vzdálenosti ne-překážejí vyšší dokonalé jednotě duší, citů, hlasů a tužeb; zde jsme všichni bratři, zde jsme všichni jedno, zde všichni máme v úetě každý osobnost druhého a jeho zvláštní hodnoty. Zde při audienci dýcháme onou katolické smýšlení, Římskou vění, abychom to vyjádřili s francouzským spisovatelem Veuillotem. A sv. Otec závěrem zval přítomné, aby toto katolické smýšlení aovzduší každý šířil ve svém prostředí; jsme údy společenství svatých, velké rodiny Církve. Audience sv. Otce skončila společným zpěvem Creda a apoštolským požehnáním. - *Ke vzn. m. f. prosl. w. Du
hod. výz. pl. oz. n. i.*

V pátek začne v Königsteinu u Frankfurtu nad Mohanem XIV. sjezd na heslo Na pomoc pronásleďované Církvi. Letošní sjezd má za ústředí téma "Svět po encyklike Mír na zemi." Řada řečníků promluví o tom, co pod pojmem "mírová koexistence razumějí komunisté, a jak se na ni dívají pravoslavní, východní sjednocení a latinští katolíci. Budou též podány referáty o situaci katolické Církve v zemích pod komunistickým jhem. Sjezd skončí 4. srpna.

Při opatství v Kremsmünsteru v Rakousku se bude konat od 19. do 26. srpna mezinárodní studijní tyden organizovaný rakouské katolické zemědělské mládež. Týden má za předmět diskusí Církve v rozhovoru. Budou vyložena různá hlediska rozhovoru, který kat. Církve navázala s ostatními křesťanskými církvi mi a s moderním světem.

To V. v. je m. f. o. v. C. f.

meřír Nymur 1. 1949

29.7.64

Česká americká Sázava má nového opata.

Ve dnech 7. a 8. července se konala v opatství sv. Prokopa v Lisle u Chica-
ga generální kapitula, na níž byl zvolen novým opatem P. Daniel Kučera.

P. Kučera je nástupcem pana opata Ambrože Lvá Ondráka, který zemřel 23.

~~fumine~~ ředna 1961. P. Daniel Kučera pochází z české osady bl. Anežky České, ^{vysokoškolské} prá-
coval především v kolejí sv. Prokopa, jejímž byl ředitelem. Je mu 41 let.

Tři z jeho bratří jsou kněžími, dva benediktiny právě v opatství sv. Proko-
pa. Volby se zúčastnilo 81 kapitulních členů opatství. Volbu vedl arciopat
Dennis Strittmayer, předseda americké kasinské benediktinské kongregace.

Po ohlášení výsledků volby arciopat, všichni kapitulní členové a též dosa-
vadní apoštolský administrátor Dom Řehoř Roetger nově zvolenému opatu
blahopřáli. Po schválení volby kongregaci pro řeholníky se nový opat ujal
svého úřadu. V nejbližších týdnech přijme opatskou benedikci.

Katolická UGANDA. Uganda a vlastně celá středovýchodní Afrika se připravuje
je na svatořečení blahoslavených mučedníků ugandských, kteří potvrdili svo-
věrnost víře mučednickou smrtí v letech 1886-1887. Minulý měsíc víc než
10 000 Afričanů putovalo k vrchu, na kterém mučedníci položili život pro
Krista, k této svaté hoře Ugandy. Jinochům mučedníkům tak dosvědčili svou
~~oddanost k Kristu~~ oddanost a odnesli si sílu podávat i v dnešním světě svědectví Kristu. Byla
založena mezinárodní společnost, která si vzala za úkol šířit úctu k bl.,

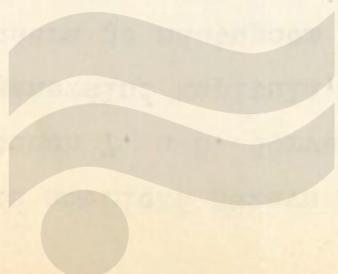
a brzy jak doufáme svatým mučedníkům uganským; společnost bude se starat
o postavení kostelů k jejich cti a bude připravovat africké katolíky na jed-
první svatořečení jejich krajanů; svatořečení dojde na podzim za dnů II.
vat. sněmu. Krev ugandských mučedníků přinesla ovoce: přes 2 miliony obyvatel
Ugandy, tj. víc než jedna třetina, jsou katolíci. Země je rozdělena na jed-
nu arcidiecézi a 7 biskupství. Arc. mons. Kiwanuka byl první černý biskup,
světil ho sám Pius XII. r. 1939 v bazilice sv. Petra. R. 1879 přišli do Ugandy
první misionáři, bílí otcové. Dnes je v zemi 165 ~~missionaries~~ bílých otců kněží a 16
bratří laiků. Celkem pracuje v Ugandě na 700 kněží, z nichž 220 je domácích
pomáhá jim 4500 katechetů. V seminářích se připravuje na kněžství 200 boho-
slovců. Kněžím pomáhá na 1000 domácích sester a 300 ze zahraničí; polovina
domácích sester patří k africké řeh. společnosti sester z Bannabirika.
Významná je činnost Církve na poli školském: z 27 středních škol misionáři
jich řídí 11; z 26 učitelských ústavů 17. 300 000 dětí chodí do škol spra-
vovaných misionáři. Církev dále řídí v Ugandě 16 nemocnic s 1672 lůžky,

26 poraden pro matky. K těmto statistikám musíme ještě připočít činnost Církve na poli sociálním, na poli tisku a prostředků informačních vůbec - v Kampala existuje Katolické informační středisko a tisková kancelář. Církev v Ugandě můžeme nazvat dospělou, s uvědoměním se chystá pozdravit své syny na oltáři jako svaté. A my se radujeme z této zralosti nové větve Církve; noví ugandští svatí mučedníci nám budou důkazem, jak blahodárně misionáři pracovali a pracují; budou povzbuzením vytrvat ve víře stínu, co stínu a všechny oběti.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Sv.Otec Pavel VI. přijal v audienci účastníky závodů o mistrovství Evropy Afriky a Středomoří ve ~~Vadním lyžařství~~^{ve světě}; mistrovství začne v pátek na Albánském jezeře pod papežskou letní vilou. Byli přítomni závodníci z 25 zemí. Ve francouzském proslovu sv.Otec ujistil přítomné sympatií, kterou Církev chová vůči sportu a vůči sportovnímu závodění, pokud se koná v správném způsobem; sport přispívá k harmonickému rozvoji lidského těla, má vliv i na duševní vlastnosti a sebevládu. ~~Vadní lyžařství sv.Otěi~~^{sv.Otěi} připomíná scénu z evangelia, kdy K.P. kráčel po vlnách Genezaretského jezera; K.P.tak chtě dát důkaz apoštolům, že je Pánem celého stvořeného světa; plnou vírou měli přijmout křesťanské zjevení a nadpřirozené pravdy, které nevidíme a nemůže me si hmatem ověřit, ale které proto nejsou méně skutečné než hmotný svět kolem nás.Kéž obraz K.P.kráčejícího po vlách jim připomíná, že duch má vladnout hmotě, že má hlásat a připravovat vzkříšení těl, v němž těla nabudu svého plného rozkvětu. Na památku audience byly sv.Otci odevzdány dva svazky o Olympijských hrách,které se r.1960 konaly v Římě.

Argentinské pošty vydaly zvláštní známku s podobiznou zemřelého papeže Jana 23. Nová poštovní známka byla odevzdána veřejnosti na zvláštním zasedání, jemuž byl přítomen vicepresident republiky argentinské; ve svém proslovu pravil, že poštovní známka je jakoby projev vděčnosti argentinského národa za ~~usilí Jana 23. udřžet ve světě mír~~^{usilí Jana 23. udržet ve světě mír}.

Mezi Lurdy a Londýnem bude jednou za týden letecké spojení. Službu bude konat francouzská letecká společnost.letadly typu Caravelle. Let trvá hodinu a 40 minut.

Národní sdružení katolických studentů v Jihoafrické unii vydalo prohlášení, ve kterém se hájí bratrství všech lidí,protože všechni jsme Boží děti Je povinností všech chovat se tak, aby tato základní pravda byla živá a ovlivňovala náš denní život.Proto katoličtí studenti se stavějí proti jakémkoliv rasovému odlučování.Prohlášení nakonec odporučuje založení studentských spolků na základě nerasovém a nesektářském a odsuzuje hnutí,která jakémkoliv způsobem podporují rasismus.

Rakouský rozhlas bude od 4. září zase vysílat jednou za týden - v pátek -reportáž o pracích II.vat.sněmu.Péčí o vysílání mají švýcarský jezuita P.Mario von Galli a laik,dr.Reinhart Raffaelt.

Kardinál Bea o jednotě křesťanů.

souborně

Péčí italského katolického časopisu La Civiltà Cattolica byly vydány články, konference a tiskové rozhovory, které kard. Bea napsal nebo pronesl od doby, kdy ho zemřelý papež Jan jmenoval předsedou koncilového přípravného sekretariátu pro jednotu křesťanů. ^{Výmluvná a směrodatná je už obálka:} ~~Maximální~~ vidíme kard. Beu, jak podává ruku luteránskému biskupovi z Berlínna dr. Dibeliovi. Je to výmluvný symbol touhy po jednotě tolika křesťanů.

^{je nezvl. 2. tel. i ap. uč. k. a 17. března 1958}
V článcích, které jsou uveřejněny kard. Bea pro nejrůznější skupiny, země a vyznání, osvětlil hlavní hlediska ekumenické práce. Podáme některé závěry První předpoklad, který se někomu může zdát těžkostí pro katolické ekumenické hnutí, lae který ve skutečnosti je jeho silou a nadějí, je skutečnost, že katolická nauka musí být uchována bez úhony, nezměněná. S jasností, za niž mu poděkoval jménem protestantů pastor Boegner, kard. Bea pravil např. v Paříži: "Je jasné, že na konciliu nejde o to hledat kompromis stran článků víry, stran nauky zjevené Bohem. Naše láska k jednotě a k odloučeným bratřím by nebyla opravdovou láskou, kdybychom jim chtěli dát naději, že na nich nebude žádat leč jen uznání "základních pravd", že se zřekneme ze své strany lecčehos, jen aby oni přijali dogmatické výnosy Tridentského sněmu, nebo že jsme oshotni přehlédnout dogmata o primátu nebo neomylnosti papežské." Kard. Bea to řekl už dříve v jednom svém článku: ^{je ukolem církve} ~~Maximální~~

kevní autority, papeže a konciliu, uchovat plnou a neporušenou nauku, kterou nám odevzdala tradice, a žádná láska k odloučeným bratřím nás nemůže přimět k tomu, abychom změnili něco na posvátném pokladu víry.

Je možné ale lépe předložit pravdy víry, tak aby ji druzí chápali tak jak je, a aby byly vyloučeny předsudky a nedorozumění. K tomu poslouží nejen psané studie, ale též schůzky a rozhovory. "Mnozí z odloučených bratří si opravdu přejí takové rozhovory a velmi jim na nich záleží".

Kardinál Bea naléhá, aby katolíci měli správné poznání o nauce křesťanů, kteří nejsou sjednoceni s apoštolskou stolicí. Svatý Pavel a celá tradice učí, a Pius XIII. to opakoval, že křest připojuje ke Kristu a že křtem - není-li překážky - se vlévá do duše milost a ctnosti. Odloučení křesťanů jsou pokřtěni. Třebas se narodili po tolika staletých odloučení od Říma myslí to dobře, když se drží své víry. Mají dále Písmo svaté, mají některé nebo dokonce i všechny svátosti. Pán je provází svou milostí. Nemají všechny prostředky ke spáse, které jsou v katolické Církvi, ale mohou konat dobré skutky a být spaseni. Mnozí v poslušnosti Krista zachovávají přikázání.

Z toho všeho plynne, že Církev je může nazývat svými dětmi, že tedy jsou naší bratři. Podle učení encykliky Mystici Corporis jsou zameřeni k tajemnému Kristovu Tělu jakousi neuvědomělou plně touhou. Tak se máme dívat na křesťany, kteří nejsou plně spojeni s Petrovým stolcem; máme pro ně chovat city opravdové lásky. Je povinností Církve pomáhat jim a najít cestu, která je při vede k plné milosti, již Božský zakladatel svěřil Církvi. Není to z touhy po vládě, že je Církev volá k sobě a že vyzvahuje jednotu křesťanů. Činí tak z mateřské lásky a z poslušnosti k vlastnímu poslání. Proto Instrukce sv. oficia o ekumenickém hnutí odporoučí všem věřícím, kněžím i laikům, aby se modlili a pracovali za jednotu.

Mezi prostředky, jak dojít k jednotě, kard. Bea zdůrazňuje modlitbu, protože se jedná o nadpřirozený cíl, o cíl nadmíru těžký, který žádá velkou důvěru v Boha, jemuž nic není nemožné. Naše spolupráce s nekatolickými bratřími se může dít na mnoha polích. Především jasným vyložením bodů, v nichž existují rozdíly. Když známe těžkosti, které překážejí našemu bratru, aby se sjednotil, hledíme je rozrešit způsobem mluvy, který on může pochopit, naléháme na stránku, která je pro něho přijatelná. Např. při rozhovoru o podstatě Církve bude vhodné rozvinout nauku o Kristově tajemném těle. Neomylnost Církve a její viditelné hlavy, nástupce sv. Petra, hierarchická struktura Církve, a biskupů, významné místo laiků v Církvi a jejich úkol, účinnost svátostí, - všechny tyto otázky, těžké k pochopení pro protestanta, esvětuje a mluví nauka o tajemném těle Kristově; pak se vidí, že Církev není jen juridické těleso, které protestanté odmítají, protože prý odporuje Kristově myšlence o Církvi. Z druhé strany je též jasné, že Církev musí být organismus uspořádaný, řídící se jistými pravidly. Dále poukazem na jednotu Matky Boží s jejím Synem, jednotu svobodně a láskoplně přijatou, se může ukázat, jak vhodná je nauka o P. Marii jako rozdělovatelce milostí, jež získal její Syn. Pak budeme moci mluvit o hierarchii ne jako o pyšné vládě, ale jako o pokorné službě k dobru bližního. Předsadky, které trvají u lidí, kteří to jinak míní dobře, pozvolan mizejí.

V každé době takové úsilí se musí udělat a z velké míry už bylo uděláno. Den co den nám přináší nové naděje, a ty nás popuzují, abychom pracovali ještě horlivěji. Anglikáni a protestanté, k nimž se připojili mnozí pravoslavní, dali podnět k tzv. ekumenickému hnutí, hnutí za jednotu křesťanů. Rizdělení nutno považovat za hřich a upřímná touha po znovudosažení jednoty musí být provázena skutky. I na věroučném poli už došlo k povzbudivému přiblížení.

Roste počet vykladačů Písma svatého a teologů, kteří uznávají, že Kristus dal sv. Petrovi skutečně primát, tj. autoritu nad apoštoly, třebas pak tvrdí že tento primát byla jen osobní výsada. V některých významných bodech se rozdíly umenšily ještě více.

Nicméně těžkosti jak dosáhnout jednoty, zůstanou velmi vážné. Sekretariát pro jednotu křesťanů si je vědom těžké práce, která mu byla svěřena. Udělal už mnoho, aby dokázal odloučeným bratřím lásku, kterou k nim chová římská Církev. Přítomnost pozorovatelů na II. vatikánském sněmu a jejich živá účast jsou šťastným výsledkem činnosti sekretariátu.

A kard. Bea končí jednu svou přednášku, která zakončuje i knihu, o níž mluvíme: "Dobré, kterému Bůh dává vzniknout zvláště z bolestné zkušenosti nedostatku jednoty, je to, že křesťané se učí znova si vážit tého neocenitelného daru ^{mluvit} a vyprošovat ho úpěnlivě; ^{mluvit} poznat pravou Církev právě z postoje, který ona zaujímá vůči tragickému faktu rozdělení.

mluvit

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Sv.Otec Pavel VI. přijal ve zvláštní audienci skupinu studentů z Konga. ve svém francouzském proslovu sv.Otec přál Kongu svornost a mír, kterých jejich vlast potřebuje. Kéž zmizí nevraživost a všechny důvody k rozdělení, dnes tak nebezpečné, Kéž znovu nastane vnitřní mír k dobru všech.

Podle zpráv světových tiskových kanceláří byli zavražděni během nepokojů v Kindu v Kongu člen řeh.společnosti maristů a další tři Evropané. Misionář bratr Lucien van Damme, narozený v městě Thielt v Belgii pracoval v Kongu od r.1950. Nejdřív vyučoval na kolejích v Stanleyville a pak byl poslán do Kindu. Podobně není zpráv o provinciálním představeném bratří maristů bratu Ettingerovi; naposled byl kraji Kiwu.

Asi 100 diecézních kněží odjede letos z Itálie do zemí Lat.Ameriky, aby pracovali na území, které nejvíce trpí nedostatkem kněží. Kněží se zavazují, že budou pracovat v zemích Lat.Ameriky 5 až šest let. Pak se rozhodnou, zda se vrátí do své rodné diecéze nebo zůstanou i nadále na svém novém působišti. Ve Veroně existuje už několik let zvláštní seminář P.Marie Quadalupské, ve kterém se bohoslovci připravují na apoštolát v Lat. Americe.

122 zemí, 20 soukromých organizací a všechny ústavy, které se zabývají vědeckými studiemi o otázkách demografie, byly pozvány Organizací Spojených národů na Světovou konferenci o demografii; konference se bude konat v ~~Brazílii~~ Čilehradě od 30.srpna do 10 září. Bude věnována pozornost především zemím ve fázi vývoje. Sv.Stolice byla vyzvána aby jmenovala své odborníky, kteří by připravovali práce konference.

Péčí biskupské konference Jižní Afriky se bude konat v Pretorii od 17. do 19. prosince konference ^{na téma} ~~na téma~~ Lidské společenství. Cílem konference je šířit bratrsko solidaritu a lásku mezi všemi lidmi, zvláště nutné v zemi, ve které žijí lidé více ras a více náboženství. Budou studovány hlavní překážky jednoty mezi lidmi, jako racismus a nationalismus a hlavní činitelé, kteří k jednotě vedou; mezi nimi na prvním místě je křesťanství. Podobná konference byla konána r.1960.

6.září bude provedeno v památném opatství chrámu v Ottobeuron v Bavorsku Válečné requiem od Benjamina Britena. Provedení tvoří část oslav 1200. výročí založení tohoto benediktinského opatství. Bude přítomen president NSR Lübke britský min. pro průmysl a obchod Heath a velvyslanec Sir Frank Roberts.

31/7

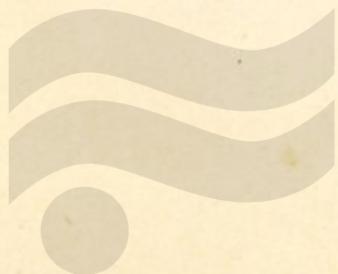
I.

Vážení posluchači, v duchu a dleší a mazlivé kde
výstěchaňte si dnes první ze tří rozprav,
které jsme připravili u příležitosti letošních oslav Galilea
Galileiho.^{i. 00. výročí narození, mrtvoty} Dnes se chtějme s Vámi zamyslíme nad osobností a
dílem tohoto renezančního vědce.

Farník 15. únor

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

15 února tomu bylo čtyřistalet, co se v toskánském městě Pise narodil renezanční vědec Galileo Galilei. Galileo zasáhl příliš hluboku a příliš revolučně do našich moderních dějin, než abychom mohl přejít mlčením výročí jeho narození. Všechno co souvisí s novodobým vědeckým bádáním a stebnickým pokrokem se váže nějakým způsobem na tuto mohutnou postavu západní civilizace. Galilei jasně vyslovil a přesně formuloval a praktický použil nový postup ve vědeckém bádání o přírodě. Jeho nová vědecká metoda se ukázala velmi účinná a vedla nejen k přesnějšímu poznání přírodních jevů nýbrž vtiskla člověku do ruky výborný nástroj ke stále dokonalejšímu uvládnutí nad vesmírem.

Se jménem toskánského vědce je spojena ještě jedna historicky důležitá událost, totiž: ^{umělci} vydělení pokusných přírodních věd z jednotného středověkého světového názoru. Nová pokusná věda si nadšeně uvědomuje svou nezávislost na filosofické metodě středověkého přistupování k přírodě. Uvědomuje si také základní změnu duchovního postoje ke světu a ke Stvořiteli. Tato proměna v duchovním postoji ke skutečnosti vůbec znamená ovšem začátek velkého duchovního dramatu a mravní krize západního křesťanstva. (my dnes ve dvacátém století žijeme doposud pod nebem narýsovaným Galileim. Moc člověka nad živou i neživou přírodou se rozrostla do takových nadliských a až nelidských rozměrů, že hrozí zničit nejen kulturní svět nýbrž narušit i biologický život celé přírody.)

2- Bylo a je neodpuštelným zjednodušováním připisovat Galileimu záslahu či odpovědnost za celý dnešní duchovní a mravní stav lidstva. Hrubě zkreslují jeho postavu i ti, kteří vidí v jeho vědeckém nesporné genialitě něco zcela nového, jakýsi historický zázrak. Pravda je ta, že Galileo přišel v pravý a zralý čas a řekl pravé slovo v pravou dobu.

"Jestliže vidím daleko, tak je to proto, že stojím na ramenou velikánů", říkával Isák Newton. To platí i o Galileim. Jestliže jeho doba reagovala tak živelně - ať už kladně či záporně - na jeho objevy a nové názory, a jestliže ~~je~~ on sám ^a mohl vůbec ~~sí~~ klást některé problémy, pak je to proto, že mu připravili půdu jeho středověcí předchůdci.

Dposud se leckdo dívá na středověk jako na dobu temnou, zpátečnickou a nepřátelskou vědeckému bádání o, přírodě. Je to ~~zka~~ zastaralý, překonaný esvincenecký názor. Zrezavělost tohoto přežitého názoru na středověk se ~~mílká~~ dá ukázat velmi snadno. Stačí vzpomenout na Alberta Velikého, který nejen zpřístupňoval filosofickou a vědeckou řeckou literaturu evropské vzdělanosti, nýbrž prohluboval poznání přírody svými vlastními pozorováními. Na svých dlouhých cestách po evropském kontinentě dovedl shromažďovat a zpracovávat praktickou zkušenost rybářů, včelařů, ~~jazýků~~ hajníků, živočíšných ^{Tomas Akvinský} a rolníků. Albertův velký žák ~~se~~ sice osobně něvěnoval přírodním vědám, ale zasloužil se o ně tím, že vybojoval na evropské universitě místo pro Aristotele, a to pro celého Aristotela, i pro jeho přírodovědecká díla.

Jiný velký scholastický myslitel a vědec je anglický františkán Roger Bacon, který nyzýval zkušenost našich smyslů "paní veškerémo poznání".

Bohužel musíme opominout celou řadu jiných středověkých badatelů jako je na př. pařížský mistr Jan Buridan, italský františkán de Marchia, Albert Saský, Mikuláš Oresme, Tomáš Bradwardine a jiní. Zmínky si ovšem zaskouží kardinál Mikuláš Kusánský, který dvěstě let před Galileim vyslovil napposito moderní názory na vesmír jako je myšlenka pohybu nejen země nýbrž i slunce, nebo ~~myšlenka~~ představa o tevřeném vesmíru bez hranic a bez středu.

Tito středověcí myslitelé a badatelé připravili dílo a podmínky pro historický galileovský převrat ve vědecké metodě. Byli to oni, kteří zpřístupnili mladým a včera ještě barbarským národům mladé Evropy myšlení starověkého Řecka a probouzeli jejich hlad po novém a dokonalejším poznání světa. Nová věda se nezrodila v civilizačním a vědeckém prázdném nýbrž vyučela z hlubokých kořenů předcházejících století, která naučila evropského člověka abstraktnímu myšlení.

3. Galileo začal na přání otcovo studovat na pisánské univerzitě lékařství; ale brzy přesedál na matematiku a fyziku. Všade se tehdy vyučovalo fyzice podle Aristotela a astronomii podle Ptolomea. Nechyběla ovšem ani nespokojenost, kteří bystře pozorovali nedostatky tradiční vědy a toužili po lepším vysvětlení. I Galileo chtěl vidět na vlastní oči a toužil prověřit osobně a zkušenostně píď zapídi celý světový obraz narýsovaný Aristotelem a Ptolemeem. Svou vědeckou dráhu nastoupil Galileo jako mladičký profesor v Pise. Známá nakloněná věž byla jeho první pokusnou laboratoří. Objevil fyzikální zákon kyvadlového pohybu, vyslovil novou domněnku o volném pádu těles, vynalezl vodní váhu.

Špatně placená profesura a nevraživost kolegů připadly jistě k tomu, že rád nové místo; tentokrát byl jmenován profesorem matematiky v Padově, která patřila do bohaté a vědám nakloněné benátské republiky. V Padově našel Galilei nejen velkou přízeň mezi studenty nýbrž i výběžné prostředí a podmínky pro vědeckou práci. Zde se setkal s dílem Mik polského kanovníka Mikuláše Koperníka, který matematicky vypracoval novou domněnku o pohybu země a o stálosti slunce. Koperníkovo pojetí Galileimu jakoby učarovalo. A stalo se kutečně také jeho osudem, lidským i vědeckým. Mladý a nadšený matematik si vzal za žukol

dokázat nejen možnost nýbrž i pravdivost nového světového obrazu. Jeho velký sen se neuskutečnil úplně; teprve dvě století po Galileim astronomie mohla podat poslední a konečný důkaz o pohybu země, ale zároveň poznala, že náš sluneční systém je jen ostrovem v moři hvězdného světa. Galileo však položil základy k modernímu vědeckému hvězdářství. Roku 1609 na základně několika málo informací se sestrojil sám dalekohled. Zaměřil jej do vesmíru; a ke svému úžasu spatřil, že měsíc není tak dokonale pravidelný jak to tvrdila stará astronomie. Jeho tvář byla pokryta horstvy a udolími. Mléčná drahá a její mlhoviny se obejvily v Galileově dalekohledu jako gigantický shlušek stálic. Roku 1610 po dlouhých a trpělivých pozorováních objevil 4 družice planety Jupitera a pojmenoval je podle svých velkých přínicůk Medicejských. Následovalo pozorování Venuše a Marsu. Na slunci zjistil také temné skvrny.

My dnes žijeme v plném rozvoji planetárních výzkumů a přípravy cest do vesmíru. Rychle, příliš rychle jsme si zvykli na umělé družice, na kosmické televizní stanice, na radary atd. tak ~~maximálně~~ Neumíme se už divit. Vše se nám zdá samozřejmě že si neumíme představit úžas Galileových současníků, když slyšeli, že naše země se točí a že hvězdy nejsou jen jakákoliv světélka na nebeské báni nýbrž obrovské světy roztroušené v kosmickém prostoru.

Galileo si uvědomoval, že jeho objevy jsou opravdu revoluční. Viděl, že vesmír je postaven podle jednotných zákonů a ze stejné látky. Výsledky svých astronomických výzkumů shrnul do slavného díla, nazvaného "Sidereus nuncius" to je "Hvězdářská zpráva". Německý astronom Kepler byl nadšen a mnoho mladých lidí vítalo také nadšeně nové názory. Ovšem starý

na jinou
 vžitý a zakořeněný téměř po dvě tisícilétá v západním myšlení, se bránil houževnatě, někdy i drsně a vášnivě. I Galilei poznal, že žárlivost, povýšenot a závšt se zahnizdují v akademickém světě, který by měl hledat pravdu a sloužit pravdě. Ale pisánský učenec se uměl bránit bystře, intligentně, satyrou i věcným důkazem. Dovedl často zesměšnit své odpůrce. To ovšem nepřispělo ke kladnému vývoji nových myšlenek ve vědeckém bádání.

Vedle fyzikálních a astronomických objevů Galileo se proslavil hlavně tím, že vypracoval a vědomě prohloubil novou vědeckou metodu. Starověk a středověk hledaly vysvětlení přírodních jevů v jednotlivých věcech, ~~jejich~~ podstatách a kvalitách. Galileo se přestal ptát po starém způsobu: "proč padá kámen" a začal se tázat: jak padá, podle jakého zákona. A odpověď ~~nemohl~~ nevyvozoval z pojmu a představ o věcech, nýbrž obracel se ke zkušenosti, kterou sám uměle organizoval, měřil a popisoval. Proti převážně deduktivní metodě staré vědy postavil indukci, proti hledání jakostí prosadil kvantitativní matematický zákon, proti pouhému pozorování pohybu v přírodě požadoval soustavný pokus čili organizovanou zkušenosť. Galileo patří k těm prvním pionýrům moderní vědy, kteří nečekali, až příroda jim zjeví svá tajemství a vydá své síly nýbrž dovedli ji přinutit i násilím, aby mluvila. A její řec byla matematická.

Velká je zásluha Galileova o moderní vědu, nesmírný je jeho význam pro celou západní civilizaci. Jeho osoba shrnuje v sobě všechny velké zápasy, vítězství a ovšem i porážky posledních století. V jeho osudu můžeme vidět svou vlastní velikost, ale též své hranice a své trhliny a slabiny.